

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на СРМ“ - излегува по потреба. Рок за рекламирање 15 дена. Огласи според тарифата

Петок, 23 август 1985
Скопје
Број 26

Претплатата за 1985 година изнесува 2.000 динари. Овој број чини 120 дин. Жиро сметка 40100-603-12498

437.

Врз основа на член 7 став 2 од Законот за здравствена заштита на животните („Службен весник на СРМ“ бр. 30/77 и 41/78), претседателот на Републичкиот комитет за земјоделство, шумарство и водостопанство издава

НАРЕДБА

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА НАРЕДБАТА ЗА ПРЕЗЕМАЊЕ МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНИТЕ ОД ЗАРАЗНИТЕ И ПАЗИТИВНИТЕ БОЛЕСТИ ВО 1985 ГОДИНА

Член 1

Во Наредбата за преземање мерки за заштита на животните од заразните и паразитните болести во 1985 година („Службен весник на СРМ“ бр. 31/84) во глава II точка 6, во став 1 по зборот „процес“ се става, точка и зборовите што следат до крајот на ставот се бришат.

Ставот 2 се менува и гласи

„Задолжителна превентивна вакцинација на свињите против чумата кај индивидуалните сточари ќе се врши во сите општини на територијата на Социјалистичка Република Македонија, најдоцна до 30 септември 1985 година, освен во општините каде еднаш е извршена превентивна вакцинација“.

Во став 3 точката по зборот „време“ се брише и се додаваат зборовите „според упатствата на производителот чија вакцина се употребува“.

Ставот 4 се менува и гласи

„Спрасните материци, прасињата стари до 30 дена кои во рокот на вакцинацијата нема да бидат вакцинирани, како и прасињата што ќе се опрасат подоцна, ќе се вакцинираат веднаш кога ќе ги исполнат условите за нивна вакцинација“.

Член 2

Оваа наредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Бр. 11-1810/3
15 август 1985 година
Скопје

Заменик на претседателот на Републичкиот комитет за земјоделство, шумарство и водостопанство, инж. **Никола Петровски, с. р.**

438.

Врз основа на член 77 од Законот за шумите („Службен весник на СРМ“ бр. 20/74), Републичкиот комитет за земјоделство, шумарство и водостопанство донесува

ЦЕНОВНИК ЗА ШТЕТИ НА ШУМИТЕ

I

Според овој ценовник се определува висината на надоместокот на штети на шума настанати со сеча или оштетување на стебла, противправно присвојување на паднато, прекршено или навалено стеб-

ло, оштетување или уништување на природен подмладок или садници во шума, на шумски земјишта и голеини и противправно присвојување на споредни шумски производи (шумско семе и плодови, лековити растенија, пасење, желедање и др.).

II

За противправно исечено стебло односно за противправно присвоено исечено, прекршено или навалено стебло или дел од стебло, висината на надоместокот на штетата се одредува:

1. За техничко обло дрво

Реден број	Вид на дрво	Висина на надоместокот и штета за 1 м ³ /дин.
1.	Орев	60.000
2.	Јасен, јавор, брест, диви овошци	45.000
3.	Даб	35.000
4.	Бука, багрем, костен	30.000
5.	Останати тврди лисјари	25.000
6.	Меки лисјари	25.000
7.	Црн бор, бел бор, молика	45.000
8.	Смрека, ела	45.000
9.	Останати четинари	40.000

2. За огревно дрво

Ред. бр.	Вид на дрво	Висина на штета за 1 м ³ /динари	
		за дрво од стебло без техничка дрвна маса	за дрво од стебло со техничка дрвна маса
1.	Даб, бука и костен	12.000	18.000
2.	Останати тврди лисјари	10.000	15.000
3.	Меки лисјари	8.000	12.000
4.	Четинари	9.000	13.000
5.	Пенушки и ветки под 7 см	4.000	4.000

Под техничко обло дрво, во смисла на овој ценовник, се подразбираат делови од обло дрво со должина над 1 метар од кои најмалку 30% можат да се употребат за пиланско производство или за други технички цели, како и ситно техничко дрво кое може да се употреби за колци за лозја, ластегарки, стожери, стапови, држалки, летви, прачки за кошници, метли, огради и слично.

Под огревно дрво, во смисла на овој ценовник, се подразбира дрво за хемиско искористување и за огрев.

Износите утврдени во табелите 1 и 2 ќе се зголемат за 50% ако стеблото:

— потекнува од шума прогласена за заштитна шума или за шума со посебна намена (национални паркови, шумски резервати и сл.);

— е од издвоена семенска состојна или оставено за семењак;

— е од издвоена семенска состојна или оставено за семењак;

— е од вид на дрво чија сеча е забранета или ограничена;

— има граничен знак или знак за поделба на шумата;

— е од шума во која со шумскостопанската основа односно програмата за унапредување на шумите не е предвидена сеча;

— потекнува од природен подмладок во млади шуми (високи шуми до 20 години возраст, ниски шуми до 10 години).

Износот утврден во табелите 1 и 2 ќе се зголеми за 100% ако стеблото е од шумска култура односно подигнато по вештачки пат.

III

За бесправно сечење на млади стебла од четинарски видови дрвја (новогодишни елки и сл.) висината на штетата се утврдува во износ од 5.000 динари за едно стебло

IV

За противправно присвојување на суви и навалени стебла или нивни делови чија употребна вредност е намалена, односно за оштетување на стебла со лупење на кората, подбелување, превртување, кастрење на гранки, засечување, вадење на смола и слично, висината на штетата се утврдува според износите од дел II намален за 50%.

Ако оштетувањето на стеблото е од таков степен што непосредно му престои сушење или тоа е уништено висината на штетата се утврдува според износите во дел II.

V

Износите во табелите 1 и 2 од дел II на овој ценник се применуваат за 1 m³ стебла дрвна маса за техничко обло дрво, односно за 1 m³ огревно дрво.

Ако противправно исеченото стебло, односно присвоеното исечено дрво, прекршено или навалено стебло или дел од стеблото е обработено во сортименти: (делкано, цепено и сл.) и при тоа мерено како нето дрвна маса во различни мерки (парчиња и слично), висината на надоместокот на штетата се утврдува на тој начин што претходно сортиментите се претвораат во m³ обловина според следните фактори за пресметување:

Ред. бр.	Вид на производот	Единечна мера	Фактор
1.	Цепена граѓа од четинари и бука	1 m ³	3,33
2.	Цепена граѓа од даб	1 m ³	5,00
3.	Делкана граѓа	1 m ³	1,67
4.	Огревно дрво	1 m ³	0,65
5.	Симли и шиндри	1 парче	0,0017
6.	Стапови	1 парче	0,00085
7.	Колци за лозја	1 парче	0,0033
8.	Колци за овошки	1 парче	0,0071
9.	Рачки	1 парче	0,0033
10.	Думени	1 сноп	0,01
11.	Прачки	1 сноп	0,01
12.	Обрачи	1 парче	0,0014

VI

Висината на надоместокот на штетата на противправно оштетување или уништување на природен подмладок и садници во шуми и на шумско земјиште се утврдува:

Реден број	Вид на дрвото	Висина на штетата за 1 садница динари			преку 3 год.
		1г.	2г.	3г.	
1.	Багрем, гледич, диви овошки	80	100	120	180
2.	Јавор, див костен, црница, јасен, брест	90	120	150	240
3.	Орев, питом костен	150	200	250	400
4.	Останати тврди лисјари	60	80	100	180
5.	Липа, бреза, евла, домашна топола	80	100	120	240
6.	Останати меки лисјари	40	60	80	140
7.	Црн бор, бел бор, молика	120	150	180	300
8.	Смрека и ела	150	200	250	350
9.	Егзоти од четинари	200	200	300	400
10.	Останати четинари	120	150	200	300

Износите утврдени со табелата се зголемуваат за 50% ако садниците се пресадувани (школувани) и ако се од камен орев се зголемуваат за 10 пати.

VII

За противправно присвојување на споредни шумски производи, висината на надоместокот на штетата се утврдува:

Реден број	Шумски производ	Единечна мера	Висина на штета во дин.
1.	Шумско семе од четинари во шишарки		
—	црн бор, смрека, ела	1 кг	80
—	бел бор и молика	1 кг	90
—	ариш	1 кг	120
—	останати четинари	1 кг	60
2.	Шумско семе од лисјари		
—	даб, цер, бука	1 кг	60
—	липа, багрем, гледич	1 кг	180
—	јасен, брест, бреза, евла и останати видови	1 кг	150
3.	Шумски плодови		
—	орев, бадем, лешник	1 кг	500
—	костен питом	1 кг	200
4.	Лековити растенија		
—	цвет од црн и бел слез	1 кг	600
—	цвет од љубичица	1 кг	800
—	цвет од липа	1 кг	300
—	цвет од останати видови	1 кг	120
—	лист од лудо билје (беладона)	1 кг	60
—	лист од орев и костен	1 кг	60
—	лист од бутин (дигиталис)	1 кг	100
—	останати видови лист	1 кг	60
—	стебло од мечкино грозје	1 кг	500
—	стебло од шарпланински чај	1 кг	3000
—	стебла од останати видови	1 кг	60
—	корен од див чемер (генциана)	1 кг	300
—	корен од останати видови	1 кг	180
—	тубера од салеп	1 кг	2500
—	плод од боровинка	1 кг	700
—	плод од други видови	1 кг	100
—	плод од сите видови	1 кг	300
—	мов	1 кг	300
5.	Останати производи		
—	боровина од посечени стебла и пенушки	1 кг	100
—	смола	1 кг	300
—	шумска трева	1 кг	70
—	ливадска трева	1 кг	80
—	лисна постилка	1 кг	60
—	зеленика	1 m ³	500

— лисник	1 m ³	5000
— шумски грмушки и трева	1 m ³	3000
— печурки во свежа состојба	1 kg	900
— печурки во сува состојба	1 kg	9000

6. Пасење, брстење и желедање во шума

— јагне неодлачено	грло	180
— овца, одлачено јагне, прасе	грло	300
— коњ, мазга, магаре, говедо	грло	1200
— ждребе, теле и прле до 1 година старост, свиња	грло	900
— коза, јаре	грло	6000

Во шуми во кои со Законот за шумите е забрането пасење, брстење и желедање на добиток, односно во кои со шумскостопанската основа и програма за унапредување на шумите не се предвидува пасење, брстење, односно желедање, износот на надоместокот од точка 6 се зголемува за 50%

VIII

При утврдување висината на надоместокот на штетата настаната со противправно копачење на шуми или со чиста сеча на шуми освен висината на штетата пресметана според износите утврдени во табелите на овој ценовник се пресметуваат и трошоците за пошумување на земјиштето и за воведување на шумски ред.

IX

Ако противправното пресечено дрво или негов дел се одзема од сторителот на прекршокот, односно кривичното дело, висината на надоместокот на штетата се пресметува според износите утврдени со свој ценовник намален за износот од остварената прометна вредност на пресеченото дрво односно неговиот дел.

X

Со денот на влегувањето во сила на овој ценовник престанува да важи Ценовникот за штети во шумите („Службен весник на СРМ“ бр. 24/82).

XI

Овој ценовник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Бр. 09-1856
1 август 1985 година
Скопје

Претседател
на Републичкиот комитет за
земјоделство, шумарство и
водостопанство,
инж. **Христо Христоманов**, с. р.

439.

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 15 алинеја 2 и член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, на седницата одржана на 22 мај 1985 година донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВА член 64 од Статутот на Основната организација на здружениот труд „Алкалоид — Комерц“, во состав на Работната организација „Алкалоид“ во Скопје, донесен од работниците во оваа Основна организација со референдум одржан на 28 декември 1983 година.

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во Основната организација на здружениот труд „Алкалоид — Комерц“ во Скопје на начин предвиден за објавување на самоуправниите општи акти.

3. Уставниот суд на Македонија, по повод поднесена претставка, поведе постапка за оценување уставноста и законитоста на член 64 од Статутот оз-

начен во точката 1 на оваа Одлука затоа што се постави прашањето за неговата уставност и законитост.

4. На седницата Судот утврди дека со член 64 е предвидено директорот на Основната организација на здружениот труд да го именува работничкиот совет на оваа Основна организација.

Според член 403 став 4 од Законот за здружениот труд, врз обврските и одговорностите на работниците на основната организација организирана за вршење на заедничките работи во смисла на одредбите од овој член, се применуваат одредбите на овој Закон за работниците кои за вршење на заедничките работи основаат работна заедница во поглед на нивните обврски и одговорности во меѓусебните односи со работниците во здружените основни организации. Понатаму, со член 545 од овој закон е предвидено неговите одредби за раководниот орган на основната организација, што се однесуваат на начинот за именување и разрешување, сообразно да се применуваат и врз раководителот на работната заедница. Според член 543 став 3 од истиот Закон, пак, раководителот на работната заедница го именува и разрешува работничкиот совет на организацијата на здружениот труд, по претходно прибавено мислење од работничкиот совет на работната заедница.

Од означените законски одредби произлегува дека индивидуалниот раководен орган на основна организација на здружениот труд, основана во смисла на член 403 од Законот за здружениот труд, не го именува и разрешува работничкиот совет на ваквата основна организација, согласно член 504 став 1 од овој Закон, туку работничкиот совет на работната организација по претходно мислење на ваквата основна организација.

Со оглед на тоа што со член 64 од Статутот е предвидено директорот на Основната организација на здружениот труд „Алкалоид — Комерц“, основана во смисла на член 403 од Законот за здружениот труд, да го именува работничкиот совет на оваа Основна организација, која, покрај работите што претставуваат нејзина дејност во смисла на член 3 од Самоуправната спогодба за здружување во Работна организација „Алкалоид“ — Скопје и член 7 од нејзиниот Статут, врши и работи од заеднички интерес за здружените основни организации и работната заедница, како што се, на пример, увоз на сировини, репроматеријали, опрема и резервни делови за потребите на здружените ООЗТ, извоз на оние здружени ООЗТ, застапување на странски фирми и работење во надворешно-правниот промет, а не работничкиот совет на Работната организација. Судот утврди дека тој е во спротивност со членовите 403 и 543 од овој Закон.

Врз основа на изнесеното Судот одлучи како во точката 1 на оваа одлука.

У. бр. 120/84
22 мај 1985 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р **Владимир Митков**, с. р.

440.

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 15 алинеја 2 и член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, на седницата одржана на 15 мај 1985 година донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УТВРДУВА дека Правилникот за работни односи, донесен од Работничкиот совет на Работната организација за производство, откуп, обработка и продажба на тутун „Југотутун“ во Демир Хисар, на седницата одржана на 1 јуни 1978 година, во време на неговото важење, бил во спротивност со Законот за здружениот труд.

Оваа одлука има исто правно дејство како и одлука на Судот со која се укинува самоуправен општ акт.

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во Работната организација за производство, откуп, обработка и продажба на тутун „Југогутун“ во Демир Хисар на начин предвиден за објавување на самоуправните општи акти.

3. Уставниот суд на Македонија, по повод поднесена претставка, поведе постапка за оценување законитоста на Правилникот означен во точката 1 на оваа одлука затоа што се постави прашањето за неговата законитост.

4. На седницата Судот утврди дека оспорениот Правилник на 2 јули 1984 година престанал да важи бидејќи на оваа дата работниците во работната организација со референдум донеле нов Правилник за работните односи, дека од денот на престанокот на важноста на оспорениот Правилник до поднесувањето на претставката не поминало повеќе од една година и дека, поради тоа, согласно член 419 од Уставот на СР Македонија, има правна можност за оценување на неговата законитост. Судот, понатаму, утврди дека оспорениот Правилник е донесен од Работничкиот совет на Работната организација и дека со него се уредени прашања од меѓусебните работни односи во Работната организација.

Со самоуправната спогодба за здружување на трудот и со Статутот на работната организација не е предвидено оспорениот Правилник да го донесува работничкиот совет.

Со оглед на тоа што оспорениот Правилник е донесен од работничкиот совет на Работната организација без овластување содржано во Статутот, Судот утврди дека тој, во време на неговото важење, бил во спротивност со член 610 став 1 од Законот за здружениот труд.

Врз основа на изнесеното Судот одлучи како во точката 1 на оваа одлука.

У. бр. 144/84
15 мај 1985 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р Владимир Митков, с. р.

441.

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, на седницата одржана на 15 мај 1985 година донесе

О Д Л У К А

1. СЕ ОДБИВА предлогот на Основниот суд на здружен труд во Битола за оценување уставноста и законитоста на Правилникот за стручно оспособување и усовршување на работниците во Работната организација „Медицински центар“ во Струга, донесен од Работничкиот совет на Работната организација на 9 март 1984 година.

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во означената Работна организација на начин предвиден за објавување на самоуправните општи акти.

3. Основниот суд на здружен труд во Битола, со предлог поднесен до Уставниот суд на Македонија, поведе постапка за оценување уставноста и законитоста на Правилникот означен во точката 1 на оваа одлука.

Според наводите во предлогот, со оспорениот Правилник се уредуваат меѓусебните односи и правата за стручно оспособување на работниците во основните организации во состав на означената Ра-

ботна организација, кои права се неотуѓиви и непреносливи и спаѓаат во надлежност на работниците во основната организација, а не во надлежност на Работничкиот совет на Работната организација. Имено, според член 179 од Законот за здружениот труд, работниците слободно и рамноправно, во согласност со самоуправната спогодба за здружување, ги утврдуваат меѓусебните права, обврски и одговорности со самоуправен општ акт со кој се уредува работниот однос, во кој, покрај другото, се уредуваат и правата и обврските на работниците на образование и усовршување според потребите на трудот. Според мислењето на предлагачот, Работничкиот совет на Работната организација не е овластен да го донесе оспорениот Правилник ниту да врши избор на кандидати за стручно усовршување, поради што тој Правилник е во спротивност со членовите 179, 180 и 181 од Законот за здружениот труд и не е во согласност со членовите 60 и 61 од Законот за работни односи.

4. Судот на седницата утврди дека оспорениот Правилник е донесен од Работничкиот совет на Работната организација по претходно одржани собири на работниците во основните организации. Понатаму, Судот утврди дека со означениот Правилник се уредени меѓусебните односи кои настануваат во однос на правата и обврските на работниците на стручно оспособување и усовршување во здружените основни организации и Работната заедница на Заедничките служби во Работната организација. Според член 5 од Правилникот, работниците во текот на работниот однос можат да се оспособуваат и усовршуваат преку: редовно и вонредно школување; полагање на стручни испити и стекнување на други знаења; обука и воспитување на работниците од областа на заштитата на работа; усовршување и специјализација; постдипломски студии; општествено-економско образование; и обучување за делувањето во услови на вонредни состојби.

Судот, исто така, утврди дека во член 3 од Самоуправната спогодба за здружување во Работна организација, Работничкиот совет на оваа Работна организација е овластен, покрај другото, да одлучува и за специјализација и супспецијализација.

5. Согласно членовите 179—181 од Законот за здружениот труд, работниците своите права, обврски и одговорности, меѓу кои и правата и обврските на образование и усовршување, ги остваруваат во основната организација, доколку со самоуправната спогодба за здружување во работна организација, во согласност со законот не утврдат одделни права, обврски и одговорности што произлегуваат од заедничките интереси, да можат да ги остваруваат во работната организација.

Според член 61 став 2 од Законот за работни односи, работниците од повеќе основни организации со самоуправна спогодба можат да утврдат заедничка програма, средства, начин, услови и форми за стручно оспособување и усовршување на работниците.

Со оглед на тоа што со Самоуправната спогодба за здружување во означената Работна организација е овластен Работничкиот совет на Работната организација да одлучува за стручното усовршување и специјализација, Судот утврди дека оспорениот Правилник не е во спротивност со означените одредби од Законот за здружениот труд, и не е во несогласност со член 61 став 2 од Законот за работни односи.

Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

У. бр. 75/85
15 мај 1985 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р Владимир Митков, с. р.

442.

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 15 алинеја 2 и член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, на седницата одржана на 12 јуни 1985 година донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВААТ:

а) член 7 од Одлуката за определување критериуми за шумите на кои постои право на сопственост број 02-3618/1, донесена од Собранието на општина Прилеп на седницата одржана на 15 октомври 1980 година; и

б) точка II и III од Одлуката за определување на цената за маркирање (ознака за сеча) на огревни дрва во приватна сопственост, број 184 донесена од Работничкиот совет на Основната организација на здружениот труд „Стопанисување со шуми“, во состав на Дрвно-индустрискиот комбинат „Црн Бор“ во Прилеп на седницата одржана на 3 октомври 1983 година

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во „Службен гласник на општина Прилеп“, како и во Основната организација на здружениот труд „Стопанисување со шуми“ во Прилеп на начин предвиден за објавување на самоуправните општи акти.

3. Уставниот суд на Македонија, по повод поднесена претставка, поведе постапка за оценување законитоста на член 7 односно точките II и III од одлуките означени во точката 1 на оваа одлука затоа што се постави прашањето за нивната законитост.

4. На седницата Судот утврди дека со член 7 од првооспорената Одлука („Службен гласник на општина Прилеп“ бр. 8/80) е пропишана обврска надоместокот за извршување на работите на ознака за сеча, премер, контрола на превезување и пренесување на шумските производи, како и за чувањето на шумите на кои постои право на сопственост да го сноси сопственикот на овие шуми, додека со точка II од второоспорената Одлука е предвидено за маркирање — ознака за сеча на огревно дрво да се плаќа определен надоместок.

Според член 52 од Законот за шумите („Службен весник на СРМ“ бр. 20/74), општината може да ја преземе грижата за одржување и унапредување на шумите на кои постои право на сопственост, доколку сопственикот не ги преземе определените мерки за одржување и унапредување. Ако општината се грижи за одржување и унапредување на шумите, сопствениците на шуми се должни на општината да ѝ ги надоместат трошоците за тоа. Овој надоместок се уплатува на посебна сметка. Под одржување и унапредување на шуми пак, се подразбира пошумување на сечиштата, нега на шумите и културите, подобрување состојбата на дрвниот фонд, како и заштита од пожар, штетни инсекти и растителни болести. Согласно член 53 од овој Закон за шумите на кои постои право на сопственост работите на ознаката за сеча, премер, контрола на превезување и пренесување на шумските производи, одгледувањето и заштитата на шумите од растителни болести и штетници, општината може да ги пречесе врз организацијата што стопанисува со шумите, со донесување на акт за пренесување, кој треба да ги содржи меѓусебните права и обврски на општината и организацијата, меѓу кои и висината на надоместокот за преземените работи. Меѓутоа, од овие законски одредби не произлегува можност за општината и за организацијата која стопанисува со шумите да утврдуваат обврска надоместокот за ознака за сеча на шумите да го плаќаат сопствениците на шумите. Притоа, Законот точно ги утврдил случките за кои работи и како може да се заложуваат сопствениците на шуми, при што тие надоместок за оложување и унапредување на шумите треба да плаќаат кога се преземени конкретни мерки од страна на

општината, а не тој надоместок да го плаќаат при сеча на шумите иако општината направила трошоци околу одржувањето и унапредувањето на шумите.

Со оглед на тоа што со член 7 од првооспорената и со точка II од второоспорената Одлука е предвидена обврска означениот надоместок да го сносат сопствениците на шумите, за што нема законски основ, Судот утврди дека овие одредби од опсерните одлуки не се во согласност со член 52 и 53 од Законот за шумите.

5. Со точката III од второоспорената Одлука е предвидено таа да влезе во сила по нејзиното донесување.

Според член 260 став 2 од Уставот на СР Македонија, самоуправните општи акти не можат да се применуваат пред да се објават на соодветен начин, а согласно член 577 став 1 од Законот за здружениот труд, самоуправните општи акти се објавуваат пред да влезат во сила.

Со оглед на тоа што со точката III од второоспорената Одлука е предвидено таа да влезе во сила со нејзиното донесување што значи без нејзино објавување, Судот утврди дека таа не е во согласност со член 260 став 2 од Уставот на СР Македонија, односно дека е во спротивност со член 577 од Законот за здружениот труд.

Врз основа на изнесеното Судот одлучи како во точката 1 на оваа одлука.

У. бр. 210/84
12 јуни 1985 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р Владимир Митков, с. р.

443.

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 433 од Уставот на СР Македонија и член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, по јавната расправа, на седницата одржана на 23 мај 1985 година донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВА точката 1 алинеја 4 од Заклучокот за усвојување на Информацијата за состојбата и проблемите на откупната политика на селско-стопанските производи бр. 08-487/1, донесен од Собранието на општината Струмица на седницата одржана на 7 јули 1983 година („Службен гласник на општина Струмица“ бр. 5/83).

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во „Службен гласник на општината Струмица“

3. Основната организација на здружениот труд „Дрен“ во Струмица, во состав на Работната организација „Славија“ увоз — извоз во Скопје, поведе постапка пред Уставниот суд на Македонија за оценување уставноста и законитоста на точка 1 алинеја 4 од Заклучокот означен во точката 1 на оваа одлука. Според наводите во предлогот, оваа одредба е противуставна и незаконита затоа што со неа се ограничува правото на други организации на здружениот труд да се занимаваат со откупување на земјоделски производи, со што се повредува уставното начело на еднаквост и рамноправност на правните лица во правниот промет.

4. На јавната расправа Судот утврди дека со оспорениот Заклучок е усвоена Информацијата за состојбата и проблемите на откупната политика на селско-стопанските производи и дека во неговата точка 1 алинеја 4 е истакната потребата во иднина да не се одобрува отворање на нови откупни пунктови, бидејќи бројот на постојните е доволен за извршување на откупот на земјоделските производи.

5. Според член 91 од Уставот на СР Македонија, заради остварување на единствениот југословенски пазар, СР Македонија обезбедува рамноправни услови за: вршење дејноста на организациите на здружениот труд и на нивните здруженија и за стекнување на доход; слободно истапување на пазарот; самоуправно спогодување и општествено договарање заради унапредување на производството на прометот и интегрирање на општествениот труд; и спречување да се стекнат предности врз основа на монопол на пазарот и други општествени и економски неоправдани предности. Со оваа уставна одредба исто така е предвидено дека противуставен е секој акт и секое дејствие со кои се нарушува единствениот југословенски пазар.

Со член 4 од Законот за прометот на стоки и услуги во промет на стоки („Службен весник на СРМ“ бр. 44/77 и 679) е предвидено организациите на здружениот труд и другите учесници во прометот на стоки и услуги во прометот на стоки да не смеат да преземаат постапки и дејствија, ниту да донесуваат акти со кои се нарушува единството на југословенскиот пазар или се нанесува штета на други организации на здружениот труд, на потрошувачи или на општествената заедница како целина.

Судот смета дека со предвидувањето во иднина да не се одобрува отворање на нови пунктови за откуп на земјоделски производи за одделни организации на здружениот труд настануваат нерамноправни услови во вршењето на нивната дејност.

Со оглед на тоа што со точката 1 алинеја 4 од оспорениот Заклучок за организациите на здружениот труд кои се занимаваат со откуп на земјоделски производи се создаваат нерамноправни услови за вршење на нивната дејност и што со таквото определување се ограничува слободата на истапување на пазарот и се нарушува единствениот југословенски пазар. Судот утврди дека оваа одредба не е во согласност со член 91 од Уставот на СР Македонија и со член 4 од Законот за промет на стоки и услуги во прометот на стоки.

Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 на оваа одлука.

У. бр. 158/84
23 мај 1985 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р Владимир Митков, с р

444.

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 15 алинеја 2 и член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, на седницата одржана на 5 јуни 1985 година донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВА член 11 став 1 од Уредбата за критериумите и процентот на валоризација на пензиите на пензионираниите работници од органите на управата надлежни за внатрешни работи („Службен весник на СРМ“ бр. 35/81).

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“.

3. Уставниот суд на Македонија, по повод поднесена претставка, поведе постапка за оценување законитоста на член 11 од Уредбата означена во точката 1 на оваа одлука затоа што се постави прашањето за неговата законитост.

4. На седницата Судот утврди дека со член 11 од Уредбата е предвидено одредбите од оваа Уредба да се применуваат и на пензионираниите работници од казнено-поправните установи кои оствариле право на пензија како работници на органите на управата надлежни за внатрешни работи. Со став 2 на

истиот член е предвидено работите и задачите од кои пензионираниите работници од став 1 на овој член оствариле право на пензија да се споредуваат со слични работи и задачи утврдени во општиот акт за внатрешна организација и систематизација на работите и задачите на органот на управата надлежен за внатрешни работи во чиј состав била казнено-поправната установа.

5. Според член 138 став 1 од Законот за внатрешни работи (пречистен текст „Службен весник на СРМ“ бр. 37/80), пред првото усогласување на пензиите ќе се изврши валоризација на пензиите на пензионираниите работници од органите на управата надлежни за внатрешни работи кои оствариле право на пензија во смисла на член 137 од овој Закон, заклучно до 31 декември 1980 година. Со став 2 на овој член е предвидено критериумите и процентот на валоризацијата на пензиите, во смисла на став 1 на овој член, да ги пропише Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Судот смета дека од означение законски одредби произлегува овластување Извршниот совет на Собранието на СР Македонија со свој акт да ги пропише само критериумите и процентот на валоризацијата на пензиите во смисла на член 138 став 1 од Законот за внатрешни работи, а не и да определува на кои пензионирани работници ќе се применува Уредбата

Со оглед на тоа што со член 11 став 1 од оспорената Уредба е предвидено нејзините одредби да се применуваат и на пензионираниите работници од казнено-поправните установи кои оствариле право на пензија како работници на органите на управата надлежни за внатрешни работи, без законски основ, Судот утврди дека оваа одредба на Уредбата не е во согласност со член 138 став 2 од Законот за внатрешни работи.

Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 на оваа одлука.

У. бр. 224/83
5 јуни 1985 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р Владимир Митков, с р.

445.

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, на седницата одржана на 10 април 1985 година донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВААТ Измените на Правилникот за распоредување на доходот и чистиот доход и распределба на средствата за лични доходи и заедничка потрошувачка на работниците во Основната организација на здружениот труд Централно основно училиште „Гоце Делчев“ во Свети Николе, донесени со референдум на 16 јануари 1985 година, во делот со кој се утврдени бодови во фиксен износ за распределба на средствата за лични доходи на работниците.

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во Централното основно училиште „Гоце Делчев“ во Свети Николе, на начин предвиден за објавување на самоуправните општи акти.

3. Општинскиот општествен правобранител на самоуправањето во Свети Николе поведе постапка за оценување уставноста и законитоста на актот означен во точката 1 на оваа одлука. Според наводите во предлогот, означениот акт е неуставен и противзаконит затоа што бодовите (мерилата) за распределба на средствата за лични доходи на сите работни места се утврдени независно од основите за распре-

делба утврдени во означениот Правилник, туку само во зависност од стручната подготовка на работниците.

4. На седницата Судот утврди дека во оспорениот акт е утврдена табела на работните места, а за сите од нив се определени бодови за распределба на средствата за лични доходи. Овие бодови, пак, се утврдени во фиксни износи, без да бидат расчленети по утврдените основи во Правилникот, така што не се гледа со колку бодови по кои основи се вреднувани работните задачи.

Според член 23 од Уставот на СР Македонија и член 127 и член 129 став 2 од Законот за здружениот труд, работниците во организациите на здружениот труд ги утврдуваат основите и мерилата за распределба на средствата за лични доходи преку кои се обезбедува нивните лични доходи да се утврдуваат врз основа на придонесот во работата и резултатите од трудот. Согласно член 129 став 3 од истиот Закон, пак, придонесот на работникот се утврдува во зависност од квантитетот и квалитетот на работите, земајќи ги предвид особено обемот и сложеноста на работата, успешноста во користењето на средствата на трудот, условите под кои работи работникот, одговорноста во работата и т. н.

Со оглед на тоа што со оспорениот акт бодовите за утврдување на личниот доход на работниците не се определени во зависност од обемот, сложеноста, одговорноста и другите основи за утврдување на личниот доход, туку се утврдени во фиксни износи, Судот утврди дека тој, во делот со кој се утврдени бодови во фиксен износ за распределба на средствата за лични доходи на работниците, не е во согласност со означената одредба од Уставот, односно е во спротивност со означените одредби од Законот за здружениот труд.

Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 на оваа одлука

У. бр. 22/85

10 април 1985 година

Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р Владимир Митков, с. р.

446.

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 433 од Уставот на СР Македонија и член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, по одржаната јавна расправа, на 18 април 1985 година донесе

О Д Л У К А

1. СЕ ОДБИВА предлогот на Основниот суд на здружениот труд во Битола за оценување уставноста и законитоста на член 26 и алинеите 6 и 8 на член 32 од Правилникот за станбени прашања на Основната организација на здружениот труд „Трговија на големо“ во Битола, во состав на Земјоделско-индустрискиот комбинат „Пелагонија“ во Битола, донесен со референдум на 5 март 1983 година.

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во Земјоделско-индустрискиот комбинат „Пелагонија“ во Битола, на начин предвиден за објавување на самоуправните општи акти

3. Основниот суд на здружениот труд во Битола поднесе предлог за оценување уставноста и законитоста на одредбите означени во точката 1 на оваа одлука. Според наводите во предлогот, оспорените одредби се противуставни и незаконити затоа што со нив е предвидено при определувањето бодови за добивање стан на користење, да се доделуваат бодови и за остварување на послаби резултати од работењето и за нередовност во работењето, задоцнување и излегување од работа.

4. Судот утврди дека оспорениот акт престанал да важи на 1 април 1984 година, а предлогот за

поведување постапка е поднесен на 11 декември 1984 година. Со оглед на тоа што од денот на престанокот на важењето на оспорениот акт до поведувањето на постапката не поминало повеќе од една година, Судот оцени дека се исполнети условите од член 419 став 2 од Уставот на СР Македонија за оценување на неговата уставност и законитост.

5. Исто така, Судот утврди дека со оспорениот член 26 на означениот Правилник, се утврдени критериумите преку кои ќе се оценува придонесот на работникот во работата, кој претставува еден од елементите за вреднување на работниците кои конкурираат за доделување стан на користење. Тие се: квантитетот на остварените резултати; успешноста во користењето на средствата за работа; зголемувањето на доходот; обемот и сложеноста на работата; условите за работа, заштедите во работата; одговорноста; и рационализаторството; иноваторството и творештвото. Оценката на придонесот на работниците се врши на начин и во постапка предвидени со самоуправниот општ акт за распределба на средствата за лични доходи во означената Основна организација, од страна на Комисијата за личен доход односно Работничкиот совет. Нивните оценки, пак, ги користи Комисијата за станбени прашања при определувањето бодови на кандидатите по основот „работен придонес“.

Во член 129 став 3 и 4 и член 130 од Законот за здружениот труд е предвидено дека придонесот на работникот во работата се утврдува во зависност од квантитетот и квалитетот на работата, обемот и сложеноста на работата, квалитетот на остварените резултати од трудот, заштедите во работата и условите под кои работи, одговорноста, зголемувањето на доходот и творештвото, иновациите и рационализаторството.

Со оглед на тоа што оспорениот член ги содржи истите критериуми за утврдување на придонесот на работникот во работата како и означените законски одредби, Судот утврди дека тој не е во спротивност со Законот за здружениот труд

6. Понатаму, Судот утврди дека во член 32 од оспорениот Правилник се утврдени бодовите кои се доделуваат по основните и дополнителните критериуми за утврдување на приоритетот за добивање стан на користење. Според член 24 од истиот Правилник, како основни критериуми се утврдени станбената состојба, работниот придонес и работниот стаж. Од вкупниот број бодови кој може да се добие по основните и дополнителните критериуми, на основните отпаѓаат 75% од бодовите, а на дополнителните 25%. Само по основот работен придонес, пак, работникот може да добие најмногу 25% од бодовите.

Во оспорениот член 32, став 1, точка 1, потточка а), алинеја 5 е предвидено дека на работникот, доколку остварува резултати од редовното работење, му се утврдуваат 10% од бодовите. Според алинеја 6, пак, ако работникот остварил послаби резултати во последните 6 месеци, што предизвикало и намалување на личниот доход, му се утврдуваат 5% од бодовите. Со алинеја 7, на работникот му се утврдуваат 8% од бодовите ако ја почитува дисциплината и е редовен во спазувањето на работното време. Ако, пак, е нередовен на работа (задоцнување, излегување и сл.) повеќе од 5 пати во последните 6 месеци, според алинеја 8, му се утврдуваат 4% бодови. Доколку, пак, е дисциплински казнет поради нередовност, воопшто не му се утврдуваат бодови (алинеја 9). На крајот според алинеја 10 за творештво, иновација или рационализација, му се определуваат 7% од бодовите.

Од изнесеното се гледа дека со овој член работникот придонес на работникот, како основ за утврдување приоритет при конкурирање за добивање стан на користење, е изоазиен, како преку квалитетот и квантитетот на извршените работни задачи, така и преку успешноста во користењето на работното време и рационализаторството.

Според оспорените алинеи 6 и 8 на член 32 од означениот Правилник, пак, бодовите се определуваат во зависност од степенот на извршувањето на

работните задачи односно успешноста во користењето на работното време, а имено, на работникот му се намалува дел од бодовите кои би ги добил доколку би ги извршил работните задачи со редовен степен на реализација, односно, според алинеја 8, доколку би бил редовен на работа.

Во член 22 од Уставот на СР Македонија е изразено начелото, распределбата на средствата за задоволување на личните, заедничките и општествени потреби на работниците да се врши според трудот и резултатите од трудот. Според член 129 став 3 од Законот за здружениот труд, придонесот на работникот во работата се утврдува како во зависност од квалитетот и квантитетот на работата, така и во зависност од користењето на работното време.

Со оглед на изнесеното, Судот смета дека со различното вреднување на различни резултати на трудот, како и со различното вреднување на различниот степен на користењето на работното време како рамка за извршување на работните задачи, се остварува означеното уставно начело на распределба според трудот, поради што утврди дека оспорените одредби од означениот Правилник во времето на нивното важење не биле во несогласност со Уставот односно во спротивност со означените одредби од Законот за здружениот труд.

Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 на оваа одлука.

У. бр. 268/84

18 април 1985 година

Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р Владимир Митков, с. р.

447.

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 15 став 1 алинеја 2 и член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, на седницата одржана на 27 февруари 1985 година донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УТВРДУВА дека Правилникот за основите и мерилата за распределба на средствата за личен доход и други лични примања на заедничка потрошувачка на работниците во Стручната служба на Основната заедница за општествена заштита на децата во Ресен, донесен од Извршниот одбор на Собранието на заедницата на 20 декември 1977 година, општата Методологија и конкретната Методологија за вреднување на работите и работните задачи и придонесот на работниците во Стручната служба како негови составни делови, во времето на нивното важење биле во спротивност со Законот за здружениот труд.

2. Оваа одлука има правно дејство како одлука на Судот со која се укинува самоуправен општ акт.

3. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во Основната заедница за општествена заштита на децата во Ресен, на начин предвиден за објавување на самоуправните општи акти

4. Основниот суд на здружениот труд во Битола на 13 ноември 1984 година, поведе постапка за оценување уставноста и законитоста на актите означени во точката 1 од оваа одлука. Според наводите во предлогот, оспорените акти се неуставни и противзаконити затоа што не содржат заеднички основи и мерила преку кои би можело на објективен начин да се вреднуваат работите и работните задачи на работниците во Стручната служба на заедницата.

5. Во претходните испитувања Судот утврди дека оспорените акти престанале да важат на 1 ноември 1984 година, кога е донесен нов Правилник за основите и мерилата за распределба на средствата за

лични доходи и други лични примања од заедничка потрошувачка со Методологија за вреднување на работите и работните задачи на работниците во Стручната служба на заедницата. Но, со оглед на тоа што од престанокот на нивното важење до поведувањето на постапка не поминало повеќе од една година, Судот оцени, согласно член 419 од Уставот на СР Македонија, дека постојат процесни претпоставки за оценување нивната уставност и законитост.

6. На седницата Судот утврди дека оспорените акти ги донел Извршниот одбор на Собранието на Основната заедница за општествена заштита на децата во Ресен, на 20 декември 1977 година.

7. Според член 463 од Законот за здружениот труд, работниците во основните организации на здружениот труд за основите и мерилата за распределба на средствата за лични доходи и заедничка потрошувачка, одлучуваат со референдум.

Во член 542 од истиот закон, е предвидено неговите одредби за одлучувањето на работниците со лично изјаснување во основните организации да се применуваат и на одлучувањето на работниците во работните заедници, а според член 408, одредбите од овој закон за работните заедници на организациите на здружениот труд се однесуваат, меѓу другото, и на работните заедници во самоуправните интересни заедници, доколку со закон не е определено поинаку. На крајот, во член 485 од истиот закон е предвидено дека работниците во работните заедници на самоуправните интересни заедници ги остваруваат своите самоуправни права, обврски и одговорности согласно самоуправниот општ акт на работната заедница, сообразно со одредбите од овој закон, ако со законот не е определено поинаку.

Во Законот за општествена заштита на децата („Службен весник на СРМ“ бр. 6/81), во одделот IV кој се однесува на самоуправните интересни заедници за општествена заштита на децата, не постојат одредби кои на поинаков начин го решаваат ова прашање.

Со оглед на тоа што оспорените акти ги донел Извршниот одбор на Собранието на Самоуправната интересна заедница, а не работниците на работната заедница со референдум, Судот утврди дека тие се спротивни со означените одредби од Законот за здружениот труд

Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 на оваа одлука.

У бр. 244/84

27 февруари 1985 година

Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р Владимир Митков, с. р.

448.

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, на седницата одржана на 22 мај 1985 година донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВААТ измените и дополнувањата на Правилникот за распоредување на чистиот доход и распределба на средствата за лични доходи и заедничка потрошувачка, Правилникот за основите и мерилата од вреднувањето на работите и работните задачи и распределба на личниот доход према резултатите од работата и Правилникот за внатрешна организација и систематизација на работите и работните задачи на Комуналната работна организација „Водовод“ во Куманово, сите донесени со референдум на 31 јануари 1983 година, како и член 16 став 1 од Статуот на означената Работна организација, донесен со референдум на 19 јануари 1979 година,

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во Работната организација „Водовод“ на начин предвиден за објавување на самоуправните општи акти.

3. Уставниот суд на Македонија, со решение У. бр. 245/84 од 27 февруари 1985 година, поведе постапка за оценување законитоста на актите означени во точката 1 на оваа одлука. Постапката е поведена затоа што се постави прашањето за нивната согласност со член 10 став 2 од Законот за општите начела на референдумот и другите облици на одлучување со лично изјаснување („Службен весник на СРМ“ бр. 19/79).

4. На седницата Судот утврди дека означените измени и дополнувања се донесени со референдум на 31 јануари 1983 година, а Одлуката за распишување на референдумот е донесена на 24 јануари 1983 година. Исто така, Судот утврди дека во член 16 став 1 од Статутот на означената Работна организација, е предвидено дека одлуката за распишување на референдум ја донесува работничкиот совет најмалку 10 дена пред неговото одржување.

5. Според член 10 став 2 од Законот за општите начела на референдумот и другите облици на одлучување на лично изјаснување, од денот на објавувањето на одлуката за распишување на референдумот до денот на одржување на референдумот не може да поминат помалку од 15 дена ни повеќе од 60 дена.

Со оглед на тоа што од донесувањето на Одлуката за распишување на референдум, до одржување на референдумот за усвојување на означените измени и дополнувања не поминале најмалку 15 дена и со оглед на тоа што со означената одредба од Статутот е предвиден пократок рок од 15 дена, од донесување на одлука за референдум до неговото одржување, Судот утврди дека тие не се во согласност со член 10 став 2 од Законот за општите начела на референдумот и другите облици на одлучување со лично изјаснување.

Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 на оваа одлука.

У. бр. 245/84,
22 мај 1985 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р Владимир Митков, с. р.

449.

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, на седницата одржана на 5 јуни 1985 година донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВА член 3 од Одлуката за воведување на местен самопридонес за доградба на водовод и канализација во месната заедница с. Башино Село, донесена со референдум на 20 јануари 1985 година.

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во месната заедница с. Башино Село на начин определен за објавување на актите кои се донесуваат во месната заедница.

3. Уставниот суд на Македонија, со решение У. бр. 16/85 на 6 март 1985 година поведе постапка за оценување уставноста и законитоста на одредбите означени во точката 1 на оваа одлука. Постапката е поведена затоа што се постави прашањето за нејзината согласност со член 8 и член 10 од Законот за општите начела на самопридонесот („Службен весник на СРМ“ бр. 27/78).

4. На седницата Судот утврди дека во член 3 од означената Одлука е утврдено дека висината на самопридонесот е одредена со посебен список на но-

сителите на семејно домаќинство групирани во пет категории кој е составен дел на Одлуката. Списокот на обврзниците, пак, ги содржи носителите на семејните домаќинства, со групирање во една од овие пет категории, но, притоа, ниту Одлуката ниту списокот, не содржат критериуми според кои носителите на семејните домаќинства се групирани во означените категории.

5. Во член 10 став 1 од Законот за општите начела на самопридонесот е предвидено дека обврзници на самопридонесот се работните луѓе и граѓаните кои имаат живеалиште на подрачјето на кое се воведува самопридонесот. а според член 8 од истиот Закон, висината на самопридонесот се утврдува сразмерно на личните доходи односно другите приходи на обврзниците.

Со оглед на тоа што во оспорениот член на означената Одлука како обврзници на самопридонесот се определени носителите на семејните домаќинства, а не работните луѓе и граѓаните и со оглед на тоа што висината на самопридонесот е утврдена во зависност од приходите на семејното домаќинство, а не сразмерно на личниот доход односно приходите на секој работен човек и граѓанин одделно, како и затоа што не содржи критериуми преку кои би се извршила категоризација на обврзниците сразмерно на нивните лични доходи и другите приходи, Судот утврди дека тој не е во согласност со член 8 и 10 од означениот Закон.

Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 на оваа одлука.

У. бр. 16/85
5 јуни 1985 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р Владимир Митков, с. р.

450.

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, на седницата одржана на 12 јуни 1985 година донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВА Правилникот за доделување заем од фондот за заедничка потрошувачка — станбен фонд на работниците на Основната организација на здружениот труд Аптека со депоа на терен во состав на Медицинскиот центар во Прилеп, донесен со референдум на 15 декември 1980 година.

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“, во Основната организација на здружен труд Аптека со депоа на терен и во Медицинскиот центар во Прилеп, на начин определен за објавување на самоуправните општи акти.

3. Основниот суд на здружениот труд во Битола на 28 јануари 1985 година поведе постапка за оценување уставноста и законитоста на Правилникот означен во точката 1 на оваа одлука. Според наводите во предлогот, оспорениот Правилник е неуставен и противзаконит затоа што не содржи основи и мерила за распределба на станбен заем од фондот за заедничка потрошувачка.

4. На седницата Судот утврди дека во Правилникот за доделување заем од фондот за заедничка потрошувачка не се предвидени основи и мерила врз основа на кои би се утврдил редот на првенството за доделување заем за решавање на станбените прашања.

Согласно член 463 став 1 од Законот за здружениот труд и член 42 став 1 од Законот за станбените односи („Службен весник на СРМ“ бр. 36/73

и 14/75), работниците во основната организација на здружениот труд самостојно и непосредно ги утврдуваат основите и мерилата за распределба на средствата за заедничка потрошувачка.

Со оглед на тоа што оспорениот Правилник не содржи основи и мерила за утврдување редот на првенството за доделување заем од фондот за заедничка потрошувачка ниту, пак, одредба која упатува на друг акт, Судот утврди дека тој не е во согласност со член 42 став 1 од Законот за станбени односи и е во спротивност со член 463 став 1 од Законот за здружениот труд.

5. Исто така, Судот утврди дека во член 3 од Правилникот е предвидено работникот да може да користи заем од станбениот фонд за решавање на своето станбено прашање, доколку истото го решава на територијата на општината Прилеп, каде што се наоѓа Основната организација на здружениот труд.

Согласно член 21 од Уставот на СР Македонија и член 116 став 1 од Законот за здружениот труд, работниците во основната организација го распредуваат делот од чистиот доход за лични доходи и заедничка потрошувачка, сразмерно со придонесот кој го дале во остварувањето на доходот на основната организација. Средствата за заедничка потрошувачка, што се издвојуваат од чистиот доход на основната организација, согласно член 117 став 1 од Законот за здружениот труд, се внесуваат во фондот за заедничка потрошувачка во кој работниците, согласно став 3 на истиот член, ги здружуваат средствата за заедничка потрошувачка што ги издвојуваат од својот личен доход.

Од изнесените уставни и законски одредби произлегува дека работниците учествуваат во создавањето на средствата за заедничка потрошувачка, издвојувајќи дел од доходот на основната организација и дел од својот личен доход, така што сите работници, согласно утврдените основи и мерила, имаат право да учествуваат во создавањето и распределбата на средствата за лични доходи и заедничка потрошувачка.

Со оглед на тоа, Судот смета дека определувањето на условите за одобрување станбени засми како дел од средствата за заедничка потрошувачка е самоуправно право на работниците и дека во остварувањето на тоа право тие се ограничени со тоа што не можат да утврдуваат услови кои не се во согласност со Уставот и законот.

Во конкретниот случај, со тоа што оспорениот член од Правилникот предвидува станбен заем да добиваат само оние работници кои живеат на подрачјето на општина Прилеп каде што се наоѓа Основната организација на здружениот труд, Судот утврди дека тој не е во согласност со член 21 од Уставот на СР Македонија и дека е во спротивност со член 116 став 1 и 117 став 1 од Законот за здружениот труд. Ова од причина што со условувањето станбените заеми да се користат за решавање на станбеното прашање на подрачјето на општината, всушност се исклучуваат од распределбата оние работници кои тоа станбено прашање го решаваат надвор од подрачјето на општината, иако просторно се во можност непречено да доаѓаат на работа, со што се создава нееднаквост меѓу работниците.

6. Понатаму, Судот утврди дека во член 20 став 2 од Правилникот е предвидено дека одлуката на Работничкиот совет се смета за донесена доколку за неа гласаат најмалку половината од вкупниот број на неговите членови.

Според член 496 од Законот за здружениот труд, работничкиот совет на основната организација донесува одлуки за прашањата од својот делокруг со мнозинството гласови на сите делегати, ако за донесувањето на одлука за определено прашање со статусот на основната организација или со законот не е предвидено друго квалификувано мнозинство.

Со оглед на тоа што со означениот член 20 став 2 од Правилникот е предвидено работничкиот совет да донесува одлуки со половина од гласовите на неговите членови, со што не се обезбедува мнозинство, Судот утврди дека тој е во спротивност со означената одредба од Законот.

7. Во член 21 од означениот Правилник е предвидено за приговорите против одлуките на работничкиот совет да одлучува Собирот на работните луѓе.

Според член 181 став 2 од Законот за здружениот труд, за поединечните права, обврски и одговорности на работниците во основната организација одлучува работничкиот совет или комисија што тој ги формира. Според став 3 од истиот член и член 490 став 2 од истиот Закон, доколку во основната организација не е формиран работнички совет сите работници ја вршат функцијата на работничкиот совет и одлучуваат со лично изјаснување за остварувањето на поединечните права, обврски и одговорности на работниците и за другите прашања што со законот се ставени во делокругот на работничкиот совет. Во член 221 од истиот Закон е предвидено дека за заштита на правата на работниците одлучува органот на основната организација определен со статусот, а со член 26 став 1 алинеја 1 собирот на работниците е определен како форма на лично изјаснување на работниците.

Според тоа, кога во основната организација е формиран работнички совет, за остварувањето на поединечните права, обврски и одговорности не може да одлучуваат работниците на собир на работниците, бидејќи тоа спаѓа во законскиот делокруг на работничкиот совет, кој не може да се ограничува ниту пренесува. Тоа значи дека и за барањата за заштита на поединечните права на работниците не може да се предвиди да одлучуваат работниците на собир на работниците, покрај изнесеното, и затоа што собирот не е орган на основната организација, туку форма на лично изјаснување на работниците.

Со оглед на тоа што во член 21 од оспорениот Правилник е предвидено за заштита на поединечните права на работниците да одлучува собирот на работниците, иако е формиран работнички совет, Судот утврди дека тој е во спротивност со означените одредби од Законот за здружениот труд.

Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 на оваа одлука.

У. бр. 19/85

12 јуни 1985 година

Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р Владимир Митков, с. р.

451.

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки на седницата одржана на 12 јуни 1985 година донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВААТ членовите 29 и 62 став 3 точка 2 под а), б) и в) од Правилникот за решавање на станбените прашања, донесен од работниците во Работната организација „Огражден“ — Рудници на неметали во Струмица, со референдум одржан на 14 јануари 1985 година

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во Работната организација на начин предвиден за објавување на самоуправните општи акти.

3. Општинскиот општествен правобранител на самоуправањето на Општина Струмица поднесе предлог за оценување уставноста и законитоста на одредбите од Правилникот, означени во точката 1 од оваа одлука. Според наводите од предлогот во спорниот член 29 е утврдено лично учество за сите работници во износ од 15% од вкупната вредност на доделениот стан, што според подносителот на предлогот не е во согласност со уставното начело на заемност и солидарност, затоа што тоа учество е утврдено независно од материјалните можности на работникот. Понатаму, во предлогот се наведува дека според оспорениот член 62 за станбени услови работниците можат да добијат од 20—60 бода, за број на членови на семејството од 3—20 бода, за материјална положба од 4—12 бода и за работен придонес — вкупно 90 бода, од кои за сложеност на работните задачи до 45 бода, за одговорност до 30 бода и за работна карактеристика од 5—15 бода, со тоа што добар работник добива 5 бода, работник кој се истакнува — 10 и работник кој особено се истакнува — 15 бода. Карактеристиката ја дава работничкиот совет на предлог од раководителите на организационите единици и од директорот на Работната организација. Според предлогот, со тоа што за работен придонес работниците добиваат до 90 бода, а за станбена состојба до 60 бода, работниот придонес има доминантно влијание врз одредувањето редот на првенство за добивање на општествен стан, со што е доведено во прашање остварувањето на уставното начело на заемност и солидарност. Понатаму, во предлогот се наведува дека за основот работен придонес не се утврдени објективизирани критериуми, а тоа значи основи за распределување на кандидатите во утврдените категории кои би овозможиле определување на бодови во зависност од остварениот придонес и резултатите на работата.

3. На седницата Судот утврди дека:

а) во член 29 од Правилникот е предвидено висината на средствата на лично учество на работникот да изнесува 15% од вкупната вредност на доделениот стан во општествена сопственост.

Според член 102 став 3. од Уставот на СР Македонија, работните луѓе и граѓаните учествуваат во станбената изградба со сопствени средства и со здружување на сопствени со општествени средства. Во согласност со оваа уставна одредба, Законот за самоуправните интересни заедници на станувањето („Службен весник на СРМ“ бр. 9/81) во член 21 став 1 предвидува работниците во организациите и заедниците да здружуваат сопствени со општествени средства заради добивање на користење стан во општествена сопственост. Притоа, самоуправно право е на работниците да одлучуваат дали и под какви услови ќе предвидат сопствено учество заради добивање на користење стан во општествена сопственост.

Кога со самоуправниот општ акт на организацијата е предвидено сопствено учество на работниците за добивање на користење стан во општествена сопственост потребно е тоа учество да е во согласност со уставното начело на заемност и солидарност кое при доделување на користење стан во општествена сопственост има решавачко влијание. Остварувањето на ова начело се обезбедува со утврдување основи за висината на сопственото учество кое првенствено треба да зависи од материјалните можности на работникот кој добил стан. Работниците, пак, кои со оглед на нивните материјални можности не се во состојба да учествуваат со сопствени средства за добивање на користење стан во општествена сопственост, во распределбата на станови можат да учествуваат и без сопствени средства.

Со оглед на тоа што во член 29 од оспорениот Правилник висината на сопственото учество е утврдена само во зависност од вредноста на станот, а не во зависност од материјалните можности на работникот, Судот утврди дека тој не е во согласност со уставното начело на заемност и солидарност;

б) во член 62 став 3 точка 1 е предвидено по основот станбена состојба работникот да може да добие најмногу 60 бода, а по основот работен придонес — 90 бода.

Според член 42 став 1 од Законот за станбени односи и член 463 од Законот за здружениот труд, работниците во основната организација со референдум ги утврдуваат начинот, условите и редот на првенството по кои ќе се доделуваат становите. Притоа, самоуправно право е на работниците во организациите на здружениот труд, во согласност со Уставот и законот, да определат такви основи и мерила за утврдување редот на првенство за доделување на стан на користење, со кои пред се ќе се оствари уставното начело на заемност и солидарност. Воедно, при определувањето на овие основи освен социјално-економски, работниците можат да предвидат и основи кои ќе бидат поврзани со придонесот на работникот, но тие не можат да имаат решавачко влијание.

Со оглед на тоа што во конкретниот случај за работниот придонес работниците добиваат до 90 бода и со тоа тој има решавачко влијание во однос на другите основи, Судот утврди дека член 62 став 3 точка 2 под а), б) и в) не е во согласност со член 42 став 1 од Законот за станбените односи и дека е во спротивност со член 463 од Законот за здружен труд.

в) во рамките на основот работен придонес е предвиден и подосновот работна карактеристика. По овој подоснов работникот кој особено се истакнува добива 15 бода, кој се истакнува — 10 бода и кој е добар работник 5 бода. Содржината на работната карактеристика ја сочинуваат: посебното залагање во работата, постигнувањето подобри резултати во работата во однос на работата на другите работници, посебната грижа за чување на општествениот имот и посебната грижа за чување на средствата за работа.

Според членот 42 од Законот за станбените односи и член 463 од Законот за здружениот труд, самоуправно право е на работниците освен социјално-економските да утврдуваат и такви основи кои се поврзани со придонесот во работата. Меѓутоа, утврдувањето на тој придонес треба да се врши според објективизирани основи и мерила, утврдени со самоуправниот општ акт.

Со оглед на тоа што во конкретниот случај не се определени објективизирани основи и мерила за утврдувањето на работниот придонес, Судот утврди дека член 62 став 3 точка 2 под в) од Правилникот не е во согласност со уставното начело на заемност и солидарност и со член 42 став 1 од Законот за станбени односи и дека тој е во спротивност со член 463 од Законот за здружениот труд.

Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

У. бр. 98/85
12 јуни 1985 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р Владимир Митков, с. р.

ОПШТИ АКТИ НА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ

РЕПУБЛИЧКА ЗАЕДНИЦА ЗА ОПШТЕСТВЕНА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА

237.

Врз основа на член 67 од Статутот на Републичката самоуправни интересна заедница за општествена заштита на децата и заклучокот на Собранието на Републичката самоуправни интересна заедница за општествена заштита на децата, донесен на 27. 06. 1985 година, Извршниот одбор на Собранието на Републичката самоуправни интересна заедница за општествена заштита на децата, на седницата одржана на 29 јули 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ЕДНОКРАТНА ИСПЛАТА НА КОРИСНИЦИТЕ НА ДОДАТОК НА ДЕЦА

Член 1

Заради заштита на животниот стандард на децата — корисници на додаток на деца, во месец август ќе се исплати еднократен износ по 1.000,00 (илјада) динари на секое дете кое користело додаток на деца во месец јули 1985 година.

Член 2

Ова зголемување ќе влезе во основацата за утврдување на висината на додатокот на деца за 1986 година.

Член 3

Исплатата ќе се изврши од редовниот прилив на средства, а доколку во наредниот период дојде до недостаток на средства за редовна исплата на додаток на деца, ќе се преземат соодветни мерки за корекција на пресметковната стапка.

Член 4

Исплатата на додатокот на деца од член 1 на оваа одлука ќе ја извршат стручните служби на општинските самоуправни интересни заедници за општествена заштита на децата.

Член 5

Со оваа одлука ќе биде запознато Собранието на Републичката самоуправни интересна заедница за општествена заштита на децата на наредната седница.

Член 6

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на СРМ“.

Бр. 03-550
29 јули 1985 година
Скопје

Претседател,
прим. д-р Ксенија Груева, с. р.

ЗАЕДНИЦА ЗА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА — ДЕБАР

238.

Врз основа на член 83, 86, 87 од Законот за социјална заштита („Службен весник на СРМ“ бр. 5/74), Собранието на ОСИЗ за социјална заштита — Дебар, на седницата одржана на 19 јули 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА УТВРДУВАЊЕ ВИСИНАТА НА СТАПКИТЕ НА ПРИДОНЕСИТЕ НА ОСИЗ ЗА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА — ДЕБАР ЗА 1985 ГОДИНА

Член 1

Со оваа одлука се утврдуваат стапките на придонесите на ОСИЗ за социјална заштита и тоа: придонес од доходот на организациите на здружен труд, придонес од личен доход од работен однос од не-

стопанство, придонес од личен доход од земјоделска дејност, придонес од личен доход од самостојно вршење на стопанска дејност, придонес од личен доход од самостојно вршење на нестопанска дејност и по тие пресметковни стапки се обезбедуваат средства на ОСИЗ за социјална заштита — Дебар.

Член 2

Сегашните пресметковни стапки на придонесите изнесуваат и тоа:

1. придонес од доходот на работните организации, 0,85%;
2. придонес од личен доход од нестопанство, 0,35%;
3. придонес од личен доход од земјоделска дејност, 0,25%;
4. придонес од доход од самостојно вршење на стопанска дејност, 0,10%;
5. придонес од личен доход од самостојно вршење на нестопанска дејност, 0,10%.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила со донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и ќе се применува од 1 јуни 1985 година, а престанува да важи Одлуката бр. 03-45/2 од 24 декември 1984 година.

Бр. 03-45/3
22 јули 1985 година
Дебар

Претседател,
Вера Тодоровска, с. р.

239.

Врз основа на член 54 став 2 и член 128 од Уставот на СРМ („Службен весник на СРМ“ бр. 7/74) член 5 и 162 од Законот за здравствена заштита („Службен весник на СРМ“ бр. 10/83) и член 7 од Самоуправната спогодба за основање на Општинска самоуправни интересна заедница за здравствена заштита — Охрид, Собранието на Општинската самоуправни интересна заедница за здравствена заштита — Охрид на заедничката седница на сите собори одржана на 26 февруари 1985 година донесе

СТАТУТ

НА ОПШТИНСКАТА САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА ЗА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА — ОХРИД

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој статут, а во согласност со одредбите на Самоуправната спогодба за основање на Општинската самоуправни интересна заедница за здравствена заштита — Охрид (во натамошниот текст: Самоуправна спогодба за основање) поблиску се регулира остварувањето на заедничките потреби и интереси, самоуправните права и должности на работниците во организациите на здружениот труд, во работните заедници и во другите самоуправни организации и заедници, земјоделците, работните луѓе кои со личен труд самостојно во вид на занимање вршат уметничка или друга културна дејност, адвокатска или друга професионална дејност и работните луѓе кои самостојно вршат дејност со личен труд со средства во сопственост на граѓаните и работните луѓе и граѓаните во месните заедници (во натамошниот текст: работници, други работни луѓе и граѓани) во областа на здравствената заштита и нивните меѓусебни права и обврски, внатрешната организација и делокругот на работа на Собранието на Општинската самоуправни интересна заедница за здравствена заштита, неговите органи и тела, начинот на подготвувањето и донесувањето на плановите и програмите

за работа и развој, начинот на користењето, управувањето и располагањето со средствата на здравствената заштита, остварувањето на слободната размена на трудот, донесувањето и објавувањето на самоуправни општи акти, претставувањето и застапувањето на Општинската самоуправни интересна заедница за здравствена заштита. (во натамошниот текст: заедница), именувањето и делокругот на работата на секретарот на Собранието на Заедницата, задачите на Заедницата во областа на народната одбрана и општествената самозаштита, организацијата и начинот на вршењето на управно стручните, финансиските и административно техничките работи на Заедницата, како и други прашања од значење за остварувањето на заедничките потреби и интереси, самоуправни права и обврски на работниците и другите работни луѓе и граѓаните во Заедницата.

Член 2

Заедницата е основана за подрачјето на општината Охрид

Седиштето на Заедницата е во Охрид.

Член 3

Во Заедницата работниците, работните луѓе и граѓаните (во натамошниот текст: корисници на услуги), остваруваат свои лични и заеднички потреби и интереси од областа на здравствената заштита врз начелата на заемност и солидарност и со работниците на здравствените работни организации (во натамошниот текст: даватели на услуги) остваруваат слободна размена на трудот, здружуваат трудови средства и рамноправно и заеднички одлучуваат за прашањата од здравствената заштита во согласност со заедничките интереси, ја утврдуваат политиката на развојот и унапредувањето на здравствената заштита и остваруваат други заеднички потреби и интереси

Работниците во организациите на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници дел од своите потреби од здравствената заштита ги задоволуваат и преку непосредна слободна размена на трудот со работниците од здравствените организации во своите работни организации и заедници

Определени потреби и интереси од здравствената заштита на работниците, другите работни луѓе и граѓаните ги задоволуваат во Регионалната односно Републичката заедница.

Член 4

Заедницата е општествено правно лице со права, обврски и одговорности што ги има врз основа на Уставот, законот, Самоуправната спогодба за основање и овој статут.

Заедницата во правниот промет со трети лица одговара со сите средства за здравствена заштита (целосна одговорност)

Заедницата ја претставува претседателот, а ја застапува секретарот на Собранието на Заедницата. Дејноста на Заедницата е од посебен општествен интерес

Својата дејност Заедницата ја врши во согласност со Уставот, законот, Самоуправна спогодба за основање и овој статут

Член 5

Заедницата има свој печат и штембил.

Печатот е во округла, а штембилот во правоаголна форма.

На печатот кружно е испишан текстот: „Општинска самоуправни интересна заедница на здравствена заштита“, а во средината хоризонтално — Охрид.

На штембилот е испишан истиот текст како и на печатот со дополнување на број и датум.

Член 6

Заедницата има право и обврски во врска со општинската одбрана и општествената самозаштита, а е одговорна за извршување на задачите од

општинската одбрана и општествената самозаштита во областа на здравствената заштита.

Член 7

Во остварувањето на своите права, обврски и должности Заедницата соработува со други организации и заедници врз начелата на рамноправност, заемност и солидарност, самоуправни спогодување и општествено договарање и здружување на трудот и средствата

Член 8

Во Заедницата корисниците на услуги здружуваат средства заради обезбедување и остварување на правата од здравствената заштита утврдени со закон, Самоуправната спогодба за основање и овој статут, за себе и за членовите на своите семејства. Средства за здравствена заштита работниците и другите работни луѓе обезбедуваат од личниот доход и од доходот на организациите на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници (во натамошниот текст: самоуправни организации и заедници што остваруваат доход).

Член 9

Правата од здравствената заштита се остваруваат на товар на средствата на Заедницата во согласност со закон, овој статут и другите самоуправни општи акти на Заедницата.

Во остварувањето на здравствената заштита, корисниците на права од здравствена заштита учествуваат во трошоците за одделни видови на здравствени услуги, ортопедски помагала, протетички средства и лекови ако е тоа предвидено со овој статут или друг самоуправен општ акт на Заедницата.

Корисниците на здравствена заштита — земјоделци учествуваат во трошоците за здравствена заштита во висина утврдена со овој статут и други самоуправни општи акти на Заедницата.

Член 10

Во рамките на Заедницата можат да се основаат основни заедници и единици.

Правата и обврските што работниците, другите работни луѓе и граѓаните ќе ги остваруваат во основните заедници и единици се утврдуваат со Самоуправната спогодба за основање на Заедницата и овој статут.

II КОРИСНИЦИ НА ПРАВА ОД ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Корисници — работници

Член 11

Корисници — работници според овој статут се:

1. работниците во работен однос;

2. земјоделците кои својот труд, земјиште и средства на трудот ги здружиле во земјоделска задруга и во други облици на здружување на земјоделците или ги здружиле со трудот на работниците и со општествените средства во организациите на здружениот труд во однос на потрајна деловна соработка, ако месечно остваруваат личен доход најмалку во висина на гарантираниот личен доход;

3. државјаните на Социјалистичка Федеративна Република Југославија кои се во работен однос во странство, ако не се задолжително осигурени кај странскиот носител на осигурување според законот во земјата во која се вработени или според меѓународна спогодба, а имале живеалиште на подрачјето на Заедницата непосредно пред засновањето на работниот однос во странство;

4. државјаните на Социјалистичка Федеративна Република Југославија кои се во работен однос кај странски работодавци или во меѓународни мисии на подрачјето на Заедницата;

5. корисници на пензии;

6. корисниците на правото на вработувањето според прописите за пензиското и инвалидското осигу-

рување кои не се во работен однос — додека примаат паричен надоместок според тие прописи;

7. државјаните на Социјалистичка Федеративна Република Југославија кои примаат пензија или инвалидна исclusиво од странскиот носител на осигурување, додека престојуваат на подрачјето на Заедницата, ако со меѓународен договор не е определено поинаку.

Работниците од точките 1, 2, 3 и 4 од став 1 на овој член се сметаат како корисници — работници и по престанокот на работниот однос додека примаат надоместок на личен доход според одредбите на овој статут, односно според другите самоуправни општи акти на Заедницата.

Член 12

Како корисници — работници, во смисла на овој статут се сметаат и странските државјани и лицата без државјанство вработени на подрачјето на Заедницата и тоа:

1. во ОЗТ и другите самоуправни организации и заедници;

2. во странските фирми кои изведуваат работа на подрачјето на Заедницата според меѓународни спогодби.

Здравствената заштита им се обезбедува и на членовите на семејствата на корисниците од став 1 на овој член, како и на странските државјани за време на школување или стручно усовршување под условите утврдени со закон, овој статут и меѓународен договор.

Член 13

Како корисници — работници се сметаат и учесниците во Народноослободителната војна на кои им е признато учество во посебен стаж во двојно траење без прекин до 15 мај 1945 година според прописите на пензиското и инвалидското осигурување, ако по друг основ не се издначени во правата од здравствената заштита со корисниците — работници.

Како корисници, во смисла на став 1 од овој член, се сметаат и учесниците во Народноослободителното движење во Егејскиот дел на Македонија, на кои својство на учесник им е признато според прописите на пензиското и инвалидското осигурување.

Членовите на семејствата на корисниците од ставовите 1 и 2 на овој член, како и членовите на семејствата на загинатите и умрените учесници во Народноослободителната војна имаат право на здравствена заштита како и членовите на семејствата на корисниците — работници.

Член 14

Како корисници — работници се сметаат и:

1. лицата привремено невработени додека се пријавуваат на надлежната самоуправна интересна заедница за вработување (во натамошниот текст Заедница за вработување) под условите утврдени со самоуправен општ акт на Заедницата за вработување;

2. лицата на школување, стручно оспособување и усовршување или постдипломски студии во земјата и странство, кои поаѓаат тоа го прекинале работниот однос, ако за тоа време примаат стипендија;

3. лицата кои организацијата пред засновање на работен однос ќе ги упати како свои стипендисти на практична работа во друга организација заради стручно оспособување или усовршување;

4. воените инвалиди и членовите на семејствата на паднатите борци во НОВ и умрените воени инвалиди според прописите за воените инвалиди;

5. лицата на кои им е признато својство на цивилен инвалид од војната со закон и други прописи;

6. лицата корисници на основните права на социјалната заштита според посебни прописи.

На членовите на семејствата на лицата од став 1 на овој член им се обезбедува право на здравствена заштита под исти услови како и на членовите на семејствата на корисниците работници.

По исклучок од став 2 на овој член, на членовите на семејството од став 1 точка 4, 5 и 6 на овој член им се обезбедува здравствена заштита под условите утврдени со тие прописи.

Член 15

Како корисници — работници, ако здравствена заштита не им е обезбедена по друг основ, се сметаат и.

1. лицата учесници на младински работни акции кои според прописите за пензиското и инвалидското осигурување се осигурени по сите случаи на инвалидност, ако работат најмалку шест часа дневно;

2. лицата кои учествуваат во јавни работни акции организирани од општествено-политичките заедници, ако работат најмалку шест часа дневно;

3. лицата кои се наоѓаат на обука и оспособување за општонародна одбрана и безбедност и општествена самозаштита;

4. лицата кои се прогласени за врвни спортисти;

5. лицата учесници во активностите при природни и други тешки несреќи;

6. лицата корисници на инвалидна според прописите на пензиското и инвалидското осигурување и тоа само во случај на потреба од лекување во врска со повредата или за заболување што предизвикало телесно оштетување на кои им припаѓа право на инвалидна.

Член 16

Здравствената заштита во случај на повреда на работа и заболување од професионални болести во обем определен за корисниците работници им се обезбедува во Заедницата и на:

1. учениците во средното насочено образование и студентите на вишото и високото образование, за времетраење на практичната работа во врска со наставата;

2. лицата кои учествуваат на младински работни акции кои според прописите за пензиското и инвалидското осигурување се осигурени за случај на инвалидност;

3. лицата кои учествуваат во организирани јавни работни акции;

4. лицата кои се наоѓаат на обука и оспособување на општонародна одбрана и безбедност и општествена самозаштита, припадниците на територијалната одбрана и на цивилната самозаштита, за време на обука, оспособување и вршење на должности;

5. лицата кои работат помалку од половината од полното работно време;

6. лицата кои се наоѓаат на стручно оспособување или преквалификација што ги организира или упатува Заедницата за вработување, како и лицата на професионална рехабилитација или школување во соодветните организации на здружениот труд;

7. лицата кои се прогласени за врвни спортисти;

8. лицата учесници во активностите при природни и други тешки несреќи и активности при противпожарна заштита;

9. лицата кои по барање на надлежните органи за внатрешни работи или овластено службено лице ќе учествуваат помош на овие органи во вршењето на нивните должности за време на укажувањето таквата помош според соодветните прописи;

10. лицата кои вршат повремени и привремени работи по основ на договор;

11. лицата кои учествуваат во спортски натпревари организирани од самоуправни организации и заедници, општествено-политички, спортски и други организации.

Член 17

На членовите на семејствата на корисниците — работници им се обезбедува здравствена заштита и други права утврдени во согласност со закон, овој статут и самоуправните општи акти на Заедницата и на самоуправните организации и заедници.

Како членови на семејствата на корисниците — работници им се обезбедува здравствена заштита и други права утврдени во согласност со закон, овој

статут и самоуправните општи акти на Заедницата и на самоуправните организации и заедници.

Како членови на семејствата на корисниците — работници се сметаат членовите на потесното семејство: брачен другар и децата родени во брак или вон брак, посиноците, посвоените деца и децата земени на издржување, како и членовите на поширокото семејство: татко, мајка, очув, маќеа, посвоител, дедо, баба и родители на брачниот другар ако корисникот ги издржува.

На членовите на семејствата на корисниците — работници од член 12 на овој статут им се обезбедува здравствена заштита додека престојуваат на подрачјето на Заедницата. Здравствена заштита на тие членови на семејствата за време на престојот во земјата чии државјани се, може да се обезбеди под услови на реципроцитет, ако е тоа предвидено со меѓународен договор.

Здравствена заштита се обезбедува и на членовите на потесното семејство на југословенски државјани вработени во странство, ако таквото право не им е обезбедено кај странскиот носител на осигурувањето.

На членовите на семејствата на корисниците — работници им се обезбедува здравствена заштита и додека носителот на правото се наоѓа на отслужување во воениот рок.

Член 18

Во Заедницата се обезбедува право на здравствена заштита и други права во согласност со закон и овој статут и на:

1. брачниот другар на умрениот корисник — работник или со него изедначено лице, кој по смртта на корисникот не се здобил со право на семејна пензија затоа што не навршил определени години живот, ако во моментот на смртта бил постар од 40 години (жена) односно 55 години (маж). Ако брачниот другар е помлад од 40 години односно 55 години го продолжува правото на здравствена заштита додека редовно се пријавува кај надлежната заедница за вработување;

2. разведениот брачен другар на кој со судска одлука му е определено издржување, ако во моментот на разводот бил постар од 45 години (жена) односно 60 години (маж). Брачниот другар кој во моментот на разводот бил помлад од 45 години односно 60 години го продолжува правото на здравствена заштита според овој статут ако нема работна способност според прописите на пензиското и инвалидското осигурување. Разведениот брачен другар на кој со судска одлука не му е определено издржување без оглед на години на староста има право на здравствена заштита доколку со судска одлука му се доделени леќа на чување, отпелување и воспитување сè додека леќата примаат издршка од разведениот брачен другар.

Член 19

Децата на корисникот работник имаат право на здравствена заштита и по наполнување на 20 години возраст ако се на школување до крајот на школувањето, а најдоцна до наполнување на 26 години а за оние што ќе го прекинат школувањето поради отслужување на воен рок до 27 години.

Правото од став 1 на овој член се обезбедува и на леќата на корисникот — работник ако:

1. поради болест го прекинеат школувањето сè додека поради болест траеат прекинот на школувањето ако го продолжи школувањето,

2. станат неспособни за самостоен живот и работа во смисла на прописите на пензиското и инвалидското осигурување пред да наполнат 20 години возраст, односно додека се на школување во смисла на став 1, како и став 2 точка 1 на овој член за сето време додека трае таквата неспособност;

3. станат неспособни за самостоен живот и работа во смисла на прописите на пензиското и инвалидското осигурување и по истекот на времето предвидено во став 2 точка 2 на овој член додека трае

таквата неспособност, ако корисникот — работник ги издржува.

Член 20

Родителите на корисникот — работник од член 17 на овој статут, како и децата земени на издржување и децата од член 19 став 2 точка 3 на овој статут имаат право на здравствена заштита под условите што ги утврдува Заедницата.

Корисници — работни луѓе

Член 21

Корисници — работни луѓе според овој статут се:

1. занаетчиите, угостителите и превозниците во јавниот патен сообраќај, кои врз основа на закон вршат една од овие дејности и се запишани во со закон пропишан регистар, како и брачниот другар на умрениот вршител на една од овие дејности, кога врз основа на закон ќе продолжи со водење на дејноста преку стручен работодавтел;

2. писателите, ликовните уметници, ликовните уметници на применета уметност, сценските уметници, естрадните уметници, композиторите, музичките уметници — изведувачи, филмските уметници, преведувачите на научни и литературни дела и уметниците — драмските актери;

3. лицата со навршена 20 годишна возраст кои како членови на соодветни спортски организации се занимаваат со спорт;

4. продавачите на печат;

5. адвокатите запишани во именикот на адвокатите;

6. носачите на багаж — членови на соодветни здруженија на носачите на багаж;

7. верските службеници и

8. другите лица кои вршат самостојна професионална дејност во согласност со закон.

Децата кои по смртта на корисниците работни луѓе од став 1 точка 1 на овој член ќе продолжат со водење на дуќанот односно вршење на превозничка дејност преку стручен работодавтел ако не се здобиле со право на семејна пензија имаат право на здравствена заштита како членови на семејството на умрениот корисник доколку ги исполнуваат условите од член 19 на овој статут.

Членовите на семејството на корисниците — работни луѓе од став 1 точка 1 на овој член кои имаат стручна подготовка за соодветната дејност и вршат работа како единствено и главно занимање имаат право на здравствена заштита како и корисниците — работни луѓе од став 1 точка 1 на овој член.

Член 22

Членовите на семејството на корисниците — работни луѓе од член 21 на овој статут користат здравствена заштита како и членовите на семејството на корисниците — работници.

Корисници — земјоделци

Член 23

Корисници — земјоделци се лицата кои се занимаваат со земјоделство, сточарство или риболов како единствено или главно занимање, како и членовите на нивното домаќинство без оглед на тоа дали имаат приходи од друга дејност, ако не им се обезбедува здравствена заштита по друг основ.

Како корисници — земјоделци се сметаат и лицата кои своето земјиште го дале во закуп со надоместок односно закупнина.

Како домаќинство, во смисла на ставовите 1 и 2 на овој член, се смета заедница на живеење, стопанисување и користење на остварените приходи.

Член 24

Како членови на домаќинството, во смисла на член 23 став 3 од овој статут се сметаат лицата наведени во членовите 18, 19 и 20 од овој статут.

Други корисници**Член 25**

Лицата на кои освен задолжителните видови на здравствена заштита не им се обезбедува здравствена заштита според овој статут можат за себе и за членовите на своето семејство да обезбедуваат здравствена заштита во согласност со самоуправните општи акти на Заедницата.

Права од здравствена заштита за одделни категории лица од став 1 на овој член можат да обезбедат и општествено-политичките заедници односно самоуправни организации и заедници.

III. ПРАВА ОД ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА**Член 26**

На работниците, другите работни луѓе и граѓаните во Заедницата, врз начелата на заемност и солидарност, им се обезбедуваат:

1. задолжителни видови на здравствена заштита,
2. здравствена заштита во случај на повреда на работа и заболување од професионални болести;
3. други видови и обем на здравствена заштита;
4. парични надоместоци утврдени со закон, овој статут и самоуправните општи акти на Заедницата, како и надоместок на личен доход и други надоместоци.

Задолжителни видови на здравствена заштита**Член 27**

На сите граѓани од подрачјето на Заедницата им се обезбедуваат задолжителни видови на здравствена заштита и тоа:

1. целосна здравствена заштита на децата и младинците на 20 годишна возраст и на лицата над 65 годишна возраст;
2. целосна здравствена заштита на лицата над 20 годишна возраст на кои според прописите на пензиското и инвалидското осигурување ќе им се утврди загубување на работната способност сè додека трае таквата неспособност;
3. откривање, спречување и лекување на заразните заболувања што подлежат на задолжително пријавување;
4. нега и лекување на душевно болни кои поради природата и состојбата на болеста можат да го загрозат својот живот и животот на другите лица или да ги оштетат материјалните добра;
5. здравствена заштита на жените во врска со бременоста, породувањето, мајчинството, контрацепцијата и активностите и мерките за планирањето на семејството;
6. здравствена заштита на училишната младина и студенти до 26 односно 27 годишна возраст и тоа: преку систематски прегледи и имунизација, заштитата и лекување на забите и устата, протетички и рехабилитациони мерки кај оштетувањето и аномалиите на видот и слухот и кај ортопедските аномалии и деформитети;
7. спречување, рано откривање и лекување на малигните заболувања, шеќерната болест, прогресивните невромускулни заболувања и хемофилијата;
8. бубрежните заболувања што се третираат со хронична дијализа;
9. нега и лекување на алкохоличари и наркомани;
10. откривање, спречување и лекување на ревматската треска и нејзините компликации кај младината до 26 годишна возраст и
11. активности за здравствено воспитание.

Здравствена заштита во случај на повреда на работа и заболување од професионални болести**Член 28**

На корисниците од член 11 точка 1, 2 3 и 4 и член 12, 16 и 21 од овој статут, задолжително им се обезбедува здравствена заштита во случај на повреда на работа и заболување од професионални болести и тоа:

1. систематски и периодични прегледи за спречување и рано откривање на заболувањата од професионални болести и повреди на работа;
2. користење на здравствената заштита и ортопедски помагала, со цел за лекување и рехабилитација од последиците на повреда на работа и заболување од професионални болести;
3. патни трошоци во врска со користење на здравствена заштита и рехабилитација;
4. надоместок на личен доход за време на привремена спреченост за работа предизвикана со повреда на работа, односно со заболување од професионални болести и
5. надоместок на трошоците за закоп во случај на смрт.

Како повреда на работа и заболување од професионални болести се сметаат повредите и болестите утврдени со прописите на пензиското и инвалидското осигурување

Член 29

Правата од здравствената заштита во случај на несреќа на работа и заболување од професионални болести им се обезбедуваат на корисниците независно од должината на претходното користење на здравствена заштита предвидено со овој статут.

Други видови и обем на здравствена заштита што самостојно ја утврдува Заедницата**Член 30**

Покрај правата од задолжителните видови на здравствена заштита и здравствена заштита во случај на несреќа на работа и заболување од професионални болести, на корисниците на правата на здравствена заштита од членовите 11 до 15 и од 17 до 22 од овој статут во Заедницата им се обезбедуваат и други права на здравствена заштита и тоа:

1. лекарски прегледи и други видови медицинска помош со цел за следење и проверување на здравствената состојба на корисниците кои работат на определени работи и работни задачи;
2. стручни медицински мерки за унапредување на здравствената состојба и за спречување на заболувањата;
3. лекарски прегледи, лекување на болните, други видови на медицинска помош и медицинска рехабилитација, освен лекување со примена на природни фактори во лекувањето;
4. превентива, нега и лекување на болни заби и уста;
5. лекови, помошен материјал кој служи за употреба на лекови и санитарски материјал потребен за лекување;
6. забнотехничка помош и забнопротетички средства;
7. протези, ортопедски помагала, помошни и санитарски справи.

Член 31

Под лекарски прегледи и други видови медицинска помош кои на корисниците на здравствена заштита им се обезбедуваат во смисла на став 1 точка 1 од претходниот член се подразбираат и здравствените услуги кои како мерки на превентивна заштита непосредно се укажуваат на корисниците на нивно барање или врз основа на програма на Заедницата.

Под стручни медицински мерки за унапредување на здравствената состојба во смисла на став 1 точка 2 од претходниот член се подразбираат мерките кои се преземаат врз основа и во рамките на утврдената програма на Заедницата, а под стручни медицински мерки за спречување на заболувањата се подразбираат здравствените услуги кои на корисниците се укажуваат кога се медицински индицирани, или кога се задолжителни според посебни прописи

Член 32

Здравствените прегледи на работниците кои врз основа на посебни прописи повремено се спроведуваат заради непосредна заштита на работниците

со оглед на карактерот на работите во одделни самоуправни организации и заедници, односно со оглед на возраста или полот на работниците, се обезбедуваат на товар на средствата на Заедницата, на начин и во обем предвиден со посебни прописи и самоуправни општи акти на Заедницата.

Другите лекарски прегледи и стручно медицински мерки од член 30 став 1 точка 1 и 2 од овој статут се обезбедуваат на товар на средствата на Заедницата, а со учество на корисниците во трошоците за преглед, само ако е тоа утврдено со одлука на Собранието на Заедницата.

Како здравствени прегледи во смисла на став 1 на овој член што се обезбедуваат од средствата на Заедницата не се сметаат здравствените прегледи што според посебни прописи задолжително се вршат и тоа:

— на вработените во самоуправните организации и заедници во областа на здравството, социјалната заштита, производството и продажбата на животните намирници, училиштата и фризерско-берберските дуќани,

— проверување на здравствената состојба на работниците кои организацијата ги упатува на работа во странство, прегледи на работниците кои по сопствена иницијатива одат на работа во странство и други задолжителни санитарно-хигиенски прегледи,

— прегледите за утврдување на здравствената способност за работа на определени работни места или за извршување обврски на организацијата во врска со прописите на хигиено-техничката заштита (преглед на возачите на моторни возила и останатите лица вработени во сообраќајните организации)

Член 33

На корисниците на правата од здравствената заштита според овој статут им се обезбедуваат лекови, помошен и санитарски материјал на товар на средствата на Заедницата од листата на лековите што можат да се препишуваат на товар на средствата на Заедницата.

Листата на лекови од став 1 на овој член се утврдува со општ акт на Заедницата.

Собранието на Заедницата може да го овласти Собранието на Републичката заедница за здравствена заштита да утврди листа на лекови што можат да се препишуваат на товар на средствата на општинските заедници.

Член 34

Имунизацијата, кога не е задолжителна, се обезбедува со учество на корисниците на здравствена заштита во висина што се утврдува со општ акт на Заедницата.

Член 35

На корисниците на правата од здравствената заштита со овој статут им се обезбедува право на протетички и ортотички средства, санитарни справи и помагала, забно-протетички средства и очни и слушни помагала.

Член 36

Видовите на протетичките и ортотичките средства, санитарните справи и помагала, забно-протетичките средства и очните и слушните помагала, индикациите и стандардите на материјалите, како и роковите за кои се издаваат ги утврдува Републичката заедница за здравствена заштита (во натамошниот текст: Републичка заедница) со општ акт.

Член 37

Во исклучителни случаи, кога постои медицинска индикација, а врз основа на мислење на колегиумот на клиниката од соодветната специјалност, лекарската комисија може да одобри ортопедско помагало и други помагала и справи од член 35 од овој статут кои не се предвидени од Републичката заедница.

Член 38

Земјоделците — корисници на права од здравствена заштита од член 23 и 24 од овој статут, покрај задолжителните видови на здравствена заш-

тита остваруваат и други видови и обем на здравствена заштита и тоа.

1. стручно-медицински мерки за унапредување на здравствената состојба и за спречување на заболувањата,

2. лекарски прегледи и лекување на болните во амбулантно-поликлиничките, специјалистичко-консултативните и сите видови стационарни здравствени организации со медицинска рехабилитација освен лекување со примена на природните фактори во лекувањето,

3. лекови и помошен материјал кој служи за употреба на лековите и санитарски материјал потребен за лекување;

4. право на превоз со кола за итна помош кога е тоа неопходно за пренос на болни лица од станот до најблиската здравствена организација која може да му укаже потребна лекарска помош.

При користењето на правата од здравствената заштита од став 1 на овој член корисниците — земјоделци учествуваат во трошоците на здравствена заштита со свои средства во висина од 50% од некои на здравствените услуги.

Член 39

На лицата од член 25 од овој статут им се обезбедува право на задолжителни видови на здравствена заштита, а за проширени права само ако со посебен општ акт на Заедницата поинаку е предвидено.

Парични надоместоци

а) Надоместок на личен доход

Член 40

Корисниците од член 11 точка 1, 2, 3 и 4, член 12, 21 и 28 став 1 точка 4 од овој статут имаат право на надоместок на личен доход за време на привремена спреченост за работа поради болест, повреда на работа, професионални заболувања, медицинско испитување, доброволно давање на крв, ткиво и органи, негување на болен член на потесното семејство, неопходно придружување на болно лице упатено на преглед и лекување во друго место, изолирање заради спречување на заразата, отсуство поради бременост и породување (во натамошниот текст: надоместок на личен доход).

Надоместокот на личен доход од став 1 на овој член припаѓа од првиот ден на спреченоста за работа и трае за целото време додека трае спреченоста, а се исплатува само за деновите за кои се остварува личен доход според прописите за работни односи.

Член 41

Корисниците — земјоделци имаат право на надоместок на личен доход за време на привремена спреченост за работа во случај на доброволно давање на крв, ткиво и органи и изолираност поради спречување на зараза.

Член 42

На корисниците кај кои спреченоста за работа настанала додека се наоѓаат на неплатено отсуство, им припаѓа надоместок на личен доход само по истекот на неплатеното отсуство ако во тоа време се уште постои спреченост за работа.

Член 43

Привремената неспособност за работа трае сè додека надлежниот лекар односно лекарската комисија не утврди дека е воспоставена работната способност.

На корисниците кај кои врз основа на наод, оценка и мислење на првостепената инвалидска комисија за оценка на работната способност е утврдено работна способност и инвалидност, надоместокот на личниот доход се исплатува сè до правосилноста на решението за оценување на работната способност и инвалидност

Член 44

Ако привремената неспособност за работа од иста болест или повреда на работа трае 12 месеци непрекинато или 18 месеци со прекини во периодот од 24 месеци лекарот е должен да го упати корисникот на комисија за оценување на работната способност во смисла на прописите од пензиското и инвалидското осигурување.

По исклучок, во случај на малигни заболувања, ТБЦ и тешки повреди, а врз основа на оценка и мнение на лекарската комисија може да се одложи упатувањето на корисникот на комисија за оценување на работната способност и преку рокот утврден во претходниот став, а најдолго до 24 месеци на непрекинатата спреченост на работа.

Член 45

На предлог на лекар-поединец, лекарската комисија во текот на лекувањето на корисникот кој прима надоместок на личен доход може да одреди корисникот за определено време да работи со скратено работно време на своето работно место, доколку утврди дека неговата здравствена состојба е подобрена и дека работата би била корисна за воспоставување на полна работна способност.

Скратеното работно време може да изнесува најмалку половина од полното работно време, а работата со скратено работно време може да трае најмалку до 1 година.

Член 46

На осигуреникот кој поради одредено лекување или медицинско испитување (член 40 став 1 од овој статут) бил спречен да работи извесно време во текот на работниот ден, му припаѓа надоместок на личен доход сразмерно на делот на времето поминато вон работа и работното време во кое корисникот работи.

На осигуреникот што во текот на работното време побара лекарска помош која можел да ја користи и вон работното време, не му припаѓа надоместок на личен доход, освен ако лекарот потврди дека барањето на таква помош во текот на работното време било оправдано.

Член 47

Надоместок на личен доход за време на спреченост за работа поради неѓа на болен член на потесното семејство на корисникот од член 40 став 1 од овој статут му припаѓа под услови:

1. болниот член на потесното семејство да има право на здравствена заштита;
2. надлежниот лекар да утврди потреба и определи неѓа на болниот;
3. болниот да живее во заедничко домаќинство со корисникот на здравствена заштита;
4. корисникот да нема друг член во домаќинството кој да не е во работен однос, а да може да го неѓува болниот;
5. надлежниот лекар да определи дека лекувањето треба да се спроведува во станот на болниот, а ако било определено стационарно лекување да имало објективни пречки за стационарно лекување на болниот.

Член 48

Надоместок на личен доход за време на спреченост за работа поради неѓа на болен член на потесното семејство под услови утврдени во претходниот член припаѓа:

1. дете до 3 годишна возраст — 30 дена;
2. другите членови на семејство постари од 3 и помлади од 10 години — најдолго до 15 дена;
3. членовите на семејството постари од 10 години како и во случај на неѓа на брачен другар — породилка, најдолго до 7 дена.

По исклучок на став 1 од овој член, а по претходна оценка на лекарската комисија, надоместок на личен доход за време на спреченоста за работа поради неѓа на болен член на потесното семејство припаѓа и преку роковите утврдени од претходниот став и тоа:

1. неѓа на дете до едногодишна возраст преку 30 дена до едногодишна возраст на детето;

2. неѓа на дете од 1 до 3 години со полно отсуство од работа повеќе од 30 до 90 дена без прекин за работа по 4 часа дневно до 3 годишна возраст на детето;

3. за неѓа на член на потесното семејство постар од 3 години, а помлад од 10 години преку 15 дена најдолго до 60 дена без прекин;

4. за неѓа на член на потесното семејство постар од 10 години, преку 7 дена, најдолго до 30 дена без прекин;

5. за неѓа на брачен другар — породилка преку 7 дена најдолго до 15 дена без прекини.

Член 49

На корисникот кој непосредно пред да му престане својството на работник во здружениот труд, или друго својство по основ на кое е корисник ако ги исполнува условите од претходното осигурување (член 94) му припаѓа право на надоместок на личен доход по овој статут до колку привремената неспособност за работа настанала во рок од 30 дена од денот на престанокот на тоа својство.

Член 50

На корисникот од член 40 на овој статут не му припаѓа односно ќе му се запре исплатата на надоместокот на личниот доход за време на привремената спреченост за работа ако:

1. свесно ја предизвикал неспособноста за работа;
2. намерно го спречил оздравувањето, односно оспособувањето за работа;
3. неоправдано не се јавил на определен лекарски или комисииски преглед;
4. за време на привремената спреченост за работа остварува личен доход односно приходи од вршење на стопански или други дејности;
5. неоправдано не се подложи на определено лекување освен ако за тоа не е потребна посебна согласност предвидена со овој статут или други прописи и додека не постапи по дадените налози.

На корисникот не му припаѓа надоместок на личен доход од денот кога ќе се утврдат околностите од став 1 на овој член па се додека тие околности траат.

Член 51

Кога се утврди дека постојат околностите од членот 50 став 1 точка 2, 4 и 5 од овој статут, самоуправната организација и заедницата или стручната служба која врши исплата на надоместокот на личниот доход ќе ја запре исплатата на надоместокот.

Се смета дека во смисла на член 50 став 1 точка 2 и 4 од овој статут постои намерно спречување на оздравувањето односно оспособувањето за работа или вршење на занаетчиска и друга дејност кога се утврди дека корисникот на кој лекарот поединец му одобрил боледување заради лекување, работи кај друго лице за надоместок или без надоместок или во своето домаќинство на земјоделски имот или друга стопанска и нестопанска дејност како и на друг начин спротивен на упатствата на лекарот го спречува своето оздравување и оспособување за работа.

Запирање на исплатата на надоместокот на личен доход се врши врз основа на утврдени факти за постоењето на околностите од член 50 од овој статут од овластеното лице на Стручната служба на Заедницата за вршење контрола односно овластен орган на самоуправната организација и заедница на чии товар се исплатува надоместокот, а врз основа на мислење на лекарот поединец кој дал оценка на работната способност на корисникот.

Член 52

Контрола на користењето на боледувањето врши Стручната служба на Заедницата, односно овластен орган во самоуправната организација и заедницата (организацијата на здружен труд).

Стручната служба на Заедницата врши контрола на користењето на боледувањето во случаите кога надоместокот на личниот доход се исплатува на товар на средствата на Заедницата. Стручната служба на Заедницата може да врши контрола на користењето на боледувањето по претходно овластување на самоуправните организации и заедници и за време кога надоместокот на личниот доход се исплатува на товар на нивните средства.

Член 53

Кога овластено лице од член 52 од овој статут во вршењето на контролата утврди постоење на фактите од членот 50 став 1 точка 2 и 3 од овој статут ќе издаде наредба за запирање на исплатата на надоместокот на личниот доход.

Наредбата од став 1 на овој член овластеното лице ја издава писмено во 2 примерока од кои еден се врачува на корисникот а еден на Стручната служба на Заедницата односно самоуправната организација и заедница како исплатител на надоместок на личен доход. Кон наредбата се прилага извештајот на овластеното лице.

Наредбата за запирање на исплата на надоместокот на личниот доход е извршна.

Член 54

Корисникот на кој му е запрена исплатата на надоместокот на личниот доход може во рок од три дена од денот на приемот на наредбата за запирање на исплатата да бара од Стручната служба на Заедницата односно од самоуправната организација и заедница со решение да ја воспостави запрената исплата на надоместокот на личниот доход.

Решението од став 1 на овој член се донесува по прибавено мислење од лекарот поединец кој ја дал оценката за работната способност на корисникот, односно на лекарската комисија.

б) Основица и износи на надоместокот

Член 55

Основицата за надоместокот на личниот доход на корисник — работник ја сочинува просечниот чист личен доход остварен во претходната година пред годината во која настанал случајот поради кој се стекнува со право на надоместок, а на корисниците работни луѓе износот на личниот доход кој е утврден како основица за плаќање на придонес за здравствена заштита во претходната година.

Корисникот — работник од став 1 на овој член ако во претходната година остварил личен доход за помалку од три календарски месеци, основицата за надоместок на личниот доход ќе му се утврди од личниот доход остварен во тековната година. Ако корисникот работник во тековната година не остварил личен доход, основицата за надоместок на личниот доход ќе му се утврди од аконтацијата на личниот доход утврдена со самоуправен општ акт на самоуправната организација и заедница во која е вработен. Корисниците работни луѓе кои немаат утврдена основица за плаќање на придонес за здравствена заштита во претходната година. По утврдувањето на таквата основица ќе му се исплатува аконтација на надоместок на личен доход во висина од гарантираниот личен доход.

Како личен доход кој се зема за утврдување на основицата за надоместок на личниот доход се смета личниот доход кој според прописите на пензиското и инвалидското осигурување служи за утврдување на пензиската основица

Член 56

На корисникот — работник кој е на боледување повеќе од една година основицата за надоместок на личниот доход му се зголемува сразмерно со порастот на просечните лични доходи во самоуправната организација и заедница во која работи, а за корисниците — работни луѓе порастот на основицата

за плаќање на придонесот за здравствена заштита во годината во која настанал случајот во однос на претходната година.

Член 57

На корисникот — работник од член 40 на овој статут на кој му се исплатува надоместок на личниот доход и по престанокот на својството врз основа на кој се стекнал со тој надомест, ако е на боледување повеќе од 1 година, надоместокот на личниот доход му се зголемува сразмерно со порастот на личните доходи во самоуправната организација и заедница во која му престанало тоа својство, но најмногу до просечниот пораст на личните доходи на подрачјето на општината.

Член 58

На корисникот работник вработен кај работодавци (во натамошниот текст: приватни работодавци) основицата за надоместок на личен доход се утврдува од нето износот на личниот доход на кој се плаќа придонесот за здравствена заштита.

Член 59

Основицата за надоместок на личен доход на корисниците работни луѓе од член 21 на овој статут ја сочинува основицата на придонесот за здравствена заштита што им е утврдена за претходната година.

Ако корисникот од став 1 на овој член својата дејност отпочне да ја врши во тековната година, основиците на надоместокот се утврдуваат од основицата за придонесот што ќе му се утврди за тековната година. До утврдувањето на таквата основица на корисникот ќе му се исплатува аконтација на надоместокот според основицата предвидена како најниска основица на придонесот за здравствена заштита.

Член 60

На корисниците — работници вработени кај приватни работодавци кои се на боледување подолго од една година, основицата на надоместокот им се зголемува со процентот на порастот на просечните лични доходи во СРМ во однос на претходната година.

Зголемувањето на основицата на надоместокот од претходниот став од овој член го врши стручната служба на заедницата по службена должност, врз основа на прибавените докази за исполнување на пропишаните услови.

Член 61

Висината на надоместокот на личниот доход на корисниците работници за првите 30 дена спреченост за работа ја утврдува самоуправната организација и заедница во која се вработени, а над 30 дена за корисниците — работници и корисниците — работни луѓе на Заедницата.

Висината на надоместокот на личниот доход на работниците вработени кај приватните работодавци за првите 30 и над 30 дена спреченост за работа ја утврдува Заедницата, согласно со колективниот договор за правата и обврските од работен однос на работниците на работа кај приватните работодавци.

Член 62

Надоместокот на личниот доход за време на привремена спреченост за работа за првите 30 дена го исплатува самоуправната организација и заедница, односно корисниците работни луѓе за себе и за работниците вработени кај нив, над 30 дена Заедницата.

Надоместокот на личниот доход од првиот ден на спреченоста за работа го исплатува Заедницата во случај на бременост и породување, неѓа на болно дете до 3 годишна возраст според прописите за работни односи, на работници вработени во заштитните работилници и на корисниците земјоделци за случаите утврдени во член 41 од овој статут.

Член 63

Надоместокот на личниот доход што во случаите на спреченоста за работа утврдени со овој статут се остваруваат на товар на средствата на заедницата изнесува:

а) На корисниците кои ги исполнуваат условите на претходното осигурување (член 40 и 94):

1. 80% од основицата за надоместок почнувајќи од 31 ден до 60-от ден на спреченоста за работа;
2. 90% од основицата за надоместок почнувајќи од 61 ден на спреченоста за работа па се додека трае таквата спреченост;

б) На корисниците кои не го исполнуваат условот на претходно осигурување:

1. 70% од основата за надоместок почнувајќи од 31 ден, 60 дена на спреченост за работа;
2. 80% од основата за надоместок од 61 ден на спреченоста за работа, па се додека трае таквата спреченост;

в) Во случаите на спреченост за работа поради неа на болен член од потесното семејство:

1. 80% од основицата за надоместокот на првите 60 дена за дете до 1 година;
2. 90% од основицата за надоместокот почнувајќи од 60 ден па до крајот на спреченоста за работа за дете до 1 години и за скратено работно време од 4 часа дневно за дете постаро од 1 до 3 години возраст;
3. 80% од основицата за надоместок за првите 30 дена од спреченоста за работа за дете постаро од 1 година, а помладо од 3 години и за деца од 3 до 10 години за првите 15 дена;
4. 70% за членовите на семејството постари од 10 години како и за неа на брачен другар — породилка.

г) 80% од основицата за надоместок до 30 дена и 90% над 30 дена на неспособноста за работа се додека таа спреченост траела за работниците вработени во заштитните работилници, без оглед на тоа дали се инвалидизирани лица или не.

Член 64

Во случаите на спреченост за работа за првите 30 дена кога надоместокот на личниот доход се остварува на товар на средствата на работодавецот, висината на надоместокот изнесува 80% од основицата за надоместокот.

Член 65

Надоместокот на личниот доход се исплатува во висина од 100% од основицата за надоместокот за време на привремена спреченост за работа предизвикана со несреќа на работа и заболување од професионални болести и кога корисникот е одреден како придружник на болно лице упатено на лекување или лекарски преглед во друго место, за време на отсуство од работа поради бременост и породување и за време на давање на крв, ткива и органи.

Член 66

Надоместокот на личниот доход се определува најмалку до висина од 70% од основицата за надоместокот на личниот доход но не помалку од износот на загарантираниот личен доход утврден со закон.

Член 67

Надоместокот на личниот доход може да се утврдува и поинаку доколку е тоа предвидено со посебни прописи.

Член 68

На корисник кој по овој статут остварува право на надоместок на личен доход за времето на лекување во стационарната или друга специјализирана здравствена организација во која има обезбедено сместување и исхрана му се намалува износот на надоместокот на личниот доход и тоа за:

1. 20% ако нема членови на семејството кои по овој статут се корисници на здравствена заштита како членови на семејството на корисникот;

2. 10% ако корисникот има само еден член на семејството.

Надоместокот на личниот доход намален според став 1 од овој член, не може да биде помал од загарантираниот личен доход утврден со посебен пропис.

Одредбите од став 1 и 2 на овој член се однесуваат и на корисниците кои за време на извршувањето на мерките за безбедност се сместени во установи за чување и лекување.

Член 69

На корисник кој за време на привремената неспособност за работа работи со скратено работно време (член 45 од овој статут) му припаѓа дел од надоместокот на личниот доход во износ соразмерен на времето поминато вон работа во однос на полното работно време. Ако личниот доход остварен за време на скратеното работно време, е помал од соодветниот дел на надоместокот кој би му припаѓал за времето за кое не работел му припаѓа надоместок во висина на таа разлика.

На корисникот кој во периодот на работењето со скратено работно време користи годишен одмор, му припаѓа соодветен дел од надоместокот на личниот доход од став 1 на овој член и за време на користењето на годишниот одмор.

Член 70

На корисникот кој е отстранет од работа во случаите предвидени со закон или ставен во притвор или истражен затвор, му се исплатува една третина од надоместокот на личниот доход односно една половина ако има членови на семејството кои ги издржува.

На корисникот од став 1 на овој член, кој врз основа на правосилна одлука односно во постапка за утврдување на повреда на работната обврска, односно кривичната одговорност биде пуштен од притвор односно истражен затвор затоа што постапката ќе биде запрена или затоа што со правосилна одлука ќе биде ослободен од обвинението или обвинението ќе биде одбиено, но не поради ненадлежност на судот, ќе се исплати запрениот дел на надоместокот на личниот доход.

На корисникот кој за време на спреченоста од работа стапи на издржување на казна затвор, му се запира исплатата на надоместокот на личниот доход со денот на отпочнувањето на издржување на казната.

Член 71

На корисникот кој во рок од 30 дена од денот на заклучувањето на боледувањето стане повторно привремено неспособен за работа од иста болест, таквото боледување му се смета како продолжување на поранешното боледување како по однос на основицата и височината на надоместокот на личниот доход, така и по однос на обврските на Заедницата за исплата на тој надоместок.

Член 72

На корисниците на кои со посебни прописи им е обезбедено бесплатно користење на здравствена заштита во случаите кога им припаѓа надоместок на личниот доход по овој статут, основицата и висината на надоместокот се утврдува според тие прописи.

Средствата за покривање на разликата меѓу исплатениот надоместок на личен доход и оној што им припаѓа според одредбите на овој статут. Заедницата ги обезбедува на начинот утврден со тие прописи.

Член 73

На корисник на работа кај југословенските самоуправни организации во странство или во домаќинствата на тие корисници односно корисниците вработени во меѓународните организации (член 11 став 1 точка 4) како и корисниците упатени во странство поради вршење на определени работи или задачи или поради школување, стручно оспособување и усовршување или постдипломски студии, им припаѓа за време на спреченоста за работа надоместокот на личниот доход утврден со закон.

месток на личен доход под услови утврдени со закон, овој статут и самоуправни општи акти на самоуправните организации и заедници.

На корисниците кои се на работа во странство врз основа на меѓународната спогодба (член 11 став 1 точка 4) им припаѓа надоместок на личен доход додека се наоѓаат во странство на товар на средствата на Заедницата ако за тоа време со спогодба не им е обезбеден надоместок од странскиот работодавец.

На корисниците кои стапиле на работа во странство врз основа на меѓународна спогодба кај странски работодавци, а кои се осигурени по овој статут во смисла на член 11 став 1 точка 3 од овој статут им припаѓа за време на спреченоста за работа надоместок на личен доход на товар на средствата на Заедницата, само додека се наоѓаат во Југославија.

На корисниците од став 1 до 3 од овој член кога им припаѓа надоместок на личен доход, основницата за надоместок ја чини износот на основницата која служи за пресметување и плаќање на придонес за здравствена заштита на подрачјето на Заедницата

Член 74

Надоместокот на личниот доход за време на отсуство од работа поради бременост и породување изнесува 100% од основницата за надоместок утврден според член 55 од овој статут.

Надоместокот на личниот доход од став 1 на овој член припаѓа на корисниците предвиден со прописите за работните односи за секое времетраење на отсуството од работа поради бременост и породување и не се намалува во смисла на членот 68 од овој статут за времето додека корисникот се наоѓа на лекување во здравствена организација во која има сместување и исхрана.

На корисник — жена која по истекот на отсуството поради бременост и породување работи со скратено работно време, во смисла на прописите за работни односи и припаѓа за времето поминато вон работа дел од надоместокот на личниот доход во износ кој одговара сразмерно на времето поминато вон од работа во однос на полното работно време.

Член 75

Во случај на мртво родено дете или ако детето умре пред истекот на породилното отсуство, корисникот жена има право на отсуство поради бременост и породување во траење што според мислење на лекар е потребно за да се закрепне од породувањето и психичката состојба предизвикана од загубата на детето, но не помалку од времето утврдено со прописите за работни односи

Во случај на породување, надоместокот на личниот доход се исплатува за онолку време колку што е предвидено со прописите за работни односи по породувањето

Член 76

На корисникот жена и припаѓа надоместок на личниот доход за време на отсуство од работа поради бременост и породување и по престанокот на својството на работник во здружениот труд односно друга дејност, ако почетокот на спреченоста за работа поради бременост и породување настапи

1. пред истекот на времето за кое според општиот акт на самоуправните организации и заедници работникот — жена е должна односно има право да остане на работа по соопштувањето на својата намера да истапи од самоуправната организација односно по одлуката за престанок на нејзината работа, во работната самоуправна организација и заедница и

2. во рок од 30 дена од денот на престанокот на својството на работник во здружениот труд, односно друга дејност, ако во тој рок се пријави на надлежната заедница за вработување.

Член 77

На корисник — жена и припаѓа надоместок на личен доход за време на бременост и породување во случаите и под условите предвидени во членот

73 од овој статут. Надоместокот на личниот доход се исплатува на товар на средствата на Заедницата, доколку се исполнети условите од член 73 по однос на местото на престојувањето.

Член 78

Висината на надоместокот за привремена спреченост за работа на корисниците земјоделци во смисла на член 41 од овој статут ја утврдува Собранието на Заедницата во почетокот на годината со посебна одлука.

в) Надоместок на трошоците за превоз и на дневни трошоци

Член 79

Корисниците на здравствена заштита, освен корисниците од член 23 и 24 од овој статут, имаат право на надоместок на патни трошоци кога:

1. од здравствена организација, лекар поединец или лекарската комисија се упатени заради користење здравствена заштита вон нивното место на живеење и

2. заради користење на права од здравствената заштита патувале од местото на вработувањето, односно од местото на живеењето во кое нема лекар до најблискиот лекар или здравствена организација во друго место.

Член 80

Надоместокот на патните трошоци што им припаѓаат на корисниците по одредбите на овој статут спаѓа:

1. надоместок на трошоци за превоз и
2. надоместок на трошоците за исхрана и сместување за време на патувањето и престој во друго место.

Член 81

Висината на надоместокот на трошоците за исхрана и сместување за време на патување и престој во друго место вон подрачјето на Заедницата, се утврдува со општ акт на Заедницата.

Надоместокот од претходниот став изнесува:

1. 100% од утврдениот износ за патување и престој кое не е пократко од 12 или подолго од 24 часа и

2. 50% од утврдениот износ за патување и престој кое не е пократко од 8 или подолго од 12 часа.

Децата — членови на семејството на корисникот до навршени 7 години возраст имаат право на 50% од висината на надоместокот од претходниот став.

Член 82

Надоместокот на трошоците за превоз се признава во висина на трошоците за патување по најкратката релација и по цена на редовната возна карта за превоз во јавниот сообраќај

Во зависност од здравствената состојба на корисникот должината на патувањето и други околности, лекарската комисија може да определи и поинаков начин на превоз.

Превозот со кола за итна помош може да се одобри само во случај кога превозот со други превозни средства не евозможен со оглед на итноста на случајот и здравствената состојба на осигуреникот.

Член 83

Корисникот на здравствената заштита има право на надоместок на трошоците за превоз и кога превозот е извршен поради прием, испраќање или преместување од една во друга здравствена организација, со констатација на лекарот или здравствената организација дека превозот на корисникот е медицински индициран.

Одредбите од став 1 на овој член се применуваат и кога корисникот на кого здравствената заштита се обезбедува во странство во смисла на член 17 од овој статут, се превезува од странство со тоа што мислење за потребата од таков превоз дава лекарската комисија или установата во која корисникот се лекува.

Член 84

Надоместокот на патните трошоци му припаѓа и на придружникот на корисникот ако по оценка на лекарот поединец, лекарската комисија или здравствената организација се утврди дека на корисникот упатен на лекување или лекарски преглед во друго место му е потребен придружник за време на патувањето и престојот.

Ако на лекување или лекарски преглед се упатуваат во друго место деца, се смета дека придружник е потребен, ако детето е помладо од 15 години.

Во зависност од карактерот на болеста, за придружник може да биде определен и здравствен работник.

г) Надоместок на трошоците за закоп и посмртна помош

Член 85

На корисниците од член 11, 15 и 21 од овој статут во случај на смрт на член на семејството им припаѓа надоместок на трошоците за закоп, а на членовите на нивните семејства во случај на смрт на корисникот, надоместок на трошоците за закоп и посмртна помош.

Член 86

Надоместок на трошоците за закоп припаѓа на секој кој ќе изврши закоп на умрен корисник на права од здравствена заштита.

Надоместокот на трошоците за закоп припаѓа и во случај на смрт на корисникот или член на семејството на корисникот, ако смртта настапила во рок од 30 дена од денот на престанокот на својството на работник во самоуправни организација и заедница или друга дејност, односно по престанокот на својството на корисник.

Надоместокот на трошоците за закоп припаѓа и во случај на смрт на член на семејството на корисникот на кој здравствена заштита се обезбедува додека корисникот се наоѓа на отслужување на воениот рок.

Член 87

Висината на надоместокот на трошоците за закоп ја утврдува со Одлука Собранието на Заедницата во зависност од возраста на умрено лице но не помалку од пропишаниот износ утврден со одлука на Републичката заедница.

Надоместокот на погребните трошоци за корисник умрен и закопан надвор од местото на постојаното живеење, се определува и исплатува во висина на надоместокот определен според местото на закопот, ако тоа за корисникот е поповолно.

Надоместокот на трошоците за закоп на корисник умрен за време на престој во странство се определува во височина на неопходните трошоци за закоп во земјата во која лицето умрело.

Височината на неопходните трошоци за закоп од претходниот став ја утврдува Стручната служба на Заедницата, земајќи го предвид прибавеното мислење за тоа од дипломатско конзуларното претставништво на СФРЈ во таа земја.

Член 88

Надоместокот на трошоците за пренесување на починатиот корисник кој претходно е упатен на лекување во здравствена организација надвор од општината на Заедницата се определува и исплатува во височина на стварно направените трошоци за пренос.

Во случај на смрт на корисникот, на членовите на неговото семејство кои се корисници на здравствена заштита според овој Статут, им припаѓа посмртна помош.

Висината на посмртната помош од став 1 на овој член ќе ја одреди Собранието на Заедницата со посебна одлука.

Член 89

Во случај на смрт на корисникот, на членовите на неговото семејство кои се корисници на здрав-

ствена заштита според овој статут, им припаѓа посмртна помош.

Висината на посмртната помош од став 1 на овој член ќе ја одреди Собранието на Заедницата со посебна одлука.

IV. ОСТВАРУВАЊЕ НА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Член 90

Правата од здравствена заштита можат да се остваруваат со стекнување својство на корисник на здравствена заштита и најдоцна 30 дена по престанувањето на тоа својство.

Својството на корисник го утврдува Заедницата врз основа на пријава што ја поднесува самоуправниот организација и заедница, приватниот работодавец и корисниците — работни луѓе за себе и за работниците вработени кај нив, корисникот — земјоделец и други корисници на здравствена заштита, како и органите и организациите за корисниците со кои обезбедуваат средства за здравствена заштита според овој статут.

За лицата на кои им се обезбедува задолжителни видови на здравствена заштита а немаат својство на корисник на здравствена заштита според овој статут, пријава поднесува општинскиот орган на управата, надлежен за работите на здравството.

Ако пријавата од став 2 на овој член не се поднесе корисникот на здравствена заштита може да бара од Заедницата со решение да му го утврди својството на корисник.

Својството на корисник на здравствена заштита се утврдува со издавање на здравствена легитимација, што ја издава Заедницата.

Укажувањето на итна медицинска помош не смее да се условува со здравствена легитимација и упат од надлежниот лекар.

Образецот и формата на здравствената легитимација ги пропишува Републичката заедница за здравствена заштита.

Член 91

Заедницата води евиденција за остварувањето на правата од здравствена заштита и на правата на надоместокот на личен доход и други парични надоместоци.

Евиденцијата од став 1 на овој член, обрасците како и начинот на нејзиното водење и користење ги утврдува Републичката заедница.

Член 92

Како ден на стекнување на својството корисник на здравствена заштита се смета и денот на поаѓањето на пат поради стапување на работа, односно должност.

На корисникот кај кого настапила привремена спреченост за работа за време на работниот однос се продолжува правото на здравствена заштита и по престанокот на работниот однос се додека трае таа спреченост за работа.

На корисникот кој се пријавува во Заедницата за вработување, ако ја одбие работата што му е понудена, а која одговара на неговата стручна квалификација и физичка способност, му престанува правото на здравствена заштита со денот на правосилноста на решението за упатување на понудената работа.

Член 93

Здравствена заштита се обезбедува со овој статут и за време на извршување на мерките за безбедност со упатување на корисникот во установа за чување и лекување се додека тоа лице има својство на корисник на здравствена заштита по овој статут.

На корисникот кој се наоѓа на издржување казна затвор или строг затвор, не му се обезбедува здравствена заштита по овој статут.

Член 94

Кога користењето на одделни права од здравствена заштита е условено со претходно користење на здравствена заштита, потребно е корисникот непосредно пред тоа да користел здравствена зашти-

та 9 месеци без прекин или 15 месеци со прекин во последните две години.

За време на претходно користење на здравствена заштита се сметаат периодите на користење здравствена заштита пред настанувањето на определени околности односно случаи, врз основа на кои се здобиваат определени права условени со претходно користење на здравствена заштита.

Член 95

Временските периоди во кои корисниците работеле во една или повеќе самоуправни организации и заедници со вкупно работно време пократко од полното работно време се пресметува така што вкупниот број на часовите во таквата работа во определени периоди се пресметува на полно дневно работно време.

На корисниците на правата од здравствена заштита кои според посебни прописи работат со пократко од полното дневно работно време, таквата работа со скратено работно време им се изедначува со работа со полното дневно работно време.

Член 96

При утврдувањето дали постои непрекинато својство на корисник во смисла на член 94 став 2 од овој статут ќе се смета дека својството на корисник не е прекинато ако корисникот преминува од една во друга организација, ако до новото стекнување на својството на работник во здружениот труд не поминале повеќе од 30 дена, односно ако корисникот во тој рок се пријавил во Заедницата за вработување.

Член 97

Времето на вработување поминато непосредно пред стапување на отслужување на воениот рок во Југословенската народна армија се смета за непрекинато и, се собира со времето на вработување по отслужувањето на воениот рок, односно по престанокот на неспособноста поради болест заради која дошло до отпуштање од таа воена служба, ако до повторното вработување не поминало повеќе од 30 дена, односно ако корисникот во тој рок се пријавил во Заедницата за вработување.

Времето поминато на работа непосредно пред заминувањето на работа во странство, за лицата кои за тоа време не се корисници на здравствена заштита по овој статут, се смета за непрекинато и се собира со вработувањето по враќањето во СФРЈ ако од враќањето не поминало повеќе од 30 дена, односно ако во тој рок корисникот се пријавил во заедницата за вработување.

За време на претходно користење на здравствена заштита заради остварување на права по овој статут се сметаат и периодите поминати на работа во странство во земјите со кои е склучена конвенција за социјално осигурување на наши работници.

Член 98

На корисниците од член 21 од овој статут на кои врз основа на закон им е одреден привремен престанок на вршење на дејноста, им се обезбедува право на здравствена заштита и за време на привремениот престанок на дејноста ако за тоа време продолжат да плаќаат придонес од здравствена заштита.

Член 99

На членовите на семејството на корисникот им се обезбедува здравствена заштита за сето време за кое се обезбедува здравствена заштита на корисникот.

Член 100

Кога корисникот се наоѓа на отслужување на воен рок во Југословенската народна армија или за време на траење на неспособноста за работа заради болест од која е отпуштен од воена служба, членовите на неговото семејство имаат право на здравствена заштита ако непосредно пред стапувањето на отслужување на воениот рок се исполнети условите на претходно користење на здравствена заштита од член 94 став 2 од овој статут.

На членовите на семејството на корисникот кој се наоѓа на издржување на казна затвор им се обезбедува здравствена заштита ако на корисникот не му престанало својството на работник во здружениот труд.

Член 101

Членовите на семејството — корисници на права на здравствена заштита, здравствената заштита ја користат според прописите што важат на подрачјето на кое тие живеат и според статутот на заедницата за здравствена заштита на тоа подрачје.

Член 102

Користење на правата на заботничка помош, протетички средства, протези, ортопедски и други помагала, помошни и санитарски справи (член 30 став 1 точка 6 и 7 од овој статут), се условува со претходно користење на здравствена заштита.

По исклучок од претходниот став, корисниците од член 49 од овој Статут овие права ги користат од првиот ден до колку потребата од нивното користење е предизвикана со повреда на работа и заболување од професионални болести.

Здравствена заштита од став 1 на овој член се обезбедува со оглед на претходно својство на корисник на здравствена заштита ако непосредно пред стекнување на тоа својство лицето било корисник на права од здравствена заштита како член на семејството на корисник на здравствена заштита.

Член 103

Правата од здравствената заштита корисниците во целост ги остваруваат на товар на средствата на Заедницата, ако со овој статут или одлука на Собранието на Заедницата донесена врз основа на Статутот, не е предвидено поодделни видови на здравствена заштита да се обезбедуваат на товар на средствата на Заедницата со учество на корисниците на правата од здравствена заштита во трошоците за користење на таа заштита.

Здравствената заштита се обезбедува на товар на средствата на Заедницата ако корисникот ја остварува на начин и под услови утврдени со овој статут и актите донесени врз основа на статутот.

Условите и начинот на остварувањето на одделните видови здравствена заштита се обезбедуваат на товар на средствата на Заедницата, се утврдуваат со посебен општ акт на Заедницата.

Здравствена заштита се остварува на товар на средствата на Заедницата вон условите и начинот утврдени со општ акт на Заедницата, ако корисникот со упат на здравствена организација или лекарска комисија упатен е на користење на здравствена заштита поради одредени медицински индикации или без упат ако е во прашање итен или инаку оправдан медицински случај.

Потребата од користење на здравствена заштита поради медицински оправдан случај ја оценува секогаш лекарската комисија, а поради итен случај само ако дојде до спор.

Ако здравствената заштита се остварува на друг начин, а не во смисла на став 2 до 5 од овој член, корисникот на здравствената заштита ја плаќа разликата во цената на здравствена услуга помеѓу цената на здравствената организација во која требало да користи здравствена заштита и здравствената организација во која е остварена здравствената услуга.

Член 104

Собранието на Заедницата со посебна одлука може да пропишува учество (партиципација) на корисниците при користење на здравствена заштита во цената на одделни видови здравствени услуги како и при набавка на ортопедски помагала, протетички средства и лекови.

Член 105

Здравствената заштита може да се остварува надвор од земјата под условите и на начин утврден со самоуправната спогодба што ја склучуваат општинските заедници за здравствена заштита во рамките на Републичката заедница за здравствена заштита.

Член 106

Заради остварување на примарната здравствена заштита, како и заради оценување на работната способност за првите 30 дена на привремената спреченост за работа, корисниците на здравствена заштита слободно избираат лекар и здравствена организација на подрачјето на Заедницата најмалку за една година.

Начинот и постапката под кои корисниците на правата од здравствената заштита ја остваруваат здравствената заштита во здравствените организации се утврдува со општ акт на Заедницата.

Член 107

За утврдување на привремената спреченост за работа и постапката за остварување на други права од здравствената заштита утврдени со Закон и овој статут, учествуваат лекар поединец, лекарска комисија и комисија на вештаци лекари.

Оценката за привремената спреченост за работа за првите 30 дена дава лекарот поединец што го избрал корисникот, а над 30 дена лекарската комисија.

Со општ акт на Заедницата се формираат комисиите од став 1 на овој член и се утврдува нивниот состав и надлежност, како и начинот и постапката за нивната работа и задачите на лекарот поединец при оцена на работната способност и укажувањето на здравствена заштита.

Член 108

Лекарот што дал оценка за привремена спреченост за работа е должен по навршување на 30 дена на непрекинато боледување да го упати корисникот на преглед веднаш, а најкасно во рок од 3 дена до лекарската комисија.

Оценката на лекарот од член 107 став 2 од овој статут е задолжителна се додека лекарската комисија не даде своја оценка.

Член 109

Ако корисникот не е задоволен со оценката што ја дал лекарот — поединец, може да изјави приговор до лекарската комисија.

Приговорот се поднесува усно или писмено, во рок од 3 дена од соопштувањето на оценката до лекарот против чија оценка е изјавен приговорот или непосредно до лекарската комисија.

Лекарот на кого приговорот му е изјавен усно, а не ја преиначи својата оценка, должен е да направи за тоа забелешка што ја потпишува и корисникот.

Лекарот на кого му е изјавен приговорот е должен веднаш да го достави предметот до лекарската комисија.

Член 110

Лекарската комисија е должна веднаш да го земе во постапка приговорот заради донесување на оценка.

Ако приговорот е изјавен против оценка на работната способност на корисникот, лекарската комисија е должна веднаш да го повика корисникот на преглед. Во другите случаи комисијата ќе го повика на преглед корисникот ако смета дека е тоа потребно за давање на оценка. Ако лекарската комисија смета дека е потребно да се дополни медицинската обработка, ќе ги определи без одлагање потребните медицински испитувања.

Оценката за здравствената состојба и на работната способност на корисникот мора да биде потполна, образложена и во согласност со медицинската документација што служела како основа за давање на оценката.

Оценката на лекарската комисија по приговорот против оценката на лекарот поединец е конечна.

За оценката на лекарската комисија писмено се известува лекарот, Стручната служба на Заедницата и самоуправната организација и Заедницата односно приватниот работодавец каде што е вработен корисникот.

Член 111

Против оценката на лекарската комисија во случаите кои согласно општиот акт на Заедницата (член 107 став 2) одлучува како првостепен орган, може да се поднесе приговор до Комисијата на вештаци — лекари во рок од 3 дена од денот на соопштувањето на оценката на лекарската комисија.

Приговорот се поднесува усно на записник или писмено до лекарската комисија против чија оценка се изјавува приговорот, а таа е должна приговорот заедно со предметот веднаш да го достави до комисијата на вештаци — лекари. Приговорот може да се поднесе во писмена форма и непосредно до комисијата на вештаци лекари.

Член 112

Комисијата на вештаци — лекари е должна веднаш да го земе во постапка приговорот заради давање на оценка.

Ако приговорот е изјавен против оценката на работната способност, комисијата на вештаци — лекари е должна веднаш да го повика корисникот на преглед. Во другите случаи комисијата ја дава својата оценка врз основа на медицинската документација, а може ако најде дека тоа е потребно и да го повика корисникот на преглед. Ако комисијата смета дека е потребно да се дополни медицинската обработка, ќе ги определи без одлагање потребните медицински испитувања.

Оценката што ја дала комисијата на вештаци — лекари по приговорот против оценката на лекарската комисија е конечна.

За оценката на комисијата на вештаци — лекари — писмено се известуваат корисникот, лекарската комисија против чија оценка е изјавен приговорот, лекарот поединец, Стручната служба на Заедницата и самоуправната организација и заедница односно приватниот работодавец кај кого корисникот е вработен.

Член 113

Стручната служба на Заедницата, самоуправните организации и заедници, Заедницата односно приватниот работодавец кај кого е вработен корисникот можат да бараат корисникот чија работна способност ја оценил лекарот, да се подложи на преглед од страна на лекарската комисија заради повторно оценување на неговата работна способност. Повторен преглед не може да се бара ако осигуреникот се наоѓа на лекување во стационарна здравствена организација.

Лекарската комисија е должна по приемот на барањето веднаш да го повика корисникот на преглед.

Корисникот е должен да се јави на лекарската комисија заради преглед во рокот што ќе го определи комисијата. Ако корисникот без оправдани причини не се јави на поканата на преглед, натамошното исплатување на надоместокот на личниот доход му се запира се додека не се јави на поканата.

Член 114

Правото на надоместок на личен доход и други парични надоместоци според овој статут, корисниците на права од здравствена заштита ги остваруваат по правило, во Заедницата доколку со овој статут не е поинаку предвидено.

Определени права корисниците можат да остваруваат во самоуправните организации и заедници во кои се вработени а врз основа на договор склучен помеѓу Заедницата и тие организации и заедници.

Член 115

За правото на надоместокот на личниот доход на корисникот поради спреченост за работа што се остварува на товар на средствата на Заедницата одлучува стручната служба на Заедницата по претходно прибавена оценка и мислење на лекар поединец односно лекарската комисија.

Член 116

Исплатата на надоместокот на личниот доход и другите парични надоместоци се врши, по правило, врз основа на поднесените докази, без донесување на формално решение. По барање на корисникот, Стручната служба на Заедницата е должна да донесе решение во писмена форма.

Член 117

Против првостепеното решение со кое е одлучено за остварувањето на правата од здравствената заштита, корисникот има право на жалба до Комисијата за жалби на Собранието на Заедницата. Решението на Комисијата за жалби е конечно.

Член 118

При решавањето за правата од здравствената заштита ќе се применуваат одредбите од Законот за општа управна постапка, ако со закон и овој статут не е поинаку определено.

Член 119

Во постапката за остварување на правата утврдени со закон и овој статут, корисникот може против конечното решение на Заедницата да поведе постапка пред Основниот суд на здружениот труд надлежен според седиштето на Заедницата.

Постапката пред судот на здружениот труд е итна.

Член 120

Барање за остварување на правата на надоместок на личен доход и другите парични примања по овој статут може да се поднесе во рок од една година од денот на стасаноста на правото и тоа:

1 правото на надоместокот на личниот доход со истекот на последниот ден до кој на корисникот му припаѓа надоместокот;

2 правото на посмртната помош и надоместокот на трошоците за закоп со денот на смртта на корисникот на правата од здравствена заштита;

3 правото на патни и дневни трошоци — првиот ден по извршеното патување.

Член 121

Со самоуправни спогодба меѓу Заедницата и Самоуправната интересна заедница на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија се уредуваат меѓусебните односи во врска со упатувањето на работникот за оценување на работната способност и инвалидност.

Остварување на здравствена заштита во странство

Член 122

На корисниците вработени кај југословенските организации во странство (член 11 став 1 и точка 3) им се обезбедува здравствена заштита која по овој статут се обезбедува на корисниците — работници од првиот ден на вработувањето во странство.

На членовите на семејството на корисникот од став 1 на овој член им се обезбедува здравствена заштита додека престојуваат со корисникот во странство и тоа:

1. ако корисникот е упатен на работа во странство подолго од 6 месеци од првиот ден на престојувањето во странство и

2. ако корисникот е упатен на работа во странство до шест месеци, здравствена заштита само во случај на неопходна лекарска помош.

Член 123

На корисниците — југословенски државјани вработени во домаќинствата на корисниците — југословенски државјани на работа во странство кај југословенските организации или во меѓународните организации; вработени кај странските организации односно работодавци, ако ги задржале својството на лице во здружениот труд на подрачјето на Заедницата и корисниците упатени во странство од организацијата кај која се во здружен труд поради вршење на определени работи или задачи, им се обез-

бедува здравствена заштита за време на нивното престојување во странство до шест месеци, само во случај на неопходна лекарска помош а после тој рок здравствената заштита која по овој статут се обезбедува на останатите корисници во работен однос.

На членовите на потесното семејство на корисниците од став 1 на овој член додека престојуваат со корисникот во странство им се обезбедува здравствена заштита во ист обем како и на корисниците — работници.

Член 124

На корисниците — работници и корисниците од член 14 точка 2 и 3 од овој статут кои се упатени во странство поради стручно совршување односно практична работа, им се обезбедува за време на нивниот престој во странство до шест месеци, здравствена заштита само во случај на неопходна лекарска помош, а после тој рок здравствена заштита што се обезбедува по овој статут на другите корисници — работници.

Член 125

На корисниците од член 11, 13, 14, 15 точка 4, 17, 21, 22 и 25 од овој статут кои се наоѓаат во странство од другите причини а не од причините од член 122 до 124 од овој статут, им се обезбедува здравствена заштита само за првите три месеци на престојот во странство и тоа само во случај на неопходна лекарска помош.

Член 126

Ако за користење на здравствена заштита на корисниците од членот 122 до 125 од овој статут е неопходно болничко лекување трошоците за таквото лекување за првите три месеци ги поднесува во целост Заедницата. Ако болничкото лекување трае подолго од три месеци, трошоците од првиот ден на четвртиот месец ги поднесува Заедницата само до износот на трошоците што би се платиле на здравствената организација од подрачјето на Заедницата односно на здравствената организација на територијата на СФРЈ каде е индицирано таквото лекување. Ако пресметувањето на корисникот на болничкото лекување во СФРЈ не е можно поради неговата здравствена состојба односно е нецелособразно поради поголема оддалеченост, Заедницата ги поднесува трошоците во целост и преку три месеци на лекување.

На корисниците на кои за време на престојот во странство им се обезбедува здравствена заштита само за случај на неопходна лекарска помош, ако здравствената заштита ја користат во странство во поширок обем односно преку определени рокови, трошоците за здравствена заштита користени во странство ќе се надоместат на товар на средствата на Заедницата во динарски средства а тоа само до износот на трошоците за пружање на таква здравствена заштита на подрачјето на Заедницата односно како според карактерот на заболувањето случајот можел да се лекува на територијата на СФРЈ.

Член 127

На корисниците на правата од здравствена заштита им се обезбедува здравствена заштита во странство под условите и на начин утврден со самоуправната спогодба што ќе ја склучат општинските заедници за здравствена заштита во рамките на Републиката заедница.

Член 128

На корисниците од член 23 и 24 од овој статут трошоците за лекување во странство, ако се таму затекнати, се признаваат само во случај на итна медицинска помош и повреда предизвикана од несреќен случај и тоа во динарски средства, во висина на трошоците што би биле направени доколку лекувањето би било спроведено на подрачјето на Заедницата.

V. САМОУПРАВУВАЊЕ И САМОУПРАВНО ОРГАНИЗИРАЊЕ НА ЗАЕДНИЦАТА

Член 129

Во остварувањето на своите општествено-економски и други самоуправни права и интереси, работниците, другите работни луѓе и граѓаните управуваат со работите на Заедницата по пат на одлучување на референдум, на собири на работниците, другите работни луѓе и граѓани, со потпишување и давање на посебни изјави во писмена форма и други видови на лично изјаснување во самоуправните организации и заедници, со самоуправно спогодување и општествено договарање, како и со одлучување преку делегати и делегации во Собранието на Заедницата

Одлучувањето во смисла на став 1 од овој член се остварува на начин утврден со самоуправните општи акти на самоуправната организација и заедница, со самоуправната спогодба за основање на Заедницата, други самоуправни спогодби и овој статут.

РЕФЕРЕНДУМ

Член 130

На референдум работниците, другите работни луѓе и граѓаните одлучуваат со претходно изјаснување за прашањата од делокругот на Заедницата, непосредно одлучуваат за определени права за потврдување на нејзините општи акти како и за други прашања утврдени со овој статут и другите општи акти на Заедницата

Референдум може да се распише и заради лично изјаснување само на работниците и другите работни луѓе и граѓаните или само на работниците во здравствените организации.

Член 131

Референдумот го распишува Собранието на Заедницата

За распишување на референдумот се донесува одлука

Со Одлуката за распишување на референдумот се утврдува посебно прашањето на предметот на референдумот чие изјаснување е потребно на референдумот и денот на спроведувањето на референдумот.

Одлука за распишување на референдумот се објавува на начин кој што со овој статут е предвиден за објавување на општите акти на Собранието на Заедницата и преку дневниот печат

Од денот на објавувањето на одлуката за распишување на референдумот до денот на одржувањето на референдумот не може да поминат помалку од 15 дена, ни повеќе од 60 дена

Член 132

Собранието на Заедницата распишува референдум по своја иницијатива и по предлог на работниците, другите работни луѓе и граѓаните односно самоуправните организации и заедници заради нивно изјаснување за поодделни прашања од својот делокруг

Член 133

Одлуката за референдумот напишан од Заедницата се смета за донесена ако за неа се изјасниле мнозинството на работниците, другите работни луѓе и граѓаните и мнозинството на работниците во здравствените организации.

Член 134

Прашањето за кое работниците, работните луѓе и граѓаните претходно се изјасниле со референдум, Собранието на Заедницата е должно актот со кој го уредува тоа прашање да го усогласи со нивната волја изразена на референдумот

Ако работниците, работните луѓе и граѓаните на референдумот се изјасниле за потврдување на

одлука или друг општ акт актот се смета за донесен на денот на одржувањето на референдумот.

Ако на референдумот работните луѓе се изјасниле против потврдувањето на одлуката или другиот општ акт, се смета дека тој акт не е донесен.

Член 135

Ако работните луѓе на референдумот се изјасниле против предлогот за решавање на одредено прашање, односно против потврдата на одреден акт, тоа прашање односно акт не може во рок од 6 месеци од денот на донесувањето повторно да се изнесе на референдум ниту пак во истиот рок може да се донесе акт кој што не е во согласност со Одлуката донесена на референдумот.

Исклучок од став 1 на овој член претставуваат случаите утврдени во став 2 на член 14 од Законот за општите начела на референдумот и за другите облици на одлучување, со лично изјаснување („Сл. весник на СРМ“ бр 19/79).

Собир на работни луѓе и граѓани

Член 136

Работниците, другите работни луѓе и граѓаните во Заедницата на собирите во своите самоуправни организации и заедници разгледуваат: долгорочни и среднорочни планови и програми за работа и развој на здравствената заштита во Заедницата, извештаи за начинот на трошењето на здружените средства за задолжување на личните и заедничките потреби и интереси во областа на здравствената заштита, ги утврдуваат смерниците за работа на делегациите на своите самоуправни организации и заедници и делегатите во Собранието на Заедницата и ги разгледуваат извештаите за нивната работа, претходно расправаат за прашањата за кои се донесуваат одлуки на референдум или за кои се води јавна расправа пред нивното усвојување во Собранието на Заедницата, даваат иницијативи, предлози и мислења на прашањата од делокругот на Заедницата и одлучуваат за други прашања кога е тоа предвидено со закон или самоуправен општ акт или кога тоа ќе го побараат мнозинството на делегациите на Собранието на Заедницата

Заедницата е должна на собирите да обезбеди вистинито, потполно и благовремено известување за прашањата за кои се расправа на собирите.

Член 137

Одлуката на референдумот се смета за донесена, ако за неа се изјасниле мнозинството од вработените, другите работни луѓе и граѓаните

Член 138

Заедницата обезбедува услови работниците, другите работни луѓе и граѓаните во самоуправните организации и заедници и месните заедници и преку делегациите и делегатите да учествуваат во сите фази на утврдувањето на политиката и донесувањето на самоуправните општи акти во Заедницата по пат на јавно изјаснување

На јавно изјаснување задолжително се поднесуваат:

- 1 Нацрт — Статутот на Заедницата и неговите измени и дополнувања;
- 2 Нацрт — Самоуправна спогодба за основите на планот за развој на здравствената заштита;
- 3 Нацрт — Планот за развој на здравствената заштита;
- 4 Нацрт — Програмата за развој на здравствената заштита;
- 5 Нацрт на самоуправните општи акти со кои се утврдуваат правата и обврските на работниците, другите работни луѓе и граѓаните како корисници на здравствена заштита

Со програмата за работа на Собранието на Заедницата, освен прашањата од став 2 на овој член, можат да се утврдат и други прашања кои се изнесуваат на јавно изјаснување.

Член 139

Нацрт на општиот акт за кој се води јавно изјаснување го утврдува Собранието на Заедницата.

Нацртот на општиот акт кој се поднесува на јавно изјаснување се објавува на погоден начин со цел работниците, работните луѓе и граѓаните да се запознаат со неговата содржина.

Нацртот на општиот акт кој се поднесува на јавно изјаснување треба да биде образложен, а образложението да содржи причини врз основа на кои се засновани основните решенија

Член 140

За нацртот на општиот акт кој е поднесен на јавно изјаснување не може да се одлучува пред истекот на 30 дена од денот на неговото поднесување на јавно изјаснување.

По исклучок од став 1 на овој член, доколку за одреден општ акт треба да се одлучи по итна постапка, поради роковите, предвидени со закон или ако одлагањето на донесувањето на актот би предизвикало поголеми негативни последици во работењето и остварувањето на задачите на Заедницата, Собранието на Заедницата може да одлучи времетраењето на јавното изјаснување да биде пократко.

Пред донесувањето на одлуката од став 2 од овој член Собранието на Заедницата прибавува мислење од општествено-политичките организации од подрачјето на Заедницата.

Член 141

Во текот на траењето на јавното изјаснување работниците, работните луѓе и граѓаните и нивните делегации и делегати меѓусебно се поврзуваат по сродни дејности и групации и изборни единици како и преку организациите на Сојузот на синдикатите, Социјалистичкиот сојуз или на друг начин, заради усогласување ставовите и интересите и за изнаоѓање на заеднички ставови кои нивните делегати ќе ги застапуваат при изјаснувањето и одлучувањето на Собранието на Заедницата.

Во текот на јавното изјаснување органите на Заедницата соработуваат со општинските организации на социјалистичкиот сојуз на синдикатите од подрачјето на Заедницата, со цел за создавање можности за што пошироко и непосредно учество на работниците и работните луѓе и граѓаните во градењето на ставови и определби и јавно изјаснување.

Член 142

Предлогот на општиот акт чиј нацрт бил на јавно изјаснување се засновува на резултатите од јавното изјаснување

Органот на Заедницата кој е овластен за утврдување на предлогот на општиот акт должен е на делегатите во Собранието на Заедницата да им достави заедно со предлогот на општиот акт и свој образложен став на забелешките и предлозите изнесени во јавното изјаснување.

Член 143

Ако во јавното изјаснување нацртот на општиот акт во поголем дел или во целина не е подржан, предлагачот е должен, доколку смета дека предлогот од јавното изјаснување не треба да се прифати, својот став целосно да го образложи и за тоа преку делегатите да ги извести сите делегации пред изнесувањето на предлогот на општиот акт на седницата, на Собранието на Заедницата. Делегациите го разгледуваат извештајот за резултатите од јавното изјаснување и образложението на предлагачот и врз основа на тоа утврдуваат свои ставови и им даваат на делегатите упатства за нивното учество во расправата и одлучувањето за предлогот на актот во Собранието на Заедницата.

Ако делегациите не го разгледаат извештајот и образложението на предлагачот или не дадат по него забелешки во смисла на став 1 од овој член во рок од 15 дена од денот на доставувањето, се смета дека е прифатено даденото образложение.

Консултирање во Заедницата и право на иницијатива

Член 144

Во постапката на припремање на плановите и програмите за работа и развојот на здравствената заштита како и позначајните одлуки и други акти, органите на Заедницата ги консултираат соодветните организации, на собранијата на општината, органите на општествено-политичките организации, органите на другите самоуправни интересни заедници и другите заинтересирани органи и организации од подрачјето на Заедницата.

Кога се извршени консултации во смисла на претходниот став, органот на Заедницата кој го утврдува предлогот должен е за образложението на предлогот да ги изнесе ставовите и мислењата на органите и организациите кои се консултирани.

Член 145

Надлежниот орган на Заедницата е должен да ги разгледува иницијативите и предлозите кои ги покренуваат работниците, работните луѓе и граѓаните непосредно или преку своите самоуправни организации и заедници, месните заедници, општествено-политичките организации или други организации и заедници.

Органот на Заедницата на кој му е упатена иницијативата односно предлогот должен е да ги разгледа и да ги извести нивните покренувачи за ставот и мерките што ќе ги преземе по истите во рок од 30 дена од денот на приемот на иницијативата односно предлогот.

Член 146

Секој работен човек и граѓанин има право на органите на Заедницата да им поднесува поплаки, претставки, предлози и барања.

Поднесоците од став 1 на овој член задолжително ги разгледува орган, односно работно тело на Заедницата во чии делокруг спаѓа прашањето и за својот став го известува подносителот на поднесокот.

Права и должности на делегациите

Член 147

Заради остварување на своите самоуправни права, должности и одговорности и заради организирано учество во управувањето со работите и задачите на Заедницата, делегациите на работниците, работните луѓе и граѓаните во самоуправните организации и заедници и во месните заедници, во согласност со закон, статутите и другите општи акти на тие организации и заедници, ги имаат следните права и должности:

— преку делегатите да учествуваат во работата на Собранието на Заедницата, да ја следат работата на Заедницата и нејзините органи и тела;

— да утврдуваат основни ставови за работа на делегатите на Собранието на Заедницата, појдувајќи од смерниците на самоуправните организации и заедници, со уважување на интересите на другите самоуправни организации и заедници и општите општествени интереси;

— да ги консултираат самоуправните организации и заедници за прашањата кои се од посебен интерес за работните луѓе и граѓаните во тие организации и заедници, за кои треба да се одлучува во Собранието на Заедницата;

— да се грижат за благовремено остварување на конкретните иницијативи и заклучоци на соборите на работните луѓе и граѓаните;

— да покренуваат иницијативи за разгледување на поодделни прашања и во таа смисла да поднесуваат предлози за донесување на самоуправни општи акти;

— да соработуваат со делегациите на другите самоуправни организации и заедници, заради спогодбено изнајдување на заеднички решенија за прашањата од делокругот на Заедницата;

— да вршат и други работи утврдени со статутот и другите самоуправни општи акти на своите самоуправни организации и заедници

Делегациите се должни за својата работа и за работата на делегатите да ги известуваат своите самоуправни организации, заедници, најмалку два пати годишно, а за работата на Собранието на Заедницата најмалку еднаш годишно

Член 148

Секоја делегација има право непосредно или преку својот делегат да побара од органите на Заедницата или неговиот Извршен одбор да

— го стави на увид материјалот од седницата на Собранието, Извршниот одбор или друг орган или тело, на начин одреден во Деловникот на Собранието на Заедницата,

— состави краток извод од материјалот или општиот акт, ако материјалот или општиот акт не е на погоден начин објавен или достапен на делегацијата, ако органите односно Стручната служба на Заедницата не располага со тие податоци

Член 149

Покрај редовниот начин на информирање на делегациите и делегатите утврден со овој статут, Заедницата може да издава привремени информации, а може самостојно или во соработка со друга општинска заедница да издава билтен или други публикации

СОБРАНИЕ НА ЗАЕДНИЦАТА

1. Состав и избор

Член 150

Со работите на Заедницата управува Собранието на Заедницата

Собранието на Заедницата го сочинуваат

— Соборот на делегатите на корисниците на услуги — работници,

— Соборот на делегатите на корисниците на услуги — земјоделци,

— Соборот на делегатите на давателите на услугите

Член 151

Соборот на делегатите на корисниците на услугите — работници, се состои од 23 делегати

Соборот на делегатите на корисниците на услуги — земјоделци се состои од 11 делегати

Соборот на делегатите на давателите на услугите се состои од 11 делегати

Член 152

Делегатите во соборите на Собранието на Заедницата се избираат за време на четири години

Никој не може повеќе од два пати еднопосредно да биде биран за делегат во собор на Собранието на Заедницата

Член 153

Изборот и отповикувањето на делегатите во соборите на Собранието на Заедницата се врши на начин и по постапка утврдена со закон

Верификација на мандатот на делегатите вршат соборите на делегатите на Собранието на Заедницата по постапка утврдена со деловникот на Собранието

Член 154

Општинската синдикална организација активно и непосредно учествува во спроведувањето на постапката за избор на делегати во соборите на Собранието на Заедницата

Член 155

Изборите за делегати во соборите на Собранието на Заедницата ги распишува Собранието на Заедницата

Кандидирањето на делегатите и изборите на делегатите се спроведуваат по изборни единици утврдени со одлука на Собранието на Заедницата

Изборите за делегати во соборите на Собранието на Заедницата се одржуваат најдоцна 15 дена пред

истекот на времето за кое биле избрани делегатите на кои ми престанува мандатот

Времето од распишувањето до одржувањето на изборите не може да биде подолго од два (2) месеца ниту пократко од еден месец

Член 156

Собранието на Заедницата со одлука го определува бројот на делегатите што ги делегира секоја делегација и ги утврдува делегациите што избираат заеднички делегат

Бројот на делегатите што ги делегира секоја делегација односно повеќе делегации на основните самоуправни организации и заедници се определува сразмерно со бројот на работните луѓе што работат во тие организации односно заедници, односно живеат во месните заедници, водејќи сметка за обезбедувањето на соодветна застапеност на одделните области на општествениот труд

Член 157

Делегатите кои се избрани во соборите на делегатите на Собранието на Заедницата ја вршат својата функција во рамките на законот, овој статут и другите општи акти на Заедницата и ги имаат особено следните права и должности:

1 да учествуваат во работата на Собранието на Заедницата и неговите органи и тела;

2 при заземањето на ставови по прашањата за кои се одлучува во органите на Заедницата да постапува во согласност со смерниците и основните ставови на делегациите кои ги делегираат во интересите на Заедницата како целина,

3 за работата на органите на Заедницата и за својата работа да ги известуваат делегациите кои ги делегирале и пред кои се одговорни за својата работа,

4 да покренува иницијатива за разгледување на спорни прашања од областа на здравството и здравственото осигурување пред органите на Заедницата;

5 да учествуваат во разгледувањето на сите акти што ги донесува Заедницата по кои се води јавна расправа и расправаат делегациите.

Член 158

Делегатот е самостоен во определувањето и гласањето

Делегатот е лично одговорен за вршење на својата функција и може да биде отповикан на начин и по постапка утврдена со закон.

Делегатот има право да поднесе оставка и да ја образложи

Член 159

Со деловникот на Собранието на Заедницата поблиску се утврдуваат правата и должностите и одговорностите на делегатите

Член 160

На делегат во собор на Собранието на Заедницата му престанува мандатот и пред истекот на времето за кое е избран:

1 со отповикување;

2 со уважување на оставката,

3. ако со правосилна судска пресуда биде осуден на казна затвор во траење подолго од 6 месеци или на друга потешка казна;

4 ако настани случај на неспоивост на функцијата делегат со друга функција односно служба;

5 со престанок на својството врз основа на кое е избран делегатот

2. Делокруг и работа

Член 161

Работите од надлежноста на Собранието на Заедницата утврдени со закон, самоуправната спогодба за основање на Заедницата, овој статут и другите самоуправни општи акти на Заедницата, Соборите на делегатите ги вршат на заедничка седница, рамноправно и самостојно,

Член 162

Собранието на Заедницата на заедничките седници на сите собори на делегатите:

1. донесува Статут на Заедницата,
2. донесува финансиски план и усвојува завршна сметка на Заедницата,
3. го усвојува годишниот извештај за работата на Заедницата и ги разгледува извештаите за здравствената состојба на населението и за условите под кои се укажува здравствената заштита,
4. донесување деловник за работа;
5. донесување програма за работа,
6. го избира и отповикува претседателот и заменикот на претседателот на Собранието на Заедницата;
7. ги избира и отповикува претседателите и членовите на извршните органи и другите постојани и повремени органи и тела на Собранието на Заедницата,
8. го избира и разрешува секретарот на Заедницата,
9. одлучува за основањето на Стручната служба на Заедницата преку која обезбедува вршење на стручните, административните и финансиските работи, како и го утврдува надоместокот за вршење на тие работи,
10. одлучува за склучување спогодба за регулирање на меѓусебните односи помеѓу Заедницата и работниците на Стручната служба на Заедницата,
11. избира и отповикува делегати во собрание-то на Републиката заедница за здравство и здравствено осигурување,
12. одлучува за склучување спогодба со други интересни заедници и организации за вршење на определени стручни, финансиски и административни работи за тие заедници, односно организации од страна на Стручната служба;
13. покренува иницијатива и учествува во склучувањето на општествени договори и самоуправни спогодби со кои се остварува самоуправно уредување и усогласување на општествено-економските и други односи во областа на здравството и здравственото осигурување;
14. одлучува за прифаќање на спогодба за здружување на Заедницата;
15. утврдува предлози за измени и дополнувања на самоуправната спогодба за основање на Заедницата;
16. одлучува за склучување спогодби со општествено политичките заедници за обезбедување здравствена заштита на неосигурените лица,
17. дава согласност на општите акти на стручната служба за кои таква согласност е предвидена со закон или општ акт;
18. одлучува за склучување на општествени договори и самоуправни спогодби со општествено политичките заедници и организации,
19. донесува одлуки за патни и дневни трошоци на делегатите во Собранието на Заедницата;
20. врши и други работи за кои е овластена со закон и овој статут, општествен договор, самоуправна спогодба и другите самоуправни општи акти на Заедницата.

На заедничка седница Собранието одлучува рамноправно со надлежните собори на собрание-то на Општината Охрид за правата од областа на здравството и здравственото осигурување.

Член 163

Соборот на делегатите на корисниците на услугите — работници и соборот на делегатите на давателите на услугите во рамките во рамноправен делокруг

1. ја утврдуваат политиката за развој и унапредување на здравствената заштита и здравствената дејност и донесуваат годишни и перспективни планови за развој на здравствената заштита и здравствената дејност;
2. ја утврдува програмата за здравствена заштита на населението во Заедницата;

— одлучуваат за насочување на средствата обезбедени за здравствена заштита врз основа на заеднички утврдената политика и за условите и начинот под кои се остварува здравствената заштита,

3. ги утврдува приоритетите во изградбата и опремувањето на здравствените објекти на подрачјето на Заедницата и за насочување на средствата обезбедени за проширување на материјалната основа на трудот во здравствените организации на здружениот труд,

4. ги утврдуваат основите и условите за остварување слободна размена на трудот помеѓу корисниците на услугите и давателите на услугите и цената на здравствената заштита;

5. ги утврдува основите за определување на придонесите на здравственото осигурување за оние категории на осигуреници за кои основницата не е утврдена со закон,

6. ги утврдуваат придонесите за здравствено осигурување,

7. ги утврдуваат основите и мерилата за издвојување на средства во резервниот фонд на Заедницата,

8. одлучуваат за обезбедување дополнителни средства и за начинот на покривање на загубите во работењето на Заедницата;

9. вршат и други работи кои со закон, овој статут и другите самоуправни општи акти на Заедницата ќе им бидат ставени во надлежност.

Член 164

Соборот на делегатите корисниците на услугите земјоделци и соборот на делегатите на давателите на услугите во рамноправен делокруг.

1. ја утврдуваат политиката на развој и унапредување на здравствената заштита и здравствената дејност и донесуваат годишни и перспективни планови за развој на здравствената заштита и здравствената дејност,

2. ја утврдуваат Програмата за здравствена заштита на населението во Заедницата; одлучуваат за насочување на средствата обезбедени за здравствена заштита врз основа на заеднички утврдената политика и за условите и начинот под кои се остварува здравствената заштита;

3. ги утврдуваат приоритетите во изградбата и опремувањето на здравствените објекти на подрачјето на Заедницата и за насочување на средствата обезбедени за проширување на материјалната основа на трудот на здравствените организации на здружениот труд,

4. ги утврдуваат основите и условите за остварување слободна размена на трудот помеѓу корисниците на услугите и давателите на услугите и цената на здравствената заштита.

5. ги утврдуваат основите и мерилата за издвојување на средства во резервниот фонд на Заедницата;

6. ги утврдуваат придонесите за здравствено осигурување,

7. одлучуваат за обезбедување дополнителни средства и за начинот за покривање на загубите во работењето на Заедницата;

8. вршат и други работи кои со закон, овој статут и другите самоуправни општи акти на Заедницата ќе им бидат ставени во надлежност.

Член 165

Соборот на делегатите на корисниците на услугите работници во самостоен делокруг, донесува општи акти за правата на здравствената заштита и другите права од здравственото осигурување за условите и начинот на нивното остварување и врши други работи кои со закон, овој статут и другите самоуправни акти на Заедницата ќе му бидат ставени во надлежност

Член 166

Соборот на делегатите на корисниците на услугите земјоделци во самостоен делокруг донесува општи акти за правата од здравствената заштита и

другите права од здравственото осигурување, за условите и начинот на нивното остварување и врши други работи кои со закон, овој статут и другите самоуправни акти на Заедницата ќе му бидат ставени во надлежност.

Член 167

Собранието на Заедницата на заедничка седница на сите собори на делегатите донесува полноважни одлуки со мнозинство гласови на присутните делегати.

За донесување на акти на заеднички седници потребно е присуство на мнозинството на делегатите на соборите.

Член 168

Во работите од надлежноста на Собранието на Заедницата за кои самостојно одлучува одделен собор на делегатите за полноважно одлучување потребно е присуство на мнозинството на делегатите на тој собор.

Полноважни се одлуките за кои гласало мнозинството од присутните делегати.

Член 169

Во работите од надлежноста на Собранието на Заедницата за кои рамноправно одлучуваат соборите на делегатите на корисниците на услугите и соборот на делегатите на давателите на услугите се смета за донесена кога е изгласана во истоветен текст во надлежните собори.

Одлука или друг општ акт во чие донесување рамноправно учествуваат соборите на делегатите на корисниците на услугите и соборот на делегатите на давателите на услугите се смета за донесена кога е изгласана во истоветен текст во надлежните собори.

Ако при одлучувањето во надлежните собори ни по два претреса еднопородно не се постигне согласност за истоветноста на текстот на одлуката или друг општ акт, се пристапува кон постапка за усогласување.

Постапката за усогласување ја спроведува заедничката комисија во која секој собор избира еднаков број членови.

Комисијата од претходниот став работи по постапка утврдена со деловникот на Собранието на Заедницата.

Ако во комисијата не се постигне согласност или ако еден собор не го усвои предлогот на комисијата за решавање на спорното прашање, собранието на Општината Охрид донесува одлука со која привремено го решава тоа прашање.

Одлуката од претходниот став се применува до донесувањето на одлука од надлежните собори на делегатите.

Член 170

Соборот на делегати на Собранието на Заедницата заседава и одлучува одделно на свои седници, но соборите можат да одлучуваат да заседаваат и да работат на заеднички седници, за претресување на одделни прашања и сослушувања на образложенија и усогласување на ставови.

Соборите на делегатите кои учествуваат рамноправно со донесувањето на одлуки или други акти можат да одлучат одлуката или актот да го претресат или донесат на заедничка седница.

Кога соборите ќе одлучат да гласаат на заедничка седница делегатите на секој собор гласаат одделно.

Член 171

Гласањето, по правило, се врши јавно.

По исклучок, ако за тоа постојат оправдани причини, Собранието на Заедницата може да одлучи гласањето за поодделно прашање да се изврши тајно.

Член 172

Собранието на Заедницата има деловник.

Со деловникот на Собранието на Заедницата поблиску се утврдува остварувањето на правата и должностите на делегатите и начинот на работата на Собранието, соборите на делегатите, надлежните органи, изборот и разрешувањето на функционерите

на Собранието, на соборите, Извршниот одбор и другите органи и тела, Постапката за донесување на актите како и други прашања од значење за работата на Собранието, соборите и нивните органи.

Член 173

Право на предлагање на одлуки и други акти од надлежноста на Собранието на Заедницата има секој делегат во својот собор, Извршниот одбор и другите органи и тела на Собранието и неговите собори.

Член 174

Општинската синдикална организација има право да покренува иницијатива за донесување на нормативни акти од надлежноста на Собранието на Заедницата и право на учество во постапката на нивното донесување.

Собранието на Заедницата задолжително прибавува ставови, предлози и мислења на општествено политичката заедница (општината Охрид) по предлог на статутот и другите самоуправни општи акти што ги донесува во рамките на својот делокруг, ги разгледува нивните ставови и предлози и по нив се изјаснува.

Член 175

Општинската синдикална организација има право да дава предлози и иницијативи за склучување на самоуправни спогодби и општествени договори меѓу самоуправните интересни заедници, меѓу корисниците и давателите на услугите и непосредно да учествуваат во нивното склучување.

Член 176

Собранието на Заедницата и општината Охрид ќе ги усогласуваат ставовите, особено кога се решаваат прашања во врска со правата и обврските на основачите на Заедницата, како што се: висината на стапките на придонесите, партиципација на осигурениците во трошоците на користење на здравствената заштита, утврдувањето на средствата за развој и унапредување на здравствената дејност и друго.

Претседател на Собранието и претседатели на соборите

Член 177

Собранието од редог на своите делегати избира претседател и негов заменик.

Претседателот на Собранието и неговиот заменик се избираат за време од една година со право на повторен избор за уште една година.

Претседателот на Собранието и неговиот заменик се избираат по постапка утврдена со деловникот на Собранието.

Член 178

Претседателот на Собранието го претставува Собранието и ги врши особено следните работи:

- ги организира и свикнува заедничките седници на соборите на делегатите и раководи со нив;
- дава иницијатива за претресување на одделни прашања од делокругот на Собранието и неговите органи и тела и се грижи за усогласување на нивната работа;

- ја поттикнува меѓусебната соработка на соборите како и соработка на органите и телата на Собранието;

- се грижи за примената на Деловникот на Собранието за спроведување на начелото на јавноста во работата на Заедницата и за остварување на правата на делегатите;

- врши и други работи предвидени со Деловникот на Собранието и оние што ќе му ги определи Собранието.

Претседателот на Собранието ги потпишува сите акти што ги донесува Собранието, освен препораките на одделните собори.

За својата работа претседателот е одговорен пред Собранието.

Член 179

Претседателот на Собранието, во случај на негова отсутност или спреченост во работата го заменува заменикот на претседателот на Собранието.

Заменикот на претседателот му помага на претседателот во работата и во договор со него врши определени работи од неговиот делокруг.

Член 180

Секој собор на делегатите од редот на своите членови избира претседател на соборот и негов заменик.

Претседателот на Соборот на делегатите и неговиот заменик се избираат за време од една година со право на повторен избор за уште една година.

Претседателот на Соборот и неговиот заменик се избираат по постапка утврдена со Деловникот на Собранието.

Член 181

Претседателот на Соборот ги врши особено следните работи:

- го претставува Соборот,
- се грижи за организирање работа на Соборот,
- покренува иницијатива за претресување на одделни прашања од делокругот на соборот;
- се грижи за усогласување на работата на Соборот и соработка помеѓу соборите;
- се грижи за применување на Деловникот на Собранието;
- се грижи за спроведување на начелото на јавност во работата на Соборот;
- ги потпишува препораките и заклучоците што соборот ги донесува самостојно,
- се грижи за остварување на правата на делегатите на Соборот,
- врши и други работи предвидени со Деловникот на Собранието или што ќе му ги одреди Собранието или Соборот на делегатите.

Член 182

Замениците претседатели на соборите ги заменуваат претседателите во случај на нивна отсугност или спреченост во работата.

Извршен одбор на Собранието на Заедницата

Член 183

Собранието има Извршен одбор.

Извршниот одбор е колективен извршен орган на Собранието.

Извршниот одбор се состои од претседател, заменик на претседателот и 7 члена, избрани од редот на делегатите на соборите на Собранието и тоа:

- 3 члена од редот на делегатите на Соборот на корисниците на услуги — работници;
- 3 члена од редот на делегатите на Соборот на корисниците на услуги — земјоделци, и
- 3 члена од редот на делегатите на Соборот на давателите на услуги.

Член 184

Мандатот на претседателот и заменикот на претседателот на Извршниот одбор трае една година, со право на повторен избор за уште 1 (една) година, а на членовите на 4 (четири) години.

Изборот на претседателот, заменикот на претседателот и членовите на Извршниот одбор се врши на првата седница на која се конституира Собранието, по постапка утврдена со Деловникот на Собранието.

Претседателот на Извршниот одбор во случај на негова отсугност или спреченост за работа го заменува заменикот на претседателот.

Член 185

Извршниот одбор ги врши особено следните работи:

1. покренува иницијатива за донесување на самоуправни општи акти и другите акти од надлежност на Собранието, како и именување и дополнување на Статутот на Заедницата;
2. утврдување предлози на финансиските планови, завршните сметки на самоуправните општи акти и други акти што ги донесува Собранието и дава

мислење по предлозите на одлуки и други општи акти што на Собранието му ги поднесуваат други овластени предлагачи;

3. разгледува анализи, информации и други материјали што се упатуваат на разгледување пред Собранието и дава мислења по нив;

4. се грижи за правилно спроведување на утврдената политика на Заедницата и навремено извршување на одлуките и заклучоците на Собранието;

5. ги следи условите под кои работниците и другите работни луѓе и граѓаните ја остваруваат здравствената заштита и другите права во врска со здравствената заштита, се грижи за правилно остварување на нивните права и предлага преземање на соодветни мерки;

6. ги разгледува поплаките на корисниците на здравствената заштита во врска со работата на Заедницата и Стручната служба и условите под кои се укажува здравствената заштита и презема односно предлага соодветни мерки.

7. одлучува за надоместокот на трошоците за правата од здравственото осигурување во висина од 100.000 динари;

8. разгледување и одлучување за отпис на неплатените побарувања до висина од 100.000 динари;

9. по овластување на Собранието дава согласност на општиот акт на Стручната служба за утврдување на организацијата и систематизацијата на работите и работните задачи на Стручната служба и

10. врши и други работи што ќе му бидат ставени во надлежност од Собранието.

Член 186

Секој член на Извршниот одбор има право да му предлага на Извршниот одбор претресување на одделни прашања од надлежност на Извршниот одбор, да дава иницијатива за подготвување на самоуправни општи акти како и да предлага утврдување на надлежни ставови и преземање на соодветни мерки.

Секој член на Извршниот одбор има право и должност во согласност со ставот на Извршниот одбор да го претставува Извршниот одбор во Собранието.

Член 187

Извршниот одбор работи и одлучува за прашањата од својата надлежност на седници на кои присуствуваат повеќе од половина од членовите на Извршниот одбор.

Извршниот одбор одлучува со мнозинство на гласови на присутните членови.

Член 188

Претседателот на Извршниот одбор ги врши особено следните работи:

- го претставува Извршниот одбор;
- ги свикува и претседава на седниците на Извршниот одбор;
- ги потпишува актите што ги донесува Извршниот одбор и се грижи за нивно извршување.

Член 189

Претседателот на Извршниот одбор во случај на негова отсугност или спреченост за работа го заменува заменикот на претседателот на Извршниот одбор.

Член 190

Извршниот одбор за својата работа е одговорен пред Собранието.

Член 191

Собранието може да отповика одделни членови на Извршниот одбор.

Секој член на Извршниот одбор има право да поднесе оставка без да ја образложи истата.

Оставката на мнозинството на членови на Одборот предизвикува оставка на целиот Извршен одбор.

Извршниот одбор може да поднесе и колективна оставка.

Ако Извршниот одбор поднесе колективна оставка како и во другите случаи кога му престанува функцијата, останува на должност до избор на нов Извршен одбор.

ПОСТОЈАНИ РАБОТНИ ТЕЛА НА СОБРАНИЕТО НА ЗАЕДНИЦАТА

Член 192

Постојани работни тела на Собранието на Заедницата се:

1. Комисија за избор и именување,
  2. Комисија за жалби,
  3. Комисија за следење и проучување на прашањата во врска со остварувањето на слободната размена на трудот,
  4. Комисија за нормативни акти
- За разгледување на предлози на одлуки и на други акти и за проучување и претресување на други прашања од надлежноста на Собранието и неговите собори, Собранието и соборите на делегатите можат да образуваат одбори, комисији и други постојани и повремени работни тела.

Член 193

Комисијата за избор и именување се состои од претседател и 4 члена

Претседателот и членовите на Комисијата за избор и именување ги избира Собранието на Заедницата на својата прва седница од редот на делегатите на начин и по постапка утврдена со Деловникот на Собранието на Заедницата.

Претседателот и членовите на Комисијата за избор и именување се избираат за време од 4 години

Член 194

Комисијата за избор и именување ја спроведува постапката за избор, именување и разрешување на секретарот на Заедницата, ги претресува сите прашања во врска со изборите, именувањата и разрешувањата од надлежноста на Собранието и му поднесува на Собранието предлози за избор, именување и разрешување.

Член 195

Комисијата за жалби се состои од претседател и 4 члена.

Претседателот и членовите на Комисијата за жалби ги избира Собранието на Заедницата на својата прва седница од редот на делегатите на начин и постапка утврдена со Деловникот на Собранието на Заедницата.

Претседателот и членовите на Комисијата за жалби се избираат за време од 4 години

Член 196

Комисијата за жалби решава во втор степен по жалбите на осигурените лица изјавени против првостепените решенија донесени во постапката за остварување на правата од здравствената заштита и другите права од здравственото осигурување.

Член 197

Комисијата за следење и проучување на прашањата во врска со остварувањето на слободната размена на трудот се состои од претседател и 4 члена.

Претседателот и членовите на Комисијата за следење и проучување на прашањата во врска со остварувањето на слободната размена на трудот ги избира Собранието на Заедницата на својата прва седница од редот на делегатите на начин и по постапка утврдена со Деловникот на Собранието на Заедницата.

Претседателот и членовите на Комисијата за следење и проучување на прашањата во врска со остварувањето на слободната размена на трудот се избираат за време од 4 години.

Член 198

Комисијата за следење и проучување на прашањата во врска со остварувањето на слободната размена на трудот

1. ги разгледува предлозите на програми за развој на здравствената заштита и здравствената дејност;

2. ги разгледува предлозите на здравствените организации на здружениот труд за изградба и опре-

мување на здравствените објекти на подрачјето на Заедницата и дава свои предлози и мислења,

3. ги проучува предлозите на нормативните и стандардите за остварување на здравствената заштита и дава свои предлози и мислења,

4. го проучува проблемот на цените на здравствените услуги и поднесува предлози за утврдување на цените на здравствените услуги,

5. изготвува предлози за договарање на здравствената заштита;

6. го следи извршувањето на договорите склучени помеѓу заедницата и организациите на здружениот труд од областа на здравството и условите под кои осигурениците ја остваруваат здравствената заштита и предлага на Собранието и надлежните собори преземање на соодветни мерки и

7. врши и други работи за кои ќе ја овласти Собранието на Заедницата

Член 199

Комисијата за изготвување нормативни акти се состои од претседател и 4 члена.

Претседателот и членовите на Комисијата за нормативни акти ги избира Собранието на Заедницата на својата прва седница од редот на делегатите и работниците на Стручната служба на Заедницата на начин и по постапка утврдена со Деловникот на Собранието на Заедницата

Претседателот и членовите на комисијата за нормативни акти се избираат за време од 4 години.

Член 200

Комисијата за нормативни акти ги проучува и разгледува мислењата и предлозите што се однесуваат на актите на Заедницата и му предлага на Собранието соодветни решенија.

Член 201

Претседателот и членовите на работните тела на Собранието се избираат од редот на делегатите на Собранието со соодветна застапеност на сите собори на делегатите.

Определен број на членови на комисиите и другите работни тела на Собранието можат да се избираат и од редот на стручните јавни работници со тоа што бројот на членовите од редот на стручните и јавни работници не може да биде поголем од бројот на членовите што се избираат од редот на делегатите

Член 202

За проучување на одделни прашања од својот делокруг, за остварување на извештаи по овие прашања како и за изготвување на нацрт на акти, комисиите и другите тела можат да образуваат работни или стручни групи или да предложат Собранието да одлучи да се ангажираат научни и други институции или одделни стручни лица.

Член 203

Комисијата или друго работно тело на Собранието на Заедницата работат на седници на кои присуствуваат мнозинството на членовите на Комисијата односно телото.

Комисијата или друго работно тело на Собранието на Заедницата донесува полноможни одлуки со мнозинство на гласови за присутните членови.

ОСНОВНИ ЗАЕДНИЦИ ИЛИ ЕДИНИЦИ

Член 204

Заради што непосредно остварување на своите самоуправни права и интереси работниците и другите работни луѓе и граѓаните како корисници и даватели на услуги можат да организираат на територијална основа за една развиена и повеќе соседни месни заедници, за една или повеќе организации на здружен труд или за остварување на одредена програма на функционален принцип основни заедници или единици како дел на општинската самоуправни интересна заедница за здравствена заштита.

Член 205

Основна заедница или единица се организира зависно од економскиот и општествениот развој на општествената средина и во услови на постоење на организација на здружен труд која дава определени здравствени услуги на работниците и другите работни луѓе и граѓаните од таа општествена средина.

Во основната заедница или единица врз основа на самоуправни здружување на трудот и средствата се остварува слободна размена на трудот

Член 206

Работниците и другите работни луѓе и граѓаните во основната заедница или единица непосредно ги остваруваат следните права и интереси:

- превентивна здравствена заштита;
- примарна здравствена заштита,
- примарна забоздравствена заштита,
- определени права од здравственото осигурување,
- во рамките на планот на развој и програмата за работа на општинската заедница донесува план за развој и програма за работа за основните заедници или единици;

— учествува во изготвувањето и донесувањето на плановите за развој и програмите за работа на општинската заедница,

— во рамките на утврдените нормативи и стандарди, мерилата и критериуми на општинската заедница, утврдува нормативи и стандардни мерила и критериуми за извршување на размената на трудот која се остварува преку основната заедница или единица;

— непосредно или преку своите делегати учествува на работата и одлучувањето во општинската заедница,

— поттикнува самоуправни иницијативи и склучува самоуправни спогодби и договори од надлежност на основната заедница или единица;

— во согласност со самоуправната спогодба за организирање на основна заедница или единица и Статутот на општинската заедница одлучува за начинот на прашањето на стручните, административните, помошните и на нив слични работи;

— врши и други работи од заеднички интерес согласно со самоуправната спогодба за организирање и овој статут

Член 207

Во согласност со Самоуправната спогодба за основање и Статутот на општинската заедница, работниците и другите работни луѓе и граѓаните на иницијатива на здружениот труд и месните заедници со самоуправни спогодба организираат основни заедници, или единици.

Член 208

Основната заедница или единица има својство на правно лице

Основната заедница или единица во правниот промет со трети лица и во рамките на својата надлежност е одговорна за своето работење

Член 209

Со работата на основната заедница или единица управува Собранието.

Бројот и изборот на делегатите како и делегатот и надлежностите на Собранието на основната заедница или единица поблиску се определува со самоуправни спогодба за организирање односно со статутот на основната заедница или единица.

Член 210

За задоволување на потребите и интересите на работниците и другите работни луѓе и граѓаните што се остваруваат во основната заедница или единица, средствата за финансирање на тие потреби и интереси се обезбедуваат од средствата на општинската заедница врз основа на планот и програма на основната заедница или единица, усогласени со планот и програмата на општинската заедница

Во основната заедница или единицата средствата за задоволување на потребите и интересите на

работниците и другите работни луѓе и граѓаните што се остваруваат во основната заедница или единицата можат да се обезбедуваат и преку други извори

Член 211

Поблиски одредби за основните заедници или единици се утврдуваат со самоуправни спогодба за организирање и Статутот на Основната заедница или единицата.

Секретар на Собранието на Заедницата

Член 212

Собранието на Заедницата има секретар.

Секретарот на Собранието на Заедницата (во натамошниот текст: секретар) истовремено е раководител на Стручната служба на Заедницата.

Член 213

За секретар може да биде избрано лице со завршен правен факултет и 6 години работно искуство.

Член 214

Секретарот му помага на претседателот на Собранието во подготвување на седниците и изготвување на заклучоци, препораки, предлози и мислења, се грижи за извршување на одлуките на Собранието и неговите органи и тела, ја застапува Заедницата и Стручната служба, се грижи за подготвување на актите на Собранието и неговите органи и тела, како и врши други работи во согласност со закон и самоуправните општи акти на Заедницата.

Член 215

Секретарот на Собранието на Заедницата го избира Собранието врз основа на јавен конкурс а по предлог на комисијата за избор и именување.

Јавниот конкурс заеднички го распишуваат и спроведуваат комисиите за избор и именување на Собранието на Општинската заедница, Самоуправната интересна заедница за здравствена заштита, Основната заедница за пензиско и инвалидско осигурување и Самоуправната интересна заедница за статорсно осигурување на земјоделците.

Секретарот се избира за време од 4 години со право на повторно именување

Член 216

Собранието ја оценува работата на секретарот на Собранието најмалку еднаш годишно и тоа по правило со разгледување на извештајот за работа на Заедницата и Стручната служба на Заедницата

Член 217

Секретарот ги остварува самоуправните права и другите права по основ на работа во Стручната служба на Заедницата во согласност со закон и самоуправни општи акти на Заедницата.

Член 218

Секретарот може да биде разрешен и пред истекот на времето за кое е именуван по свое барање или врз основа на одлука на Собранието

Постоењето на условите за разрешување на секретарот пред истекот на времето за кое се именуваат го утврдува Собранието врз основа на мислењето на Извршниот одбор.

Ако секретарот се разрешува по свое барање, Собранието ќе го разреши од должност по истекот на еден месец по поднесувањето на барањето доколку со заемна согласност не биде поинаку одредено.

Член 219

Секретарот има право и должност да учествува во работата на Собранието и извршниот одбор без право на одлучување

Ако смета дека акт на Собранието или на неговите органи е во спротивност со закон и самоуправните општи акти на Заедницата, секретарот ќе го извести за тоа надлежниот орган на Собранието на општината Охрид.

Член 220

Секретарот за својата работа е одговорен пред Собранието.

Член 221

Секретарот како раководител на Стручната служба на Заедницата ги врши особено следните работи:

1. се грижи за законито, правилно и ефикасно работење на Стручната служба и за унапредување на работата на Стручната служба,
2. издава упатства за работа на Стручната служба;
3. се грижи за навремено спроведување на одлуките и заклучоците на самоуправните органи на Стручната служба,
4. решава во прв степен за правата и обврските на корисниците на правата од здравствената заштита и
5. врши и други работи утврдени со закон, овој статут и други самоуправни општи акти на Заедницата

Член 222

Секретарот може да ги овласти и раководителите на организационите единици на Стручната служба да донесуваат решенија во управна постапка и да вршат и други работи од неговата надлежност

Член 223

Ако секретарот смета дека некој општ или поединечен акт кој е донесен од Стручната служба, освен поединечните акти донесени во управна постапка и актите чие одлучување е во надлежност на судот, е спротивен на закон, односно на друг пропис, општествен договор, самоуправна спогодба или самоуправен општ акт на Заедницата и неговата Стручна служба, ќе го предупреди за тоа органот што го донел актот. Ако и по предупредувањето органот остане при својата одлука, секретарот има право и должност да го извести надлежниот орган на Собранието на општината Охрид односно Заедницата

Одбор за самоуправна контрола

Член 224

Заради обезбедување самоуправна контрола над работата на органите на управувањето и Стручната служба на Заедницата, како и за начинот и условите под кои се укажува здравствената заштита се формира Одбор за самоуправна контрола

Одборот за самоуправна контрола е самостоен самоуправен орган на Заедницата

Член 225

Одборот за самоуправна контрола се состои од 7 члена од кои 3 избираат корисниците на услугите работници, 1 корисник на услугите на земјоделците и 3 даватели на услугите

Неспоива е функцијата на член од Одборот за самоуправна контрола со функцијата делегат на Собранието.

Член 226

Членовите на Одборот за самоуправна контрола ги делегираат делегатите на корисниците и делегатите на давателите на услугите на начин и по постапка предвидена за избор на делегати во Собранието за време од 4 години така што се поклопува со мандатот на делегатите во Собранието на Заедницата

Собранието со посебна одлука ги определува делегатските единици во кои се избираат делегати во Одборот за самоуправна контрола и за другите прашања во врска со изборот на членовите во Одборот за самоуправна контрола

Член 227

Изборите за членови на Одборот за самоуправна контрола се вршат истовремено со изборите на делегати во Собранието

Член 228

На првата седница на Одборот за самоуправна контрола се врши конституирање и се избира претседател и заменик на претседателот на Одборот.

Член 229

Одборот за самоуправна контрола работи на седници со присуство на повеќе од половината од вкупниот број на членовите.

Член 230

Одборот за самоуправна контрола ги врши особено следните работи:

1. врши увид во работата на Собранието и неговите органи и тела;
2. врши контрола по однос на правилното применување на Статутот на Заедницата и другите самоуправни општи акти што ги донесува Собранието;
3. врши увид во работата на Стручната служба на Заедницата по однос на начинот на вршењето на стручните, финансиските и административните работи на Заедницата;
4. врши увид во работата на здравствените организации по однос на начинот и условите за укажување на здравствената заштита,
5. поведува иницијатива за разгледување и решавање на прашањата од надлежност на Собранието,
6. поднесува извештај за својата работа на делегациите и самоуправните организации и заедници кои покренале одредени прашања;
7. бара од органите на Заедницата и од органите на здравствените организации одговори, информации, извештаи и друго по прашања покренати од самоуправните организации и заедници и од корисниците на правата од здравствената заштита и ги известува за активностите што ги презема по нивните иницијативи;
8. ја известува јавноста за активностите што ги презел, за резултатите од тие акции и за својот став по однос на покренатите прашања;
9. врши и други работи што произлегуваат од Законот, овој статут и другите самоуправни општи акти на Заедницата.

Член 231

Одредбите на овој статут со кои се утврдуваат правата и должностите на делегатите на Собранието се однесуваат и на членовите на Одборот за самоуправна контрола

Член 232

Одборот за самоуправна контрола има деловник. Со деловникот за работа на Одборот за самоуправна контрола поблиску се утврдуваат правата и должностите на членовите на Одборот и начинот и постапката за решавање на поодделни прашања од неговата надлежност

Член 233

Одредбите од член 129 до 232 од овој статут ќе се применуваат и на основните заедници и единици од подрачјето на Заедницата до колку се во согласност со самоуправната спогодба за основање на основните заедници и единици, односно доколку се основа основна заедница и единица

VI ОПШТЕСТВЕНО-ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ

Член 234

Општествено-економските односи во Заедницата како самоуправни општествено-економски односи во слободната размена на трудот се изразуваат и воспоставуваат во планирањето и усогласувањето на потребите на населението во областа на здравствената заштита со материјалните можности на здружениот труд, во утврдување на основите и мерилата за стекнување на доходот на здравствените организации и применувањето на трудот и резултатите од трудот во здравството

Планирање на здравствена заштита

Член 235

Со планирањето во Заедницата работниците, работните луѓе и граѓаните ги усогласуваат и насочуваат заедничките потреби и интереси во создавањето на најповолни услови за развој на здравствената заштита

тата во согласност со своите материјални можности и развивање на самоуправните општествено-економски односи во областа на здравствената заштита, како и општествената контрола на условите, средствата и резултатите во остварувањето на заедничките потреби и интереси и цели заради кои Заедницата е основана.

Правата и должностите од планирањето работниците, работните луѓе и граѓаните во Заедницата го остваруваат: со заклучување на самоуправни спогодби за основите на планот со кои се утврдуваат основните потреби и интереси во областа на здравствената заштита и се уредуваат меѓусебните права, обврски и одговорности, со донесување на планови и програми за развој на здравствената заштита, во согласност со преземените обврски и со преземање на мерки и акции за нивно остварување

Член 236

Планот за развој на здравствената заштита во Заедницата се засновува на плановите за развој на самоуправните организации во кои работниците, другите работни луѓе и граѓаните ги планираат заедничките потреби и интереси во областа на здравствената заштита и начинот на задоволувањето на тие потреби и интереси и на таа основа го ускладуваат својот труд и развојот на односите во слободната размена на трудот, стекнувањето на доходот и здружувањето на користењето на средствата за задоволување на заедничките потреби во областа на здравствената заштита.

Член 237

Со планирањето на здравствената заштита се обезбедуваат:

- задоволување на заедничките потреби од здравствена заштита;
- вид, обем и начин на задоволување на заедничките потреби и приоритетите во задоволувањето на тие потреби;
- рамноправност во развојот на здравствената заштита, заедничките потреби и за унапредување и проширување на материјалната основа на трудот на здравствените организации;
- меѓусебно поврзување во општествената репродукција;
- заемност и солидарност во остварувањето на развојот на здравствената заштита

Член 238

Плановите за развој на здравствената заштита се донесуваат како среднорочни и долгорочни планови. Среднорочниот план е основен план за развој на здравствената заштита во Заедницата и се донесува за период од 5 години

Долгорочниот план се донесува за период од 10 години и служи како појдовна основа и општа ориентација за донесување на среднорочни планови.

Во Заедницата секоја година, се донесува програма за спроведување на среднорочниот план за развој на здравствената заштита за тековната година.

Член 239

Плановите за развој на здравствената заштита се донесуваат истовремено со соодветните планови на самоуправните организации и заедници, на месните заедници, здравствените организации и Заедницата и се во меѓусебна зависност и поврзаност

Член 240

Во планирањето на развојот на здравствената заштита во Заедницата, работниците и другите работни луѓе и граѓаните тргнуваат од своите потреби во сите облици на превентивната и куративната здравствена заштита, животните услови и работната средина, здравствената состојба и структурата на населението, достигнатиот степен на развој на здравствената заштита, хигиено-епидемиолошките прилики, оценката на постоечките и развојните можности на здравствената заштита во согласност со потребите и можностите на општеството и ги корис-

тат научните сознанија во областа на медицинските и другите науки и податоци и известувањата што ги пружа информативниот систем во областа на здравствената заштита.

Член 241

Плановите за развој на здравствената заштита во Заедницата се донесуваат врз основа на Самоуправната спогодба за основите на планот склучена во постапката на начин утврден со закон, Самоуправната спогодба за основање на Заедницата и овој статут.

Самоуправна спогодба за основите на планот, како основен инструмент за утврдување и ускладување на заедничките потреби и интереси во областа на здравствената заштита на подрачјето на Заедницата претставува основа за самоуправно поврзување на работниците и другите работни луѓе и граѓаните како корисници на здравствени услуги и работниците во здравствените организации како даватели на тие услуги, врз основа на слободна размена на трудот

Член 242

Самоуправната спогодба за основите на планот особено содржи:

- вид и обем на здравствена заштита и обезбедување на средства во односите на слободната размена на трудот;
  - обем на средства за обезбедување на задолжителните вицови на здравствена заштита,
  - приоритети во задоволувањето на потребите;
  - вид и квалитет на услугите;
  - вид и обем на правата на надоместок за личен доход и други парични надоместоци за кои се здружуваат средства во Заедницата,
  - ниво на здравствена заштита што треба да се постигне во планскиот период;
  - обем на здравствена заштита и средства што се здружуваат за поширока солидарност во Регионалната и Републичката заедница,
  - обем на средствата за унапредување и проширување на материјалната основа на трудот во здравствените организации;
  - меѓусебни права обврски и одговорности во остварување на слободната размена на трудот за извршување на плановите;
  - обезбедување на услови за спроведување на задачите и активностите во општонародната одбрана и општествена самозаштита
- Со Самоуправната спогодба од став 1 на овој член се утврдува и видот и обемот на здравствената заштита и средствата што во односи на непосредна слободна размена на трудот ги остваруваат работниците во самоуправните организации и заедници заради определување на нивните обврски во рамките на Заедницата.

Член 243

Самоуправната спогодба за основите на планот на Заедницата содржи обем и средства за здравствената заштита што ќе се остварува во основните заедници и единици

Член 244

Самоуправната спогодба за основите на планот за развој на здравствената заштита во Заедницата ја склучуваат работниците и другите работни луѓе и граѓаните во самоуправните организации и заедници, месните заедници со учество на Извршниот совет на Собранието на општината Охрид во согласност со член 95 од Законот за здравствена заштита.

Член 245

Среднорочниот план за развој на здравствената заштита на Заедницата содржи:

- заедничките потреби и интереси кои во областа на здравствената заштита треба да се остварат во планскиот период на подрачјето на Заедницата,
- целите и задачите во задоволувањето на личните и заедничките потреби и интереси во областа на здравствената заштита кои се остваруваат во основните заедници и единици;

— обем, квалитет и начин на задоволување на здравствената заштита;

— обем и начин на обезбедување на средства за задоволување на личните и заедничките потреби и интереси во областа на здравствената заштита, како и за проширување на материјалната основа на трудот на здравствените организации од подрачјето на Заедницата;

— приоритетите во задоволувањето на заедничките потреби и интереси,

— програма за изградба, доградба и опремување на здравствените организации и здравствените капацитети на подрачјето на Заедницата,

— програма за обезбедување на услови за остварување на целите на општинародната одбрана и општествената самозаштита;

— други прашања од значење за развојот на здравствената заштита од делокругот на Заедницата.

Член 246

Одлука за подготвување на планот за развој на здравствената заштита донесува Собранието на Заедницата на предлог на Извршниот одбор.

Со одлуката од став 1 на овој член се одредува органот одговорен за подготвување на планот, рокот во кој предлогот на планот треба да биде завршен како и ги утврдува елементите за содржината на Самоуправната спогодба за основите на планот за развој

Член 247

Органот одговорен за подготвување на планот за развој на здравствената заштита утврдува програма за работа во врска со изработка на планот за развој на здравствената заштита, ја насочува работата на Стручната служба и другите служби односно организации кои учествуваат во постапката на подготвување на планот, се грижи за спроведување на Самоуправната спогодба за основите на планот и презема други мерки со цел за благовремено подготвување на планот за развој на здравствената заштита.

Член 248

Нацрт-Самоуправната спогодба за основите на планот за развој на здравствената заштита го подготвува органот одговорен за подготвување на планот, а го утврдува Собранието.

Нацрт Самоуправната спогодба за основите на планот се доставува на јавно изјаснување кое се води во самоуправните организации и заедници и месните заедници како и здравствените организации, на начин утврден со самоуправните општи акти на самоуправните организации и заедници, месните заедници и со овој статут

Член 249

Собранието го утврдува предлогот на Самоуправната спогодба за основите на планот за развој на здравствената заштита во согласност со ставовите изразени во текот на јавното изјаснување по Нацртот на овој акт

Член 250

Врз основа на Самоуправната спогодба за основите на планот за развој на здравствената заштита и Договорот за основите на Општествениот план на општината, органот одговорен за подготвување на планот подготвува план за развој на здравствената заштита

Планот за развој на здравствената заштита го донесува Собранието

Член 251

Собранието донесува годишна програма за остварување на среднорочниот план за развој на здравствената заштита

Програмата од став 1 на овој член се донесува за наредната година пред истекот на тековната година

Член 252

Собранието и неговите органи се должни редовно да го следат, анализираат и оценуваат остварувањето на планот за развој на здравствената зашти-

та и извршувањето на обврските од Самоуправната спогодба за основите на планот и да преземаат мерки за нивно остварување односно извршување

Со цел редовно следење на остварувањето на планот за развој на здравствената заштита, секретарот му поднесува на Собранието најмалку еднаш годишно, извештај за остварување на планот за развој на здравствената заштита за изминатиот плански период, кој содржи и оценка за можниот развој во наредната година и предлог мерки кои треба да се преземат заради остварување на планот во таа година.

Извештајот од став 2 на овој член се поднесува најдоцна до 15 мај во наредната за изминатата година

Собранието при разгледувањето на извештајот за изминатата година утврдува потребни мерки за обезбедување на целите и задачите утврдени со планот за развој во тековната и наредната година.

Член 253

Ако планот за развој на здравствената заштита не се остварува или ако обврските од Самоуправната спогодба за основите на планот не се извршуваат, Собранието и неговите органи се должни да ги анализираат причините и во рамките на своите права и должности да преземаат мерки заради остварување на планот и извршување на преземените обврски.

Ако во текот на реализацијата на планот за развој на здравствената заштита се утврди определени задачи од планот да не можат да се остварат, Собранието ќе изврши измена и дополнување на планот врз основа на резултатите од анализата за причините поради кои планот не може да се оствари.

Измените и дополнувањата на планот за развој на здравствената заштита се врши по постапка која е предвидена за негово донесување.

Ако со предложените измени и дополнувања на планот се менуваат обврските преземени со Самоуправната спогодба за основите на планот, Заедницата е должна во рок од 6 месеци пред покренувањето на постапката за измени и дополнувања на планот да ги извести учесниците во Самоуправната спогодба за основите на планот.

Член 254

Заради усогласување на активностите за извршување на обврските и задачите утврдени со Самоуправната спогодба за основите на планот за развој на здравствената заштита и договорите за основите на општествениот план на општините од подрачјето на Заедницата, Заедницата во спогодба со другите учесници од Спогодбата, односно Договорот, формира заедничко координационо тело

Средства за здравствена заштита

Член 255

Средствата за задоволување на личните и заедничките потреби во областа на здравствената заштита се обезбедуваат врз основа на начелата на заемност и солидарност во согласност со самоуправно усогласените планови за развој на здравствената заштита на Општината и Републиката, општествените планови и утврдената политика за општа и заедничка потрошувачка

Средствата за задоволување на потребите на здравствената заштита и за остварување на правата на надоместокот на личниот доход и други парични надоместоци врз начелата на заемност и солидарност ги обезбедуваат работниците и другите работници во согласност со овој статут и другите организации и заедници

За задоволување на одделни потреби за здравствената заштита за кои со закон и одлука на Собранието на Општината заснована на закон е утврдена обврска за учество во финансирањето на тие потреби, средства обезбедуваат општествено-политичките заедници од своите буџети во согласност со Законот за здравствена заштита.

Член 256

Работниците и другите работни луѓе издвојуваат и здружуваат средства за:

— здравствени услуги односно програма за здравствена заштита што се остварува во односи на непосредна слободна размена на трудот во самоуправните организации и заедници;

— обезбедување здравствена заштита што се остварува во односи на слободна размена на трудот во Заедницата и преку неа,

— надоместок на личен доход и други парични надоместоци утврдени со овој статут и другите самоуправни општи акти на Заедницата;

— извршување на преземените обврски за здружување на средствата за остварување на здравствена заштита врз основа на поширока солидарност;

— средства за унапредување и проширување на материјалната основа на трудот.

Член 257

Средства за здравствена заштита работниците и другите работни луѓе обезбедуваат од личниот доход и од доходот на самоуправните организации и заедници што остваруваат доход.

Со средствата од доходот се обезбедува здравствена заштита на корисниците — работници што се остварува во односите на непосредна слободна размена на трудот, здравствена заштита и други права во случај на повреда на работа и заболување од професионални болести и дел на средства за унапредување и проширување на материјалната основа на трудот во здравствените организации.

Со средствата од личниот доход се обезбедува здравствена заштита и парични надоместоци утврдени со закон и овој статут, освен здравствената заштита од став 2 на овој член.

Член 258

Работниците и другите работни луѓе средствата за здравствена заштита ги обезбедуваат во согласност со Самоуправната спогодба за основите на планот на Заедницата.

Обемот на средствата на здравствена заштита, одделно за секоја година, го утврдува Собранието со годишните програми за работа и развој.

Член 259

Средствата за здравствена заштита, работниците и работните луѓе ги здружуваат преку стапка на придонес за здравствена заштита од основницата на личниот доход и од доходот на самоуправните организации и заедници што остваруваат доход.

Собранието врз основа на Програмата за развој на Заедницата ја утврдува стапката на придонесот за здравствена заштита.

Стапката на придонесот од став 2 на овој член е пропорционална.

Член 260

За корисниците на правата од здравствена заштита на кои основницата на придонесот за здравствена заштита не е утврдена со закон, таквата основница ја пропишува Републичката заедница за здравствена заштита во согласност со Самоуправната спогодба за здружување во Републичката заедница.

Член 261

Основницата за пресметување на придонесот за здравствена заштита на корисниците — земјоделци кои имаат сопствена земја претставува катастарскиот доход, а за корисниците — земјоделци кои земаат земја под закуп и за лицата кои се занимаваат со риболов или сточарство, ја утврдува Заедницата во согласност со Собранието на општината Охрид.

Придонесот за здравствена заштита, корисниците земјоделци го обезбедуваат преку стапка на придонес од основницата од став 1 на овој член.

Стапката на придонесот ја утврдува Собранието во согласност со Собранието на општината Охрид.

Член 262

Пресметување и наплата на придонесот за здравствена заштита за корисниците од член 21 и 23 од овој статут го вршат органите за приходи на Собранието на општината според прописите на Законот за даноците на граѓаните.

Член 263

Средства за здравствена заштита за себе и за членовите на своето семејство, според основните утврдени врз основа на член 260 од овој статут, обезбедуваат со придонес за здравствената заштита:

1. работниците од член 11 став 1 точка 3 и 4 од овој статут од својот личен доход;

2. лицата од член 11 став 1 точка 7 и член 12 од овој статут со сопствени средства;

3. самоуправните организации и заедници за лицата од член 14 став 1 точка 2 и 3 од овој статут,

4. општествено-политичката заедница односно самоуправната интересна заедница за лицата од член 14 став 1 точките 4, 5, 6 и 7 од овој статут;

5. инвеститорот или организацијата за лицата од член 15 точка 1 и 2 и член 16 точка 2 и 3 од овој статут;

6. органот за лицата од член 15 точка 3 и член 16 точка 4 од овој статут;

7. сојузот на организациите на физичката култура за лицата од член 15 точка 4 и член 16 точка 7 од овој статут;

8. органот односно организацијата за лицата од член 15 точка 5 и член 16 точка 8 од овој статут;

9. заедницата на пензиското и инвалидското осигурување за лицата од член 15 точка 6 од овој статут;

10. самоуправната интересна заедница за образование за лицата од член 16 точка 1 од овој статут;

11. исплатите на личниот доход за лицата од член 16 точка 5 и 10 од овој статут;

12. самоуправната интересна заедница за вработување за лицата од член 16 точка 6 од овој статут;

13. органот за лицата од член 16 точка 9 од овој статут;

14. организацијата односно заедницата за лицата од член 16 точка 11 од овој статут;

15. општината на чие подрачје има живеалиште, а Републиката со непознато живеалиште за лицата кои немаат својство на корисници на здравствена заштита според закон и овој статут, за обезбедување на задолжителните видови на здравствена заштита;

16. Републиката од својот буџет за лицата од член 13 од овој статут обезбедува средства во согласност со одредбите на Законот за здравствена заштита и

17. средства за здравствена заштита за лицата од член 25 од овој статут обезбедуваат овие лица. Во определени случаи средства за здравствена заштита за овие лица можат да обезбедат општината односно соодвегната самоуправна интересна заедница.

Член 264

За преземање на одделни мерки на здравствена заштита што ги пропишуваат општествено-политичките заедници за кои Заедницата не може да обезбеди средства такви обезбедува општествено-политичката заедница што ги пропишала мерките.

Член 265

Средства за здравствена заштита обезбедуваат и корисниците на правата од здравствена заштита со учество во цената на одделни здравствени услуги како и при набавка на лекови, ортопедски помагала и протетички средства (партиципација).

Собранието со самоуправен општ акт го утврдува учеството од став 1 на овој член.

Член 266

Дел од средствата за здравствена заштита Заедницата здружува во Регионална односно Републичка заедница врз основа на самоуправните спогодби за здружување на Заедницата во Регионална односно Републичката заедница.

Член 267

Вкупните средства што се обезбедуваат за задоволување на личните потреби и интереси во Заедницата се утврдуваат со финансиски план, а конечниот износ на приходите и расходите по извори на приходите и намена на расходите се утврдува со завршна сметка.

Вишокот на приходи над расходите утврден со завршна сметка се распределува на дел за враќање на евентуално повеќе остварените средства над општествено договорениот износ, дел од средствата се пренесуваат во приходите за наредната година, еден дел од средствата се пренесува за посебни намени, како и за други намени во согласност со Планот и општите акти на Заедницата.

Утврдените непотрошени средства за посебна намена се пренесуваат во средствата за иста намена за наредната година.

Утврдениот износ на непокриените расходи по завршната сметка се санира и се покрива во согласност со закон.

Член 268

Материјално финансиското работење на Заедницата се врши во согласност со закон и други прописи.

Слободна размена на трудот

Член 269

Слободната размена на трудот на Заедницата се заснова на:

1. програмите и плановите за развој на здравствената заштита и здравствената дејност со кои во согласност со општествените планови и во рамките на материјалните можности се утврдуваат целите и мерките за развој и унапредување на здравствената заштита и здравствената дејност;

2. плановите за работа на здравствените организации на здружениот труд усогласени со приоритетните проблеми и мерки на програмата за здравствена заштита;

3. применување на објективни критериуми за вреднување на трудот и за стекнување на доход во здравството,

4. договори за меѓусебни права и обврски во реализацијата на усвоените програми и планови.

Член 270

Во Заедницата се донесуваат долгорочни, среднорочни и годишни програми и планови за развој на здравствената заштита и здравствената дејност.

Член 271

Со програмите за здравствена заштита и здравственото осигурување се утврдуваат целите и мерките по приоритетот во согласност со потребите, медицинското, социјалното и економското значење на здравствените проблеми и материјалните можности на стопанството на подрачјето на Заедницата.

Член 272

Во Заедницата се донесува програма за развој на здравствената мрежа и врз основа на таа програма се обезбедуваат средства за изградба, реконструкција, адаптација и опремување на објектите за здравствена заштита, а по пат на спогодување и договарање Заедницата ги здружува средствата за овие намени со средствата на општествено-политичките заедници, здравствените организации на здружениот труд и другите организации и заедници.

Член 273

При донесување на програмите и плановите во Заедницата се врши усогласување на интересите и потребите со програмите и плановите на другите самоуправни интересни заедници и организации со општествените планови на општината, и на пошироките општествено политички заедници.

Со програмите и плановите поблиску се утврдуваат заедничките интереси и целите што треба да се остварат, мерките што треба да се преземаат за

нивното остварување, потребните средства, роковите и носителите на задачите и одговорноста на Заедницата за остварување на заедничките цели и обврски.

Член 274

Под објективни критериуми за вреднување на медицинската работа и за стекнување на доход во здравството се подразбираат со општествен договор, самоуправни спогодба или општ акт на Заедницата утврдени критериуми а особено:

— основни и единствени елементи на структурата на цената;

— единствена номенклатура на здравствените услуги;

— стандарди и нормативи на медицинската работа и материјалиге,

— категоризација на здравствените организации на здружениот труд.

Член 275

Во реализација на усвоените програми и планови, врз основа на мерила утврдени со овој статут, општествен договор, самоуправни спогодба или општ акт на Заедницата и во рамките на утврдената политика на Заедницата за договарање на здравствената заштита во тековната година се склучуваат договори помеѓу заедницата и здравствените организации на здружениот труд за укажување на здравствени услуги и остварување на здравствена заштита.

Член 276

Со договорите од претходниот член се регулираат особено следните прашања:

— врска, обем и квалитет на здравствените услуги кои давателите на услугите ги пружаат на осигурените лица.

— резултати кои треба да се постигнат со пружањето на здравствените услуги, спроведените мерки односно акции;

— надоместок за извршените услуги;

— мерки за вреднување на посебните резултати во спроведувањето на здравствената заштита;

— време на кое договорот се склучува и рокови за извршување на меѓусебните обврски;

— начин на плаќање, водење на медицинската и друга документација и поднесување на извештаи;

— контрола на извршувањето и мерки за неисполнување на договорните обврски;

— постапка за изменување и дополнување на договорот, начин на решавање на споровите и сл.

Член 277

Корисниците на услугите имаат право да организираат и спроведуваат контрола над условите и начинот под кои се укажува здравствената заштита од страна на давателите на услугите.

Контролата на остварувањето на преземените обврски се врши по правило два пати годишно.

Со одлука на Собранието на Заедницата или договорот за укажување на здравствените услуги поблиску се регулира начинот на вршењето на контролата и видот на санкциите за неисвршување на преземените обврски.

Член 278

Работниците во организациите на здружениот труд што вршат здравствена дејност — даватели на услугите со слободна размена на трудот стекнуваат доход преку цената на здравствената заштита (здравствени услуги, програми, акции, мерки и др.) што се утврдува во Заедницата.

Член 279

Цената на здравствената заштита во Заедницата ја утврдуваат корисниците на услугите и давателите на услугите, рамноправно и заеднички во согласност со утврдените основи и мерки за слободна размена на трудот и во рамките на расположливите средства на Заедницата во тековната година.

Член 280

Со остварувањето на слободната размена на трудот помеѓу корисниците на услугите и давателите на услугите во Заедницата се обезбедува:

1. на осигурените лица квалитетна здравствена заштита, остварување на утврдените права од здравственото осигурување;

2. на давателите на услугите доход како резултат на извршената работа во пружањето на здравствените услуги со цел за обезбедување еднаква општествено-економска положба со работниците од другите области на здружениот труд.

VII. НАРОДНА ОДБРАНА И ОПШТЕСТВЕНА САМОЗАШТИТА

Народна одбрана

Член 281

Заедницата во согласност со законот, плановите и одлуките на надлежните органи на Собранието на општината Охрид има право и должност во рамките на својот делокруг да ја организира и активно да учествува во заштитата и одбрана на независноста, суверенитетот, територијалната целокупност на Уставот и утврденото самоуправни општествено уредување.

Во согласност со одредбите од став 1 на овој член, Заедницата и нејзините органи активно учествуваат во изградувањето на политиката на одбраната, обезбедуваат материјални и други услови за спроведување на припремите за одбрана, превземаат мерки за оспособување на здравствените организации за работа во воени услови и извршуваат други задачи од интерес за народната одбрана.

Член 282

Заедницата во организирањето и спроведувањето на припремите во областа на народната одбрана ги врши следните задачи:

— ги усогласува плановите и програмите за развој со потребите на народната одбрана и плановите за одбрана на земјата.

— донесува свој план за одбрана и го усогласува со планот за одбрана на општината,

— со своите општи акти го утврдува делокругот и одговорноста на Собранието, Извршниот одбор и другите органи и тела на Собранието во врска со подготовките за народна одбрана и вршењето на работите и задачите од народната одбрана во мир и во случај на војна,

— ги извршува одлуките на Собранието на општината Охрид кои се однесуваат на обврските во врска со подготовките во областа на народната одбрана утврдени со планот на општината Охрид,

— обезбедува потребни услови и превзема организациони и други мерки неопходни за продолжување на работата во воени услови.

Член 283

Во извршување на работите и задачите од областа на народната одбрана, а посебно во подготвувањето на планот за одбрана на Заедницата, овластените органи на Заедницата соработуваат со надлежните органи за народна одбрана од подрачјето на Заедницата и постапуваат по нивните сугестии и барања.

Овластените органи на Заедницата, по потреба или по барање ги известуваат надлежните органи на општината Охрид за состојбата во спроведувањето на подготовките за народна одбрана и превземаат посебни мерки за вршење на здравствената дејност во услови на војна или непосредна воена опасност.

Член 284

Собранието на Заедницата со посебен акт утврдува кои видови на податоци од интерес за народната одбрана се сметаат како тајна и одредува мерки и постапки за нивна заштита во согласност со прописите на критериумите за утврдување на податоците од значење за народната одбрана и за мерките за заштита на таквите податоци.

Во случај на војна, непосредна воена опасност или вооредни околности, кога објективно е оневозможена нормалната работа на Собранието, а постои

потреба од итно решавање на одредени прашања од значење за работата на Заедницата или на здравствените организации, сите овластувања на Собранието ги има Извршниот одбор посебно избран за таа намена

Извршниот одбор е должен сите акти донесени во смисла на овластувањата од став 1 на овој член веднаш по престанувањето на воените околности да му ги поднесува на Собранието за согласност.

Општествена самозаштита

Член 285

Општествената самозаштита во Заедницата се остварува со различни мерки и активности со цел за заштита на социјалистичкиот општествен поредок, слободите на човекот и граѓаните, општествената и личната сопственост, самоуправните и други права на работниците, работните луѓе и граѓаните, државната и службената тајна и другите вредности на општеството.

Заедницата е должна постојано да придонесува за развивање и јакнење на општествената самозаштита во рамките на своите основни дејности.

Член 286

Работниците, работните луѓе и граѓаните имаат право и должност непосредно и преку своите делегации и делегати во Собранието да придонесат за сузбивањето на сите негативни појави во Заедницата, и за таа цел да покренуваат иницијативи за отклонување на таквите појави, да пружат помош на органите на Заедницата и другите органи и организации овластени за превземање на мерки со кои се отклонуваат таквите појави и да обезбедуваат непрекината контрола и надзор над работата и работењето на Заедницата.

Член 287

Самоуправните и другите органи на Заедницата должни се реално и благовремено да ги информираат работниците, работните луѓе и граѓаните за сите негативни појави, за нивните причини и носителите, заради усмерување на активностите на сите чинители со цел за отклонување на тие појави и нивните носители.

Делегатите во Собранието имаат право и должност да покренуваат иницијатива и да даваат предлози за преземање на потребни мерки со цел за заштита на општествената сопственост, самоуправните права на работниците, работните луѓе и граѓаните, другите општествени вредности и во таа смисла да пружат помош и соработка на самоуправните и другите органи на Заедницата, надлежните органи на управата и другите органи и организации.

Член 288

Органите на Заедницата се должни повремено, а најмалку еднаш годишно да вршат проценка на состојбите и проблемите на општествената самозаштита во Заедницата и да донесуваат конкретни програми за натамошен развој и усовршување на системот на општествената самозаштита

Член 289

За извршување на задачите од областа на народната одбрана и општествената самозаштита Собранието формира комисија за народна одбрана и општествена самозаштита и ги утврдува другите органи на народната одбрана и општествена самозаштита

Составот, начинот на избор и делокругот на работата на Комисијата и другите органи на народната одбрана и општествената самозаштита го утврдува Собранието со посебен општ акт.

Член 290

Секретарот како раководител на подготовките за народна одбрана и општествена самозаштита во случај на војна, ги врши особено следните работи:

— се грижи за спроведување на општите прописи и одлуките на надлежните органи што се однесуваат на подготовките за одбрана и заштита во случај на војна;

— се грижи за извршување на одлуките што ги донесува Собранието за спроведување на подготовките за народна одбрана и општествена самозаштита;

— во случај на непосредна воена опасност организира спроведување на пропишаните мерки за приправност, а во случај на мобилизација и војна, организира и непосредно раководи со подготовките за преминување на Заедницата во воена организација;

— врши и други работи што се со закон и други општи акти на општествено-политичките заедници и општите акти на Заедницата ќе му бидат ставени во надлежност.

Член 291

Стручната служба на Заедницата организира и спроведува подготовки и презема мерки за одбрана и заштита и за својата работа во случај на непосредна воена опасност и војна и за таа цел утврдува органи на народната одбрана и донесува план за народна одбрана.

За извршување на задачите од областа на народната одбрана и општествената самозаштита Стручната служба обезбедува потребни финансиски средства.

VIII. ЈАВНОСТ И ОДГОВОРНОСТ ВО РАБОТАТА НА ЗАЕДНИЦАТА

Јавност во работата на Заедницата

Член 292

Работата на Заедницата, нејзините органи и Стручната служба е јавна.

Јавноста на работата на Заедницата се остварува особено со:

— редовно известување на работниците, работните луѓе и граѓаните за сите прашања кои се разгледуваат и решаваат во Заедницата;

— поднесување извештај за работата на Заедницата, нејзините органи и Стручната служба;

— создавање услови средствата за јавно информирање да можат да ја следат работата на Заедницата, нејзините органи и Стручната служба;

— јавно одржување на седниците;

— објавување на општите акти;

— организирање и спроведување на јавно изјаснување по нацртите на општите акти.

Собранието може да утврди и други видови на остварување на јавноста во работата на Заедницата, нејзините органи и Стручната служба.

Член 293

Јавноста на работата на Заедницата, нејзините органи и Стручната служба се остварува на начин која овозможува работниците, работните луѓе и граѓаните да се запознаат со работата и работењето на Заедницата и другите прашања од значење за остварување на самоуправните права во Заедницата, да ги разгледуваат тие прашања и по нив да заземаат свои ставови.

За остварување на принципот на јавноста во работата на Заедницата одговорни се секретарот на Собранието, Извршниот одбор и Собранието.

Член 294

Заедницата обезбедува редовно, благовремено, потполно и по содржина и по обем достапно информирање на работниците, работните луѓе и граѓаните, делегациите и делегатите, самоуправните организации и заедници, месните заедници, собранијата на општината, општествено-политичките организации за сите прашања од надлежност на работата на Заедницата

Заедницата го остварува информирањето во смисла на став 1 од овој член, особено: со редовно известување за седниците на Собранието и нејзините органи и тела и доставување на материјалите

за седници, со издавање на билтен, како и преку средствата за јавно информирање (радио, телевизија и печат).

Член 295

Заедницата поднесува годишен извештај за својата работа.

Извештајот од став 1 на овој член се публикува во обем и на начин кој овозможува со него да се запознаат делегациите и делегатите на работните луѓе на подрачјето на Заедницата и сите заинтересирани организации и заедници.

Член 296

Претставниците на печатот и другите средства за јавно информирање имаат право да присуствуваат на седниците на Собранието и неговите органи, за која цел благовремено им се доставува известување за седниците со потребниот материјал.

Во Заедницата може да се организираат конференции за печатот и да се издаваат соопштенија за печатот и другите средства за јавно информирање.

Член 297

Работниците, работните луѓе и граѓаните имаат право во согласност со Деловникот за работа на Собранието да присуствуваат на седниците на Собранието и по претходно одобрение на претседавачот да земаат учество во расправата по прашањата кои се на дневен ред, да ги изнесуваат своите мислења по истите како и да предложат начин на решавање на тие прашања.

Член 298

Општествените договори, самоуправните спогодби и другите општи акти кои ги донесуваат или во чие донесување учествуваат органите на Заедницата не можат да влезат во сила пред нивното објавување.

Во службеното гласило на општината Охрид се објавуваат

— самоуправната спогодба за основање на Општинската заедница за здравствена заштита Охрид, — овој статут;

— самоуправната спогодба за основите на планот за развој на здравствената заштита,

— планот за развој на здравствената заштита и годишните програми за негово спроведување;

— самоуправните општи акти со кои се обезбедуваат и здружуваат средства за здравствена заштита;

— самоуправните општи акти со кои се уредуваат правата од областа на здравствената заштита, како и начинот и постапката за остварувањето на тие права.

Самоуправните општи акти кои не се наведени во ставот 2 од овој член се објавуваат на начин кој го утврдува Собранието.

Ако за одредени самоуправни општи акти со закон се утврдени и други обврски во поглед на објавувањето, тие акти ќе се објават на начин утврден со закон и овој статут.

Член 299

Во Заедницата се сметаат за тајна и неможат да се објавуваат податоците од значење за народната одбрана и безбедноста како и податоците чија тајност е загарантирана со закон.

Расправата и одлучувањето за прашањата од став 1 на овој член во Собранието и неговите органи и тела се врши без присуство на јавноста.

Член 300

На јавно изјаснување задолжително се изнесуваат:

— нацрт на овој статут,

— нацрт-програмата за развој на здравствената заштита и здравствената дејност,

— нацрт-финансискиот план на Заедницата и нацртите на одлуките на стапките на придонесите;

— нацрт на планот за развој на здравствената заштита.

Собранието може да одлучи на јавно изјаснување да изнесе и други прашања од својот делокруг.

Член 301

Нацртите на актите за јавно изјаснување од надлежноста на Собранието ги утврдува Извршниот одбор ако Собранието не одлучи поинаку.

Нацртите на актите што се изнесуваат на јавно изјаснување се објавуваат во дневниот печат или на друг соодветен начин

Одговорност во работата

Член 302

Работата на Собранието, Извршниот одбор, работните тела и носителите на функциите во Собранието, како и Стручната служба на Заедницата се под општествена контрола

Член 303

Секој носител на функција во Собранието и неговите органи и тела, кога го избира или именува Собранието, лично е одговорен на Собранието за вршењето на својата функција

Спрема носителот на функцијата од став 1 на овој член можат да се преземаат мерки и тоа: опомена, сменување и разрешување од должност.

Со Деловникот на Собранието поблиску се регулира постапката за утврдување на личната одговорност на носителите на функциите во Заедницата и примената на мерките од став 2 на овој член

Носителот на функција во Заедницата има право да поднесе оставка на функцијата.

Член 304

Колективна одговорност пред Собранието сноси: Извршниот одбор и работните тела на Собранието.

Ако собранието утврди дека работата на Извршниот одбор и работните тела е спротивна на утврдената политика и штетна за Заедницата може да го отповика тој орган или тело во целина или само одделни членови.

Член 305

Секоја самоуправни организација, заедница и месна заедница, општествено-политичка заедница и организација, собор на Собранието, Одборот за самоуправни контрола, делегациите и делегатите, како и работниците, работните луѓе и граѓаните имаат право да покренат иницијатива за утврдување на одговорноста на носителите на функциите во Заедницата.

Иницијатива за утврдување на одговорноста се дава во писмена форма и мора да биде образложена и потпишана

Собранието е должно за прашањето поставено со покренатата иницијатива да формира комисија со задача таа да ја утврди фактичката состојба и во согласност со тоа да му предложи на Собранието преземање на соодветни мерки. За преземањето мерки Собранието го известува поднесувачот на иницијативата.

Собранието е должно при утврдувањето на одговорноста на носителот на функцијата да прибави мислење од надлежниот орган односно тело кое дава согласност за избор.

IX САМОУПРАВНИ ОПШТИ АКТИ

Член 306

Во остварувањето на правата, обврските и одговорностите на Заедницата утврдени со закон, Самоуправната спогодба за здружување и овој статут, самоуправните органи на Заедницата донесуваат односно склучуваат самоуправни општи акти со кои се уредуваат општествено-економските и други самоуправни односи во Заедницата, ги уредуваат односите со здравствените организации, како и со другите самоуправни организации и заедници и одлучуваат за други прашања од делокругот на Заедницата.

Собранието склучува општествени договори и самоуправни спогодби со кои се уредуваат определени самоуправни односи и донесува статут, планови и

програми за работа и развој, одлуки, правилници и други самоуправни општи акти.

Извршниот одбор во извршувањето на своите извршни функции или врз основа на посебно овластување дадено со самоуправни општ акт на Собранието донесува одлуки, правилници и упатства.

Член 307

Работата на Собранието, соборите и Извршниот одбор како и Одборот за самоуправни контрола се регулира со еден или повеќе деловници.

Член 308

Иницијативата за донесување на самоуправни општ акт од делокругот на Заедницата можат да дадат работниците, работните луѓе и граѓаните непосредно или преку своите самоуправни организации и заедници, општествено-политичките организации, делегациите и делегатите, Одборот за самоуправни контрола, работните тела и секретарот на Собранието.

Собранието, Извршниот одбор или работното тело на Собранието што ќе го овласти Собранието должни се подносителот на иницијативата да го известат за тоа како е постапено по иницијативата.

Член 309

Самоуправните општи акти во Заедницата се донесуваат по претходно спроведена постапка за нивно донесување.

Начинот и постапката за донесување на самоуправните општи акти поблиску се уредува со Деловникот за работа на Собранието

Член 310

Самоуправните општи акти од член 308 од овој статут влегуваат во сила осмиот ден од денот на објавувањето, а по исклучок од денот на објавувањето

Самоуправните општи акти од став 1 на овој член се применуваат од денот на нивното стапување во сила, доколку со самиот акт како ден на почетокот на примената не е утврден некој нареден ден.

По исклучок од став 2 на овој член, со самоуправниот општ акт може да се предвиди, актот во целина или поодделни негови одредби да имаат повратно дејство само ако тоа го допушта природата на односите кои со актот се уредуваат и ако со тоа корисниците на здравствената заштита не се доведуваат во неповолна положба во поглед на своите права и обврски во врска со користењето на здравствената заштита.

Член 311

Со предлогот на секој самоуправни акт предлагачот е должен да даде образложение

Во образложението од став 1 на овој член предлагачот должен е да ги изнесе општествено-економските, правните и другите причини кои влијаеле на утврдувањето на основните решенија во предлогот на актот, осврт на резултатите од јавното изјаснување ако во претходната фаза на припремањето на актот таква расправа била организирана, дали за извршување на тој акт се потребни материјални средства, обемот и изворите на тие средства, како и дали се обезбедени организациони, кадровски и други услови потребни за извршување на тој акт.

X. ОДНОСИ И СОРАБОТКА НА ЗАЕДНИЦАТА СО ОПШТЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ И ЗАЕДНИЦИ И ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ И ЗАЕДНИЦИ

Член 312

Со цел за што потполно остварување на правата и должностите и задачите на Заедницата, Собранието остварува соработка со Собранието на општината, Општинскиот совет на синдикатите, Општинската конференција на ССРН, Општинскиот комитет на Сојузот на комунистите и другите општествено-политички организации, а посебно во формирањето на политиката на развојот на здравствената заштита и остварувањето на таа политика, за

прашањата на развојот на самоуправните општествено-економски односи, унапредување на самоуправното спогодување и општественото договарање и унапредување на делегатското одлучување и самоуправните односи во Заедницата.

Собранието и неговите собори и Извршниот одбор создаваат услови и развиваат активности со кои овозможуваат што поцелосна соработка со органите и организациите од став 1 на овој член и за таа цел особено ги разгледуваат мислењата, предлозите и иницијативите кои тие органи и организации им ги упатуваат, формираат заеднички работни тела и развиваат други видови на соработка.

Член 313

Во постапката на подготвувањето на самоуправните спогодби и другите самоуправни општи акти, како и плановите и програмите за работа и развој и другите значително поважни акти, Собранието и нејзините органи ги консултираат органите на Собранието на општината Охрид, општествено-политичките организации, самоуправните организации и заедници, самоуправните интересни заедници од другите општествени дејности, како и други заинтересирани органи и организации.

Образложението на прилогот на актот што се упатува до Собранието на разгледување и усвојување задолжително ги содржи и забелешките и мислењата на заинтересираните самоуправни организации и заедници и нивните органи како и образложен став на предлагачот во поглед на тие забелешки и мислења.

Член 314

Поседна соработка Собранието остварува со Собранието на општината Охрид и неговите органи.

Собранието во согласност со закон и статутот на општината рамноправно одлучува со надлежните собори на Собранието на општината Охрид за сите прашања од областа на здравствената заштита кои се во надлежност на Собранието на општината.

Во согласност со статутите на општините Собранието има право на иницијатива и право на предлагање спрема Собранието има право на иницијатива и право на предлагање спрема Собранието на општината Охрид за сите прашања од областа на здравствената заштита кои се во надлежност на Собранието на општината.

Право на иницијатива и право на предлагач има Собранието на општината спрема Собранието на Заедницата за сите прашања од надлежност на Заедницата.

Член 315

Меѓусебната соработка на органите на Собранието на општината и органите на Заедницата се состои посебно:

— во планирање развојот на здравствената заштита и негово усогласување со општествениот план за развој на општествено-политичката заедница,

— во утврдување на обемот на средствата за реализирање на целите и задачите во областа на здравствената заштита,

— во унапредувањето на општественото договарање и самоуправно спогодување и развој на делегатскиот систем во областа на здравствената заштита.

Член 316

Собранието му поднесува на Собранието на општината годишен извештај за работата на Заедницата.

Член 317

Со цел за усогласување на развојот на здравствената заштита и другите општествени дејности со потребите и можностите на работниците, работните луѓе и граѓаните, Заедницата непосредно соработува со другите самоуправни интересни заедници во областа на општествените дејности од подрачјето на Заедницата.

Член 318

Собранието може со Собранието на општината и собранијата на другите самоуправни интересни заедници во областа на општествените дејности од

подрачјето на Заедницата да формираат заеднички работни тела за вршење на работи од заеднички интерес во кои учествуваат и претставници на Социјалистичкиот сојуз, Сојузот на синдикатите, Сојузот на комунистите, Сојузот на социјалистичката младина и Сојузот на здружението на борците од НОВ.

Со актот за основање на заедничко работно тело од став 1 од овој член се утврдуваат неговите задачи и делокругот, како и начинот на изборот на претставниците на поодделни органи и организации.

Член 319

Заради унапредување на здравствената заштита, Заедницата соработува непосредно со стручни, научно-истражувачки и други организации и здруженија, кои можат да придонесат за решавање на одредени прашања од интерес за дејноста на Заедницата.

XI. СТРУЧНА СЛУЖБА НА ЗАЕДНИЦАТА

Член 320

Заедницата обезбедува вршење на стручните, административните и финансиските работи од својата надлежност преку стручната служба организирана како работна заедница во нејзин состав, без својство на правно лице.

Член 321

Стручната служба на Заедницата во својот делокруг:

1. ракува со средствата на заедницата во согласност со закон, овој статут и другите општи акти на Заедницата и Заклучоците на нејзините органи;

2. ги врши стручните работи на извршувањето на законот, овој статут и другите општи акти на Заедницата;

3. ги следи и анализира состојбите и проблемите во областа на здравството и здравственото осигурување и во врска со тоа предлага на самоуправните органи на Заедницата преземање потребни мерки;

4. приготвува предлози за потребни анализи и документација со цел за донесување на општи и други акти на Заедницата;

5. се грижи за наплата на придонесите за здравственото осигурување;

6. приготвува и обработува материјал за седниците на Собранието на Заедницата и неговите органи и тела,

7. решава во прв степен за правата на осигурените лица од здравствената заштита и здравственото осигурување и врши исплата на парични надоместоци и другите примања на осигурените лица;

8. врши исплати на средствата за здравствената заштита на здравствените организации на здружениот труд врз основа на одлука на Собранието на Заедницата и договорите за укажување на здравствените услуги;

9. ги врши работите во врска со склучувањето на договорите со здравствените организации на здружениот труд за укажување здравствени услуги на осигурените лица и врши контрола на извршувањето на тие договори;

10. води потребна евиденција во врска со работењето на Заедницата и спроведувањето на здравственото осигурување;

11. ги врши административните и техничките работи во врска со работата на самоуправните органи на Заедницата;

12. врши определени работи во врска со спроведувањето на здравственото осигурување што произлегуваат од конвенциите и другите меѓународни спогодби;

13. води потребна евиденција за неосигурените лица и врши исплата на трошоците на задолжителните видови на здравствена заштита на тие лица;

14. преку лекарските комисији врши оценка на работната способност на осигурените како и оценка на здравствената состојба на осигурените лица во случаите определени со овој статут и другите општи акти на Заедницата;

15. врши и други стручни, финансиски и административни работи што произлегуваат од законските и други прописи, овој статут и другите општи акти на Заедницата

Член 322

Стручната служба на Заедницата може врз основа на Самоуправна спогодба помеѓу Собранието на Заедницата и другите самоуправни интересни заедници да врши определени административни финансиски и други стручни работи на тие заедници.

Меѓусебните права, обврски и одговорности на работниците на Стручната служба на Заедницата и тие заедници се утврдуваат со самоуправна спогодба или договор во согласност со закон.

Член 323

Стручната служба на Заедницата работи врз основа на Програмата за работа на Собранието на Заедницата.

Стручната служба на Заедницата ги врши работите од својот делокруг во согласност со закон, овој статут, другите општи акти, насоките и заклучоците на самоуправните органи на Заедницата и во согласност со политиката што ја утврдува Собранието на Заедницата.

Стручната служба на Заедницата за својата работа е одговорна пред Собранието на Заедницата и должна е на барање на Собранието, а најмалку еднаш годишно да поднесе извештај за својата работа.

Член 324

Стручната служба на Заедницата работите од својот делокруг ги врши преку организационите единици, лекарската комисија и комисијата на лекари вештаци.

Составот, делокругот и начинот на работата на лекарската комисија и на Комисијата на лекари вештаци се утврдува со посебен општ акт на Заедницата.

Член 325

Работниците во стручната служба во рамките на правата, обврските и одговорностите утврдени со закон за здружен труд, со самоуправен општ акт ја утврдуваат внатрешната организација и систематизација на работите и работните задачи и утврдуваат таква структура и број на вработени, што ќе обезбелат навремено и успешно извршување на сите задачи утврдени со овој статут и други општи акти.

Собранието на Заедницата дава претходна согласност на Самоуправниот општ акт од став 1 на овој член.

Член 326

Висината на средствата за работа на Стручната служба на предлог на службата, се утврдуваат со финансискиот план на Заедницата во согласност со прелиминарниот обем на работа утврден со Програмата за работа на Стручната служба

Работниците на стручната служба на Заедницата имаат право на средства за личен доход и заедничка потрошувачка во согласност со начелото за распределба според трудот и општествено утврдените основи и мерила за распределбата што важат за организациите на здружениот труд

Работниците на стручната служба на Заедницата имаат и други самоуправни права во склад со природата на работите што ги вршат и општествената и политичка одговорност на Заедницата за која ги вршат работите на остварувањето на нејзините функции и задачи.

Член 327

Средствата од ставот 1 на претходниот член како и трошоците на работењето, законските и договорни обврски и амортизацијата на основните средства се обезбедуваат со финансискиот план на Заедницата врз основа на програмата за работа на Стручната служба на Заедницата.

Собранието на Заедницата дава согласност на програмата за работа на Стручната служба на Заедницата.

Член 328

Во својата работа стручната служба ги користи основните средства на Заедницата

Посебни средства за набавка на опрема преку средствата на амортизација, како и средствата за изградба и адаптација на деловните простории се обезбедуваат и одделно од средствата од претходниот член и се доделуваат на Стручната служба на Заедницата како наменски средства.

Висината на таквите средства ја утврдува Собранието на Заедницата на предлог на Стручната служба на Заедницата, а за користењето на овие средства одлучува работната заедница во склад со нивната намена.

Стручната служба на Заедницата има своја тековна сметка

Член 329

Меѓусебните права и обврски и одговорности на работниците на Стручната служба на Заедницата и на Заедниците се утврдуваат со посебна спогодба или договор што ја склучува Собранието на Заедницата и работниците на стручната служба.

Член 330

Работниците на стручната служба на Заедницата се должни по налог на секретарот на Заедницата да извршат и задачи кои не се утврдени со програмата за работа на Стручната служба, ако со тоа се попречува настапување на штетата, во случаи на измена на прописите и ако тоа го побараат Собранието на Заедницата и неговите органи или одборот за самоуправна контрола.

За извршувањето на задачите што не се утврдени со Програмата за работа на Стручната служба на Заедницата и за чие извршување не се обезбедени средства, Собранието на Заедницата обезбедува средства со посебна одлука

Член 331

Заради остварување на своите самоуправни права, работните луѓе на стручната служба бираат свои органи на управувањето.

Во согласност со уставот, законот, овој статут и односите во така здружената заедница работните луѓе уредуваат со самоуправни спогодби и други акти, на работната заедница и на органите на управувањето

Член 332

Работното време на работниците во Стручната служба на Заедницата изнесува 42 часа седмично.

Распоредот на работното време во текот на седмичната се утврдува со посебен општ акт на Стручната служба во согласност со Собранието на Заедницата

XII ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 333

Сите општи акти донесени од Собранието пред донесувањето на овој статут ќе се усогласат со овој статут најдоцна во рок од една година по влегувањето во сила на овој статут.

Член 334

Со денот на влегувањето во сила на овој статут престануваат да важат:

1 Статутот на Заедницата на здравството и здравственото осигурување;

2 Одлуката за утврдување на органите на управувањето и другите органи на Заедницата на здравството и здравственото осигурување.

Член 335

Овој статут влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службен весник на СРМ“.

Бр. 03-4806

26 февруари 1985 година

Охрид

Претседател,
Љупчо Спироски, с. р.

МАЛИ ОГЛАСИ

Се огласуваат за неважни следните
загубени документи:

Свидетелство за VIII одделение на име Лазим Бајрами, Гостивар. (7638)
Свидетелство на име Арсе Ѓорѓиески, Гостивар.
Свидетелство за VIII одделение на име Атанас Лазаров, Струмица. (7640)
Диплома на име Васко Димовски, Битола (7641)
Работна книшка на име Љупчо Тодоровски, Кратово. (7642)
Работна книшка на име Благој Тасев, Кратово.
Здравствена легитимација на име Кире Јаночков, Кратово. (7644)
Свидетелство за VIII одделение на име Коста Попов, Т. Велес. (7645)
Индекс на име Кочовски Благој, Титов Велес.
Свидетелство на име Младенка Јанушева, Титов Велес (7648)
Земјоделска здравствена легитимација на име Цеврије Иони, Тетово. (7649)
Свидетелство за VIII одделение на име Дестан Салин, Тетово. (7650)
Свидетелство за IV одделение на име Рушан Рушани, Тетово (7651)
Здравствена легитимација на име Сузана Тасевска, Тетово. (7652)
Здравствена легитимација на име Бијалин Исмаиљи, Тетово. (7653)
Свидетелство и диплома на име Абдула Амети, Гостивар. (7654)
Свидетелство за V одделение на име Веби Јусуфи, Гостивар. (7655)
Свидетелство за VIII одделение на име Добринка Василева, Делчево. (7656)
Работна книшка на име Кире Иванов, Кочани.
Свидетелство за VIII одделение на име Владо Таневски, Кочани (7658)
Свидетелство за VIII одделение на име Тодор Стојанов, Кочани (7659)
Работна книшка на име Методи Митев, Винаца.
Свидетелство за IV одделение на име Цвета Трпеска, Прилеп (7661)
Здравствена легитимација на име Светлана Николик, Куманово. (7662)
Здравствена легитимација на име Даница Денковска, Куманово. (7663)
Здравствена легитимација на име Каније Абедиџи, Куманово. (7664)
Здравствена легитимација на име Сузача Јакимовска, Куманово. (7665)
Свидетелство на име Реџеп Белани, Кичево (7666)
Свидетелство за IV одделение на име Камбер Есати, Тетово (7667)
Свидетелство за I година на име Бујар Дурмиши, Тетово (7668)
Земјоделска здравствена легитимација на име Зекирија Имери, Тетово (7669)
Книшка на име Вели Мемети, Тетово (7670)
Здравствена легитимација на име Африм Азизи, Тетово (7671)
Земјоделска здравствена легитимација на име Хабиб Шабани, Тетово (7672)
Диплома на име Кемал Имери, Тетово. (7673)
Здравствена легитимација на име Шабан Исаки, Тетово. (7674)
Здравствена легитимација на име Нурије Ибраимова, Штип. (7675)
Здравствена легитимација на име Жанета Митровска, Штип. (7676)
Свидетелство за завршен испит на име Драгица Белдедовска, Берово. (7677)
Работна книшка на име Игнат Ивановски, Делчево. (7678)
Свидетелство на име Димитрија Илиев, Косово Дабе. (7679)
Свидетелство за VIII одделение на име Нацо Димитров, Радовиш. (7296)

Индекс бр. 22265 на име Јанев Петар. (7680)
Свидетелство за VIII одделение на име Стефка Стефанова, Кочани. (7681)
Свидетелство за завршен испит на име Скендер Каиљи, Куманово. (7682)
Свидетелство за завршен испит на име Ариф Бегуљи, Куманово. (7683)
Воена книшка на име Раде Илиески, Скопје.
Воена книшка на име Иони Мурселовски, Скопје.
Воена книшка на име Благоја Дејановиќ, Скопје
Лична карта на име Владо Стојаноски, Прилеп.
Свидетелство за VIII одделение на име Јовче Гошев, Т. Велес. (7688)
Свидетелство на име Милошев Ристе, с. Ореше, Т. Велес. (7689).
Свидетелство на име Мани Шакири, Тетово.
Здравствена легитимација на име Али Мерџани, Тетово (7693)
Здравствена легитимација на име Али Мерџани, Тетово. (7694)
Здравствена легитимација на име Јетмир Мерџани, Тетово (7695)
Работна книшка на име Исмадин Нухија, Тетово (7696)
Здравствена легитимација на име Насим Јусуфи, Тетово (7697)
Здравствена легитимација на име Десанка Јованоска, Тетово (7698)
Земјоделска здравствена легитимација на име Идриз Османи, Тетово. (7699)
Здравствена легитимација на име Сашо Јованов, Штип. (7700)
Свидетелство на име Милка Крстева, Штип. (7701)
Работна книшка на име Виолета Сандева, Кочани.
Диплома на име Славица Симеонова, Кочани.
Здравствена легитимација на име Драгица Лазаревска, Куманово. (7186)
Лична карта на име Нако Велков, Кратово.
Здравствена легитимација на име Ција Смилевска, Кратово. (7188)
Свидетелство за VIII одделение на име Јакимовски Киро, Кр. Паланка. (7189)
Работна книшка на име Милошевски Милорад, Нерав. (7190)
Свидетелство за IV одделение на име Благоица Јованова Т. Велес. (7191)
Свидетелство за VIII одделение на име Мерџан Асамова, Т. Велес. (7192)
Свидетелство за VIII одделение на име Зоран Бочков, Т. Велес. (7193)
Диплома на име Ремзи Лијамери, Тетово. (7194)
Свидетелство за VIII одделение на име Салик Илџи, Тетово. (7195)
Здравствена легитимација на име Аљи Али, Тетово. (7196)
Свидетелство за III одделение на име Савет Адеми, Тетово. (7197)
Свидетелство на име Рефин Медија, Гостивар.
Свидетелство за VIII одделение на име Селман Селмани, Гостивар. (7199)
Свидетелство за VIII одделение на име Селим Исмани, Гостивар. (7200)
Здравствена легитимација на име Стојанче Стојменов, Штип. (7201)
Здравствена легитимација на име Драган Питов, Штип. (7202)
Свидетелство за VIII одделение на име Апо Стојменовски, Делчево. (7203)
Свидетелство за VIII одделение на име Ристова Милка, Радовиш. (7204)
Работна книшка на име Методи Симонов, Кочани. (7205)
Работна книшка на име Наунов Миле, Кочани.
Свидетелство за VI одделение на име Еламин Садиков, Кочани. (7207)
Диплома на име Лазар Наумов, Кочани. (7208)
Здравствена легитимација на име Тихо Трифунов, Винаца. (7209)
Свидетелство за I година на име Љупчо Ганев, Винаца. (7210)

- Свидетелство на име Ристо Трајков, Радовиш.
Свидетелство за VIII одделение на име Виолета Јованова, Радовиш. (7212)
Свидетелство за VI одделение на име Садија Азоски, Прилеп. (7235)
Здравствена легитимација на име Слободан Илиески, Куманово. (7236)
Здравствена легитимација на име Мижа Цемаиџи, Куманово. (7237)
Здравствена легитимација на име Реслија Абази, Куманово. (7238)
Лична карта на име Зоран Димитровски, Куманово. (7239)
Работна книшка на име Јовче Младеновски, Кратово. (7240)
Здравствена легитимација на име Јорданка Манева, Кратово. (7241)
Работна книшка на име Илија Митовски, Кр. Паланка. (7242)
Свидетелство на име Фазлија Мерица, Титов Велес. (7243)
Свидетелство на име Менуша Исакова, Гостивар. (7245)
Свидетелство на име Душка Чолева, Штип. Здравствена легитимација на име Цане Богданоски, Штип. (7247)
Работна книшка на име Аксенти Илиев, Винаца. (7248)
Свидетелство за VIII одделение на име Наумовски Влатко, Скопје. (7250)
Воена книшка на име Исмаил Амит, Скопје. Свидетелство за I година на име Катерина Арбаџиева, Прилеп. (7252)
Здравствена легитимација на име Селајдин Хамиди, Куманово. (7253)
Здравствена легитимација на име Миленка Спасевска, Куманово. (7254)
Работна книшка на име Фатмир Рамадани, Куманово. (7255)
Здравствена легитимација на име Момчило Петковски, Куманово. (7256)
Здравствена легитимација на име Салие Хусеинова, Куманово. (7257)
Здравствена легитимација на име Авдија Рушитовска, Куманово. (7258)
Здравствена легитимација на име Киро Костадиновски, Куманово. (7259)
Здравствена легитимација на име Елизабета Стојановска, Куманово. (7260)
Здравствена легитимација на име Македон Јованов, Кратово. (7261)
Свидетелство за IV одделение на име Илиевска Нада, Кошари. (7262)
Индекс на име Владислав Рунев, Штип. (7263)
Свидетелство на име Душко Мамучевски, Берово. (7264)
Свидетелство на име Јовановска Слободанка, нас. Драчево. (7265)
Свидетелство на име Благоја Милески, Прилеп. Свидетелство на име Живко Бошкоски, (7267)
Диплома на име Златко Трнковски, Прилеп. Индекс на име Владо Стојчевски, Гостивар. Здравствена легитимација на име Фејми Рамадани, Куманово. (7270)
Здравствена легитимација на име Душанка Петковска, Куманово. (7271)
Здравствена легитимација на име Фатмир Савити, Куманово. (7272)
Здравствена легитимација на име Беки Аџија, Куманово. (7273)
Здравствена легитимација на име Факрија Османи, Куманово. (7274)
Здравствена легитимација на име Ласте Мишевски, Куманово. (7275)
Работна книшка на име Бајрам Ајдорски, Охрид. (7276)
Свидетелство за VIII одделение на име Ивановски Илија, Градско.
- Свидетелство за VIII одделение на име Дончо Ѓорѓиевски, Т. Велес. (7278)
Свидетелство на име Трајан Трајановски, Тетово. (7279)
Земјоделска здравствена легитимација на име Цила Мамути, Тетово. (7280)
Здравствена легитимација на име Мефита Реџеџи, Тетово. (7281)
Диплома на име Башким Синаки, Тетово. (7282)
Здравствена легитимација на име Челеби Ризна на име Бајрам Ибраими, (7283)
Свидетелство за III година и завршен испит на име Бајрам Ибарџи, (7284)
Лична карта на име Илми Јашари, Тетово. Здравствена легитимација на име Фејзулаи Шефкет, Тетово. (7287)
Здравствена легитимација на име Фејзулаи Митафеса, Тетово. (7288)
Свидетелство за III и IV година на име Злате Толески, Гостивар. (7289)
Диплома на име Ирфан Реџеџи, Гостивар. Лична карта на име Благоица Бонева, Штип. Свидетелство за IIIV одделение на име Фиданчо Арсов, Кочани. (7292)
Здравствена легитимација на име Мане Илев, Винаца. (7293)
Индекс на име Јордан Ѓорѓиев, Винаца. (7294)
Здравствена легитимација на име Атанас Митев, Винаца. (7295)
Свидетелство на име Душко Димитриевски, Куманово. (7630)
Здравствена легитимација на име Ремзи Арифи, Куманово. (7631)
Здравствена легитимација на име Станое Ѓорѓевиќ, Куманово. (7632)
Здравствена легитимација на име Душан Димитриевски, Тетово. (7633)
Свидетелство за VIII одделение на име Фадиљ Пајазити, Тетово. (7634)
Свидетелство на име Садик Дозир, Гостивар. Работна книшка на име Душко Спироски, Гостивар. (7636)
Свидетелство за VIII одделение на име Алинури Амети, Гостивар. Здравствена легитимација на име Катица Петрушевска, Куманово. (1976)
Здравствена легитимација на име Фитим Дестани, Куманово. (1977)
Работна книшка на име Милтат Бектеши, Куманово. (1978)
Свидетелство на име Добринка Митровска, Крива Паланка. (1979)
Диплома на име Симсарова Силева, Титов Велес. (1981)
Свидетелство за VIII одделение на име Хиснишане Шабани, Тетово. (1982)
Свидетелство за VIII одделение на име Латиф Зеќим, Тетово. (1983)
Свидетелство за VIII одделение на име Гајур Мамути, Тетово. (1984)
Здравствена легитимација на име Мара Дејанова, Винаца. (1985)
Студентска легитимација на име Данчо Јосифов, Кавадарци. (1986)
Поштенска штедна книшка на име Ѓорѓи Костов, Струмица. (1988)
Индекс на име Нисо Попов, Валандово. (1987)
Работна книшка на име Кузманоски Воислав, Македонски Брод. (1990)
Здравствена легитимација на име Стојан Митов, Штип. (1992)
Свидетелство за IV одделение на име Перихан Демирова, Штип. (1993)
Здравствена легитимација на име Ибраим Амет, Штип. (1994)
Здравствена легитимација на име Ибраим Шерифали, Штип. (1995)
Свидетелство за III и IV година на име Роберт Ценев, Радовиш. (1996)
Воена книшка на име Тодор Радески, Скопје.

- Воена книшка на име Руфат Исаили, Скопје.
Свидетелство за VIII одделение на име Исабедин Љуџви, Скопје. (1999)
- Свидетелство за VIII одделение на име Илма Шкриел, Прилеп. (2000)
- Свидетелство за VIII одделение на име Вени-та Бозароска, Прилеп. (2001)
- Работна книшка на име Миодраг Столевски, Македонски Брод. (2002)
- Работна книшка на име Ајрединоски Шефкет, с. Пласница, М. Брод. (2003)
- Диплома на име Млихајловски Љупчо, Титов Велес. (2004)
- Свидетелство за IV одделение на име Атанас Балашков, Титов Велес. (2005)
- Свидетелство за I и II година на име Надрица Арсова, Неготино. (2006)
- Свидетелство за VIII одделение на име Младен Трајков, Демир Капија. (2007)
- Свидетелство за I година на име Благој Стојановски, Неготино. (2008)
- Свидетелство за I година на име Илија Стојмировски, Неготино. (2009)
- Здравствена легитимација на име Дашир Јо-нузи, Тетово. (2010)
- Диплома на име Рушат Исмаили, Тетово. (2011)
- Свидетелство на име Гајур Мемети, Тетово.
Лична карта на име Сијам Несими, Тетово.
Диплома на име Сали Асани, Тетово. (2014)
- Свидетелство за I година на име Авзија Суа-би, Тетово. (2015)
- Земјоделска здравствена легитимација на име Неџмедин Сулејмани, Тетово. (2016)
- Свидетелство за VIII одделение на име Мемет Исмаили, Тетово. (2017)
- Здравствена легитимација на име Кемал Мак-сути, Тетово. (2018)
- Здравствена легитимација на име Сабри Мак-сути, Тетово. (2019)
- Здравствена легитимација на име Бајраме Мак-сути, Тетово. (2020)
- Свидетелство за VIII одделение на име Сел-вер Незири, Тетово. (2021)
- Свидетелство за VIII одделение на име Сафет Нунич, Гостивар. (2022)
- Свидетелство за III одделение на име Азем Су-лаи, Гостивар. (2023)
- Свидетелство на име Мунуп Мемеди, Гостивар.
Свидетелство за VI одделение на име Бајрам Адеми, Гостивар. (2025)
- Свидетелство за VIII одделение на име Емшије Алиу, Гостивар. (2026)
- Здравствена легитимација на име Бранко Ко-стадинов, Вилица. (2027)
- Воена книшка на име Борче Величков, Ско-пје. (2028)
- Индекс на име Зоран Костовски, Витола. (2029)
- Свидетелство за VI одделение на име Сузана Божиноска, Прилеп. (2030)
- Свидетелство на име Звонко Шукурски, При-леп. (2031)
- Свидетелство на име Снежана Крстевска При-леп. (2032)
- Свидетелства за IV клас и за завршен испит на име Цветанка Палеска, Прилеп. (2033)
- Здравствена легитимација на име Благоуна Рис-теска, Прилеп. (2034)
- Лична карта на име Благоуна Ристеска, При-леп. (2035)
- Свидетелство за VIII одделение на име Живко Новоски, Прилеп. (2036)
- Здравствена легитимација на име Предраг До-дик, Куманово. (2037)
- Здравствена легитимација на име Ибиш Деми-ри, Куманово. (2038)
- Здравствена легитимација на име Ибадет Де-мири, Куманово. (2039)
- Здравствена легитимација на име Радислав Величковски, Куманово. (2040)
- Здравствена легитимација на име Наталија Мисоска, Куманово. (2041)
- Здравствена легитимација на име Мевљуда Бајрами, Куманово. (2042)
- Здравствена легитимација на име Елмије Бај-рами, Куманово. (2043)
- Здравствена легитимација на име Кадрије Бај-рами, Куманово. (2044)
- Свидетелство за IV година на име Виолета Ар-совска, Куманово. (2045)
- Работна книшка на име Снежана Крстевска, Куманово. (2046)
- Свидетелство за VIII одделение на име Тодор-чо Коцевски, Крива Паланка. (2047)
- Свидетелство за VIII одделение на име Добри-ла Стојанова, Титов Велес. (2048)
- Свидетелство за VIII одделение на име Ферат Ферати, Тетово. (2049)
- Здравствена легитимација на име Ирфан Се-лими, Тетово. (2050)
- Здравствена легитимација на име Ахмети Се-мате, Тетово. (2051)
- Свидетелства од V до VIII одделение на име Фаузи Реџеџи, Тетово. (2052)
- Свидетелство за VIII одделение на име Несет Салихи, Тетово. (2053)
- Лична карта на име Месут Рамадани, Тетово.
Здравствена легитимација на име Хатмане Ме-миши, Тетово. (2055)
- Лична карта на име Петко Андреевски, Тето-во. (2056)
- Работна книшка сер. бр. 42246 рег. бр. 7817 на име Јордан Ристовски, Тетово. (2057)
- Книшка на име Славица Милоска, Тетово.
Здравствена легитимација на име Кираја Мит-рова, Штип. (2059)
- Здравствена легитимација на име Панче Сто-јанов, Штип. (2060)
- Здравствена легитимација на име Наил Мур-тезани, Штип. (2061)
- Здравствена легитимација на име Ленче Нико-лова, Штип. (2062)
- Свидетелство на име Методи Јакимовски, Штип.
Свидетелство за VIII одделение на име Радо-ван Симеонов, Делчево. (2064)
- Свидетелство за I година на име Соне Дам-јанов, Кочани. (2065)
- Здравствена легитимација на име Цветко Гор-ѓиев, Вилица. (2066)
- Свидетелство за завршен испит на име Слави-ца Доневска, Куманово. (2067)
- Свидетелство за VI одделение на име Енвер Шабанов, Витола. (2068)
- Свидетелство за VIII одделение на име Тодор-ка Гешовска, Прилеп. (2069)
- Книшка на име Срѓан Лазаревски, Куманово.
Здравствена легитимација на име Драгошчо Трајковски, Куманово. (2071)
- Здравствена легитимација на име Наџије Ве-лули, Куманово. (2072)
- Здравствена легитимација на име Симчо Ар-совски, Куманово. (2073)
- Здравствена легитимација на име Наталија Стефановска, Куманово. (2074)
- Здравствена легитимација на име Стојче Сте-фановски, Куманово. (2075)
- Лична карта на име Емин Зуковски, Куманово.
Свидетелства од I до IV клас и диплома на име Лулзим Маѓани, Куманово. (2077)
- Здравствена легитимација на име Драган Сте-фановски, Куманово. (2078)
- Здравствена легитимација на име Мирсида Спахија, Куманово. (2079)
- Здравствена легитимација на име Веско Кип-ријановски, Куманово. (2080)
- Здравствена легитимација на име Уљуси Миф-тари, Куманово. (2081)
- Здравствена легитимација на име Ленче Ива-новска, Куманово. (2082)

- Свидетелства од I до IV клас и диплома на име Кезмедин Алиџи, Куманово. (2083)
 Здравствена легитимација на име Стојадин Богдановиќ, Куманово. (2084)
 Здравствена легитимација на име Радован Дидитриевски, Куманово. (2086)
 Лична карта на име Моме Ристевски, Куманово. (2087)
 Здравствена легитимација на име Зорка Симоновиќ, Куманово. (2088)
 Здравствена легитимација на име Борис Петков, Куманово. (2089)
 Здравствена легитимација на име Афродита Гашевска, Куманово. (2090)
 Диплома на име Јорданчо Јаќимов, Куманово. (2092)
 Здравствена легитимација на име Бојан Златановски, Куманово. (2092)
 Здравствена легитимација на име Моме Јаќимовиќ, Куманово. (2093)
 Здравствена легитимација на име Муелија Газменд, Куманово. (2094)
 Здравствена легитимација на име Љубица Божиновска, Куманово. (2095)
 Здравствена легитимација на име Ирфет Неџири, Куманово. (2096)
 Здравствена легитимација на име Иљфет Исмаиловска, Куманово. (2097)
 Здравствена легитимација на име Бранка Петковиќ, Куманово. (2098)
 Здравствена легитимација на име Стојан Јовановиќ, Куманово. (2099)
 Здравствена легитимација на име Мира Трајкова, Куманово. (2100)
 Свидетелство за VIII одделение на име Светислав Димитриаски, Кратово. (2101)
 Свидетелство за IV одделение на име Ленка Трајкова, Кратово. (2102)
 Работна книшка на име Гоце Маџовски, Крива Паланка. (2103)

СУДСКИ ОГЛАСИ

ОПШТИНСКИ СУД ВО ГОСТИВАР

Општинскиот суд во Гостивар, врз основа на член 84 став 2 точка 4 од ЗПП, на тужениот Шабани Мегдин Шабан од с. Нистрово — Гостиварско, во спорот за развод на брак, а по тужбата на тужителката Шабани Феузиде од с. Требиште — Гостиварско, му постави привремен застапник, неговиот брат Шабани Илми од с. Нистрово, кој ќе го застапува тужениот во постапката за развод на брак сè додека тужениот или негов полномошник не се јават пред судот.

Од Општинскиот суд во Гостивар, П. бр. 601/84. (99)

ОПШТИНСКИ СУД ВО ПРИЛЕП

Пред Општинскиот суд во Прилеп во тек е оставинска постапка за расправање на оставината на оставителите

1. Црвенкоска Јованка, порано од с. Бешиште, родена на 21 I 1908 година, а умрела на 7. XII. 1957 година, земјоделка, државјанка на СФРЈ, заведена под О. бр. 367/84.

2. Османоска Досга, порано од Прилеп, родена на 16. III. 1903 година, а умрела на 15. III. 1984 година, домаќинка, државјанка на СФРЈ, заведена под О бр 387/84.

Се повикуваат наследниците од II и III наследен ред да се јават во овој суд или во било кој друг општински суд на територијата на СФРЈ во рок од 1 година од објавувањето на огласот во „Службен весник на СРМ“ за да дадат наследничка изјава, согласно член 132 од ЗН.

Ако во овој законски рок од 1 година не се јави ни еден наследник од објавувањето на огласот во „Службен весник на СРМ“, целокупната оставина ќе

и ќе се предаде со решение на СО — Прилеп и ќе премине во општествена сопственост, согласно член 132 став 2 од ЗН.

Од Општинскиот суд во Прилеп, О. бр. 367 и 387/84. (100)

ОПШТИНСКИ СУД ВО ТЕТОВО

Пред Општинскиот суд во Тетово се води спор за смеќавање на владение по тужбата на тужителите Салија Исљам, Зенуни Фаиќ, Салија Аљиа и Салии Мендух, сите од с. Мерово, против тужениот Исени Емурла Ејуп од с. Мерово, сега на привремена работа во СР Германија, со непозната адреса.

Се повикува тужениот да се јави во судот, да достави адреса или да одреди полномошник кој ќе го застапува по овој предмет во рок од 30 дена по објавувањето на огласот. По истекот на овој рок, судот ќе му постави привремен старател на тужениот преку Центарот за социјални работи, Тетово.

Од Општинскиот суд во Тетово, П. бр. 953/85. (101)

Пред Општинскиот суд во Тетово поднесена е тужба за развод на брак од страна на тужителот Гушев Тодор од Тетово, ул. „Г. Делчев“ бр. 22, против тужената Даница Гушева од Куманово, ул. „Иво Л. Рибар“ бр. 116 Вредност на спорот 2.000 динари.

Се повикува тужената Даница Гушева од Куманово, ул. „Иво Лола Рибар“ бр. 116, а сега со непозната адреса, да се јави во Општинскиот суд во Тетово или да определи свој полномошник во овој спор. Во спротивно, по истекот на определениот рок, ќе и биде поставен привремен старател кој ќе ги застапува нејзините интереси.

Од Општинскиот суд во Тетово, П. бр. 661/85. (102)

КОНКУРСИ

Врз основа на член 48 и член 50 од Статутот на РО „Напредок“ — с. Самоков, Работната заедница при РО „Напредок“ — с. Самоков, Македонски Брод

распишува КОНКУРС

за избор на директор на работната организација

Кандидатот за работното место директор, покрај со закон предвидените услови, треба да ги исполнува и следните:

— да има завршено економски, правен или земјоделски факултет со работно искуство од две години;

— да има завршено виша економска или виша земјоделска школа со работно искуство од три години;

— да има завршено средно економско или земјоделско училиште со четири години работно искуство;

— да има завршено трговско училиште со пет години работно искуство.

Кандидатите кон молбата треба да поднесат документи за докажување на стручната подготовка и работното искуство.

Кандидатите што ќе конкурираат не треба да имаат пречки за вршење на функцијата по член 511 од Законот за здружениот труд.

Молбите со сите документи се поднесуваат до РО „Напредок“ — с. Самоков, Македонски Брод.

Конкурсот трае 15 дена од денот на објавувањето во „Службен весник на СРМ“.

СЛУЖБА НА ОПШТЕСТВЕНОТО КНИГОВОДСТВО
ВО СР МАКЕДОНИЈА

Согласно одредбите на членот 5 и 7 од Законот за измени и дополнувања на Законот за обезбедување на плаќањата помеѓу корисниците на општествени средства („Службен лист на СФРЈ“ бр. 70/84), Службата на општественото книговодство во СР Македонија ја издава следната

О Б Ј А В А

Порастот на исплатените аконтации на чистите лични доходи по работник во областа на стопанството на Републиката за периодот јануари — јуни 1985 година во однос на истиот период од претходната година изнесува 48,1%.

Бр. 08-548/3
16 август 1985 година
Скопје

Врз основа на Одлуката на Централниот работни совет, конкурсната комисија, согласно член 80 од Статутот на ЗИК „Сандански“ — Делчево

р а с п и ш у в а
К О Н К У Р С

за имснување заменик генерален директор на ЗИК „Сандански“ — Делчево

Кандидатите, покрај општите услови, треба да ги исполнуваат и следните посебни услови:

— да имаат високо образование од земјоделска или економска насока;

— да имаат најмалку 5 (пет) години работно искуство на раководно работно место во стопанството;

— да имаат организаторски способности и познавање од проблемите на работната организација;

— да имаат морално-политички квалитети,

— да не се под истрага и со закон да не им е забрането вршењето на таква функција.

Кандидатите кон молбата — пријавата треба да ја приложат и следната документација:

1. диплома за завршено образование;
2. потврда за работно искуство;
3. кратка биографија со образложение за досегашната работа и

4 уверение дека не се под истрага, односно дека со закон не им е забрането вршењето на должноста инокосен раководен орган.

Конкурсот е отворен 15 дена од денот на објавувањето во „Службен весник на СРМ“.

Пријавите со комплетна документација се доставуваат на адреса: ЗИК „Сандански“, со ознака „До Конкурсната комисија“ — Делчево.

Некомплетните и подоцна пристигнатите документи нема да бидат земени предвид при разгледувањето.

С О О П Ш Т Е Н И Е

Собранијата на општините Карпош и Центар, врз основа на член 95, а во врска со член 89 став 2 од Законот за редовните судови („Службен весник на СРМ“ бр. 17/79 и 46/82) објавуваат дека ќе извршат избор на претседател на Општинскиот суд Скопје I — Скопје

Кандидатите треба да ги исполнуваат следните услови:

— да се државјани на Социјалистичка Федеративна Република Југославија,

— да се дипломирани правници со потребно искуство и стручно знаење.

— да имаат положен правосуден испит и

— да имаат морално-политички квалитети за вршење на функцијата.

Заинтересираните кандидати, пријавите со потребните документи да ги достават до Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието на општината Карпош во рок од 30 дена од денот на објавувањето на соопштението.

СОДРЖИНА

	Страна
437. Наредба за изменување и дополнување на Наредбата за преземање мерки за заштита на животните од заразните и паразитните болести во 1985 година — — —	633
438. Ценовник за штети на шумите — — —	633
439. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 120/84 од 22 мај 1985 година —	635
440. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 144/84 од 15 мај 1985 година —	635
441. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 75/85 од 15 мај 1985 година —	636
442. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 210/84 од 12 јуни 1985 година —	637
443. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 158/84 од 23 мај 1985 година —	637
444. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 224/83 од 5 јуни 1985 година —	638
445. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 22/85 од 10 април 1985 година —	638
446. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 268/84 од 18 април 1985 година —	639
447. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 244/84 од 27 февруари 1985 година —	640
448. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 245/84 од 22 мај 1985 година —	640
449. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 16/85 од 5 јуни 1985 година —	641
450. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 19/85 од 12 јуни 1985 година —	641
451. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 98/85 од 12 јуни 1985 година —	642
Општи акти на самоуправни интересни заедници	
СКОПЈЕ	
237. Одлука за еднократна исплата на корисниците на додаток на деца — — — —	644
ДЕБАР	
238. Одлука за утврдување висината на стапките на придонесите на ОСИЗ за социјална заштита — Дебар за 1985 година —	644
ОХРИД	
239. Статут на Општинската самоуправни интересна заедница за здравствена заштита — Охрид — — — —	644